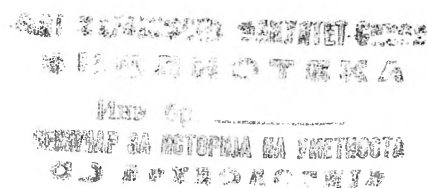

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЈА НА УМЕТНОСТ И АРХЕОЛОГИЈА

МАГИСТЕРСКИ ТРУД

**НУМИЗМАТИЧКА ЦИРКУЛАЦИЈА ПО ДОЛИНАТА НА
БРЕГАЛНИЦА ВО ЗРЕЛАТА АНТИКА**

МЕНТОР
Проф.д-р. Виктор Лилчик

КАНДИДАТ
Гордана Јанева

Скопје 2009

СОДРЖИНА

I. ВОВЕД

1. Географски рамки на Брегалничкиот басен.....	1
2. Административна припадност.....	3
3. Предмет на истражувања.....	6
4. Преглед на монетни наоди по локалитети.....	8

II. АНАЛИЗА НА НУМИЗМАТИЧКА ЦИРКУЛАЦИЈА.....24

1. Распоред и застапеност на владетели.....	25
2. Нумизматичка циркулација врз основа на монетарници.....	28
3. Нумизматичка циркулација според години на емитирање.....	36
4. Типологија.....	44

III. Номинали.....53

IV. Метрологија.....56

V. Анализа според местото на наодот.....58

VI. ЗАКЛУЧОК.....61

Употребени кратенки и Библиографија.....143

ИЛУСТРАЦИИ

I. ВОВЕД

I.1. Географски рамки на Брегалничкиот басен

- опис на географските карактеристики

Територијата по долината на Брегалница, претставува една поврзана географска целина, составена од неколку микрорегии.

Реката Брегалница е источна притока на Вардар, која со својот среден тек минува низ Кочанската Котлина, оставајќи го Овче Поле од северна страна. Во средишниот и северо - источниот дел се масивите од планините Осогово, Плачковица, Голак и Кадица, а близу нив се Кочанската, Штипската и Овчеполската низина. Планината Плачковица, формира повеќе паралелни брегови, кои се одвоени со овие котлини, а меѓу нив се наоѓаат притоците на Брегалница. Во нејзиниот горен тек е централниот дел на планинската област Малешево (при самиот извор на река Брегалница), мала географска целина, отворена од северна страна кон Пијанец, Струмичко на југ, Радовишко на запад и Кочанско на северозапад. Во источниот крај на Малешевската долина се лоцирани двете нејзини најголеми населби, Берово и Пехчево. Напуштајќи ја долината на Пијанец, Брегалница се пробива пред излезот во Кочанско Поле. Во котлината на Пијанец, меѓу планините Осогово на север и Малеш на југ, сместена е уште една од поголемите населби во овој регион, Делчево.

Областа во сливот на Брегалница, се издолжува главно од Вардар на запад до бугарската граница на исток. Најголема котлина е Овче Поле, која преку Брегалничката долина е споена со Кочанската Котлина. Овче Поле, како отворена рамнина има погодни комуникациски врски со северозападниот и југоисточниот дел на Македонија. Кочанската Котлина зафаќа простор од околу 40 км², во чија северна страна е сместена населбата Кочани, а во крајниот југоисточен дел, Виничката општина (помеѓу Осоговските Планини и планината Плачковица).

Централна географска положба зазема подрачјето на општина Штип, и го зафаќа средното сливно подрачје на река Брегалница. Од геоморфолошки

аспект, овој дел се протега на делови од планината Плачковица на исток, Криволакавичката котлина на југ, Овче Поле на запад и алувијалната рамнина на Брегалница на север. Регионално, лежи на тремеѓето од пространите котлини: Овчеполска, Кочанска и Лакавичка. Просторната сместеност на овој крај, е таква што овде се вкрстуваат повеќе значајни патни правци кој што водат преку Источна Македонија, кон Срдечката висорамнина и долината на Струма, кон Повардарјето на југ и запад, и на север кон Моравската долина. (Карта 1)

I.2. Административна припадност

Во административен поглед границите на римската провинција Македонија, почнувајќи од 167 г. пр.н.е., до доцноантичкиот период, постојано се менуваат.

Како прва римска провинција на Балканот (149 г.), Македонија во републиканскиот и раноцарскиот период, се простира на широка територија, присоединувајќи околу себе повеќе области, кои во почетокот на Римскиот царски период се одвојуваат во посебни провинции. Нејзините граници многу често се менуваат, посебно северната граница на Македонија, која според Ф. Папазоглу, во време на Страбон (2-6 г.н.е.), на север, и нема историска граница¹. Административната припадност на Брегалничкиот регион, во состав на оваа провинција, во овој, а и во следните периоди, носи неколку премрежувања, кои меѓусебно се тесно поврзани. Постои мислење, дека овој дел е поврзан со етникумот Меди, кој до 44 год., влегува во состав на провинцијата Македонија, а понатаму со создавањето на провинцијата Тракија (44 г.), влегува во нејзин состав. Овие податоци, ги изнесуваат и античките извори (Полибиј, Ливиј, Страбон и Плиниј), кои оваа област ја поврзуваат со племето Меди. Според Птоломеј, Медика била прва трачка стратегија на запад која граничела со Македонија, и оваа најзападна трачка област, може да ги опфаќа само краевите околу горниот и средниот тек на Брегалница, додека територијата на Овче Поле, влегувала во границите на провинцијата Македонија.² Ова поврзување на подрачјето на долината на Брегалница со трачки елементи, произлегува пред се од малубројните натписи со трачки лични имиња, имиња на места и етници, како и тракискиот начин на погребување присутен во овие краеве, кои имаат блиски аналогии со соседните тракиски наоѓалишта.³

¹ Папазоглу Ф., 1957,79

² Ibid,78,84

³ Посебен акцент на ова дава И. Венедиков, кој во своите истражувања го испитува начинот на погребување на две врсти на гробови во античкиот период, каде во II в.н.е., во овие области има чисто тракиско погребување, како и тракиските имиња и топоними, кои што овде се среќаваат (Венедиков Ив., 1943, 34-36)

Со административните промени на Аврелијан (270-275 г.) и со формирање на провинцијата Средоземна Дакија, оформена од западниот дел на Тракија и ј/и дел на Горна Мезија, територијата на Брегалничкиот регион влегува во нејзин состав.⁴ Оваа состојба трае подолго време, со што сведочи и пронајдениот натпис на една спомен плоча, најдена во месноста Ханче, на левиот брег на река Брегалница, во атарот на село Карбинци, а во подножјето на село Долен Козјак.⁵ Во него се зборува за подигање на градска порта, 371 г., на градот Баргала, за време на императорите Валенс и Валентинијан, по наредба на управителот на провинцијата Средоземна Дакија. Овој натпис, не само што ја дава административната припадност на овој доцноантички град, а со тоа и на Брегалничката област, туку дава истовремено и објаснување на границите на Македонија, кон Тракија и Дакија.⁶

Римската провинција Македонија, пак, во Диоклецијаново време (12 дијецези и 100 провинции) е една од 12-те дијецези, кога дијецезата Мезија е поделена на Дачка и Македонска дијецеза, а во Константиново време, кога постои поделбата префектури -дијецези -провинции, се наоѓа во Илирската префектура (*Praefectura praetorio per Illyricum*).⁷

Во доцниот IV в. имаме ново менување на административните граници, кога провинцијата Македонија е поделена на два дела: Macedonia I (Мас..Prima), со седиште во Солун, и Macedonia Salutaris⁸, со седиште во Стоби. Во состојбата дадена во Notitia dignitatum, каде се разликуваат Западен и Источен Илирикум (дијецези Дакија и Македонија), спомената е провинцијата Macedonia Secunda⁹. Во својот попис на провинции и градови, Хиерокле, во провинцијата Macedonia Secunda, дава имиња на 8 градови, меѓу кои и имињата на Баргала, Календин, Армонија и Запаара, градови кои се наоѓаат во Брегалничкиот регион.¹⁰ Ова се однесува на состојбата во текот на V и раниот VI век.

За појаснување на административните граници на Македонија, а со тоа и на подрачјето по долината на Брегалница, значаен извор претставува и античката патна мрежа. Римската империја, на територијата на денешна Р. Македонија, формирала три позначајни пата: Вардарска магистрала, кон северната граница на

⁴ Папазоглу Ф., 1957, 84; Микулчић И., 1999, 207, 213; Венедиков И., 1943, 28

⁵ Овј натпис прв пат е објавен од И. Венедиков (Венедиков И., 1948, 84)

⁶ Папазоглу Ф., 1957, 245; Алексова Б., 1967, 8; Алексова Б., 1978, 76

⁷ Острогорски Г., 1959, 55; За префектури в. поглавје II.2

⁸ Најверојатно, Macedonia Salutaris е формирана 386 г., кога се појавуваат и други провинции со епитетот salutaris (Папазоглу Ф., 1957, 91)

⁹ Lemerle P., 1954, 267

¹⁰ Папазоглу Ф., 1957, 98; Микулчић И., 1999, 215

царството, Егнацискиот пат од Јадранското Море кон Дарданелите и дијагоналниот пат Хераклеја – Стоби - Сердика, кој ги поврзувал првите два.¹¹ Освен овие, постоеле и патишта од втор ред, помеѓу регионалните центри. Дијагоналниот пат Хераклеја - Пауталија, премостувајќи го Вардар се упатувал по најкуса линија кон Астибо (Штип) и се спуштал до устието на Лакавица до Брегалница.¹² Во *Tabula Peutingeriana* е содржан патот Тесалоника - Стоби - Скупи, Стоби - Хераклеја и Стоби - Пауталија. Според неа, прва станица на патот кој водел од Стоби за Сердика е Астибо.¹³ (Карта 2)

¹¹ Лилчиќ В., 1994, 112

¹² Ibid, 114

¹³ *Tabula Peutingeriana* VII,5: Stopis-XXX-Tranupara-XX-Astibo-L- Pautalia; Милер извршил корекција на местата на градовите ставајќи го Астибо пред Транупара (Muller K, 1916, 580)

I.3. Предмет на истражувања

Брегалничкиот регион археолошки спаѓа во поистражените подрачја, чии истражувања траат подолго време и со променлив интензитет.

Податоците кои ги даваат античките извори, повеќе се однесуваат на античката историја и географија на Македонија. Како основни пишани извори за II в. пр.н.е. се податоците добиени од Полибиј (за периодот на римско - македонските војни) и Ливиј (освен за II и III македонска војна, дава важни податоци и за топографијата на Македонија во време на доаѓање на римјаните), за Августово време - Страбон и Плиниј, раноцарски период - Птоломеј, (основен извор за топографијата на Македонија), и за III и IV век итинерариите (*Itinerarium Antonini, Itinerarium Hierosolymitanum, Itinerarium Burdigalense*). Во сите нив е забележана главната сообраќајница Via Egnatia, која поминувала низ територијата на римската провинција Македонија, и секако овде спаѓа Tabula Peutingeriana. Податоците од итинерариите се корисни за локализирање на поедини населби, под претпоставка ако се знае како се движел римскиот пат. Од сите нив, единствено само во *Itinerarium Hierosolymitanum* (дат. 333г.) е дадена правната положба на местата (*civitates, mansiones, mutationes*). Од античките извори, овде спаѓа и Синекедемот на Хиерокле, пишуван за време на Јустинијан, со податоци кои се однесуваат на периодот, за време на императорот Теодосиј II, средина на V в.¹⁴ Почнувајќи од 30-тите години на XIX в., со свои податоци се издвојуваат патеписците Leake, Couzineri и Tafel, кои се однесуваат за топографијата на Македонија. Понатаму, следува систематската студија за античката географија на Македонија од Desdèvises-du-Dezert, (60-те години на XIX в.) и Perdrizet (крај на XIX в. објавува низа епиграфски материјали од стримонската и пангајската област). Во првата половина на XX в. значајно место зазема Вулич, кој има собрано богат археолошки материјал за античките споменици, кои се наоѓаат на денешната територија на Р. Македонија, понатаму следуваат Кубичек и Геблер. Во однос, на

¹⁴ Ed.E.Honigman,1939

подрачјето на Брегалничкиот регион, во овој период голем придонес со своите археолошки истражувања дава И. Венедиков¹⁵, донесувајќи податоци кои потврдија многу претпоставки, и секако Ф. Папазоглу¹⁶. Понатаму, на територијата на Источна Македонија, следат низа систематски археолошки рекогносцирања и истражувања, од страна на Милутин и Драга Гарашанин¹⁷, Б. Алексова¹⁸, В. Санев¹⁹, З. Белдедовски²⁰, А. Керамитчиев²¹ и И. Микулчиќ.²²

Од 2000-та г., па сè досега, востановени се мал број на нови археолошки локации²³ и археолошки истражувања на веќе регистрираните наоѓалишта.

¹⁵ Ив.Венедиков освен својата статија за земјите околу среден Вардар, во кој спаѓа и подрачјето на река Брегалница, дава исцрпни информации и за испитувањето на тракискиот карактер од повеќе аспекти во ова подрачје; Прв го објавува натписот од Баргала.

¹⁶ Во своето дело за македонските градови дава исцрпни информации за Брегалничкиот регион.

¹⁷ М. и Д. Гарашанин во 1957/58г. вршат археолошки истражувања во с. Радање (Гарашанин М - Гарашанин Д.,1959,9)

¹⁸ Б. Алексова врши низа истражувања, кои се однесуваат на лок. Баргала, с.Стар Караорман и локалитетите во општина Оризари.

¹⁹ Во 1959/60 г.врши систематски археолошки истражувања со ориентационен карактер, со испитување на локалитетите по долината на Брегалница.

²⁰ Почнувајќи од 70-тите години, со регистрирање на 100-на локалитети во виничката општина и останатите делови на Брегалничката област.

²¹ Врши истражувања во Малешевската долина (1973 г.)

²² Во однос на археолошките истражувања, кои се однесуваат во Брегалничкиот регион, учествува во рекогносцирањето во 1959/60 г.

²³ Во последните години систематски археолошки истражувања и рекогносцирања се вршат од страна на арх. Трајче Нацев, на територијата на с. Крупиште и о. Св.Николе.

1.4. Преглед на монетни наоди по локалитети

Со оглед на тоа што подрачјето на Брегалничкиот басен е предмет на истражување подолго време, а чија состојба на археолошка истраженост е променлива и се надополнува, овде е даден еден преглед на регистрирани и досега нерегистрирани податоци за локации со присутност на монетни наоди од периодот на зрелата антика.

За подобра прегледност, сите археолошки наоѓалишта дадени се во рамки на нивната просторна - географска локација на која и припаѓаат.²⁴

Појдовна точка (извор) при евидентирањето на податоците се:

- достапната археолошка литература (од повеќе автори)
- музејската документација при Завод - Музеј, Штип
- податоци добиени во поново време, како резултат на археолошките истражувања кои се завршени, или се во тек.

За поедини наоѓалишта, податоците се оскудни, поради нивната некомплетна доистраженост.

1. 1. Село Суво Грло - (Општина Штип)

Се наоѓа во јужниот дел на територијата на о. Штип, во проширената долина на река Крива Лакавица.

- Гробишта - Чукарки - населба од доцноантичко време и могили од римски период;

Лит. Досега во археолошката литература нема регистрирано монетен наод, но во Могила II (имало три могили) најдени се монети кој денес се наоѓаат во Нумизматичката збирка на Завод – Музеј, Штип;

-Аџибунар - некропола од доцноантичко време;

Монетни наоди, но не се сочувани;

Лит. АКМ, II, 448;

²⁴Податоците за географско - просторната локација на местата е според Митко Панов, Енциклопедија на селата во Република Македонија, Скопје, 1998

1. 2. Село Долани - (Општина Штип)

Се наоѓа во средишниот дел на територијата на о. Штип, помеѓу левата страна на река Брегалница и десната на Крива Лакавица;

- Рамниште (Детски Гумна) - 100 метри од с. Долани, на зарамнето плато (1,5 ха)
(Монети од Диоклецијан)

Лит. АКМ, II, 433

1. 3. Село Сарчиево - (Општина Штип)

Краен северен дел на о. Штип, во средното сливно подрачје на река Брегалница;

- Вучеви ливади - населба од доцноантичко време;

(Римски империјални монети, IV век)

Лит. АКМ, II, 440; НЗ на Завод-Музеј, Штип

1. 4. Село Горачино - (Општина Штип)

Се наоѓа во југоисточниот дел на територијата на о.Штип, во проширената долина на река Крива Лакавица, од нејзината десна страна;

Во атарот на селото, во 1966 год., биле најдени повеќе бронзени монети од кои осум сочувани примероци (четири монети од Антонин Пиј и од Фаустина);

Лит. АКМ, II, 429;

1. 5. Село Хаџи-Хамзали - (Општина Штип)

Се наоѓа на лева страна на река Крива Лакавица;

Во селото се наоѓа кастел од доцноантичко време кој го контролирал патот

Стоби – Астибо - Пауталија ;

(Присуство на монетни наоди)

Лит. АКМ, II, 443; НЗ на Завод - Музеј, Штип

1. 6. Село Љуботен - (Општина Штип)

Се наоѓа во јужниот дел на територијата на о. Штип, на стариот пат Штип -

Радовиш;

- Тројаница

Наоди: монета на Галиен, најдена при раскривање на темелите од откриената villa rustica;

Лит. НЗ на Завод – Музеј, Штип

1.7. Село Пухче - (Општина Штип)

Се наоѓа во јужниот дел на територијата на о. Штип, во долината на река Крива Лакавица, а чиј атар се издига до сротот на планината Серта.

Наоди: монета (Диоклецијан)

Лит. Документација на Завод и Музеј, Штип; НЗ на ЗМШ;

1. 8. Општина - Штип

- Астибо - Стар Конак

- населба од римско време со присуство на монетни наоди;

Лит .АКМ, II,

- Кемер - аквадукт од римско време

Лит. Во археолошката литература не се регистрирани монети, но се најдени при археолошко истражување, а се чуваат во НЗ на Завод-Музеј, Штип

- Ново Село - Штип

- Калимерово

Во 1960 г., регистрирани темели од градба. Според кажувањата на сопственик на нивата, во состав на оваа локација биле најдени бронзени монети од римско време;

Лит .В.Санев, ЗШНМ, II, 76; АКМ,II,438;

- Паскова Чешма - осамен наод од римско време на една сребрена монета;

- Долни Чурлен

Наоди: монети

Лит. Документација на ЗМШ, НЗ

2.0. Село Долни Балван - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во северозападниот дел на територијата на о. Карбинци, недалеку од патот Штип - Кочани, од десна страна на река Брегалница;

- Стопански штали - населба од доцноантичко време;

Наоди: Покрај фрагменти од керамика, најдени биле и неколку римски бронзени монети;

Лит. АКМ, II, 433; НЗ на Завод - Музеј, Штип

2. 1. Село Козјак - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во средишниот дел на о. Карбинци, во средното сливно подрачје на река Брегалница, односно од нејзината лева страна;

- Бандера

Локалитетот лежи на десниот брег на Козјачка река, јужно од селото;

Каструм од римско време, и претставува дел од населбинскиот комплекс на античкиот град Баргала;

Наоди: Покрај бројните мермерни и керамички наоди, најдени се и римски монети²⁵;

Лит .В.Санев, ЗШНМ, I, 82; АКМ, II, 433, 434, НЗ на Завод - Музеј, Штип

2. 2. Село Карбинци - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во средното сливно подрачје на река Брегалница, недалеку од нејзината десна страна;

- Беш Тепе Ханче - Баргала

Месноста Ханче се наоѓа крај левиот брег на р.Брегалница, во атарот на село Карбинци, во подножјето на село Долен Козјак;

Градска населба од римско и доцноантичко време

Наоди: Освен оставата на рановизантиски монети, најдени се и монети од III-IV век;

Лит. И. Венедиков, 1948; Б.Алексова, 1967; Б. Алексова, 1978; Документација и НЗ на Завод-Музеј, Штип

2. 3. Село Крупиште - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во северниот дел на територијата на о. Карбинци, на десната страна на река Брегалница, чиј атар се допира со просторот на о. Облешево;

- Грнчарица

Со археолошките истражувања во 2007 - 2008 год., најдени се 2 монети од римско - провинцијалното ковање;

²⁵ Во близина лок. Бандера кај с. Долен Козјак во 1997 г., при обработка на лозов насад, од приватно лице пронајдени се 9 монети од доцноримското монетоковање (НЗ на Завод - Музеј, Штип)

2.4. Село Црвулево - (Општина Карбинци)

Сместено е во северниот дел на територијата на о. Карбинци од лева страна на река Брегалница;

Лок. Батулица

Наоди: Нумизматички наод од 87 примероци на римски монети;

Лит. З. Белдедовски, 1979; Г. Сандева, 2000;

2.5. Село Кошево - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во крајниот југоисточен дел на територијата на о. Карбинци, во изворишното сливно подрачје на река Отиња, а на југозападните огранки на планината Плачковица, чиј атар се допира со просторот на општина Радовиш;

Наоди: монети;

Лит. Документација на Завод - Музеј, Штип

2.6. Село Вртешка - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во југоисточниот дел на територијата на о. Карбинци, чиј атар се издига до сртот на планината Плачковица;

-Граиште

Со рекогносцирањата во 2006 год., најдени се монети;

Лит. Документација на Завод - Музеј, Штип;

2.7. Село Таринци - (Општина Карбинци)

Селото се наоѓа во југозападниот дел на територијата на о. Карбинци, од левата страна на река Брегалница, 11 км од Штип;

-лок. Врпка

Локалитетот е регистриран со рекогносцирањата на Завод - Музеј, Штип

Наоди: монети;

Лит. Документација на Завод/Музеј, Штип.

2. 8. Село Калаузлија - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во средишниот дел на територијата на о. Карбинци, на северозападните огранки на планината Плачковица;

- Кула

Локалитетот претставува сакрален објект, и се наоѓа на долг гребен, ориентиран и – з, на западната страна допира до десниот брег на Козјачка река;

Наоди: Монетни наоди од I век до доцна антика;

Лит. ЗШМН, I, 81; Документација на Завод - Музеј, Штип;

2. 9. Село Оџалија - (Општина Карбинци)

Се наоѓа во јужниот дел на о.Карбинци;

- Балак Кран

Наоди; монети;

Лит. Археолошка документација на Завод - Музеј, Штип; НЗ

3. 0. Село Оризари - (Општина Оризари)

Се наоѓа во Кочанско поле, на реката Масалница и Оризарска река, десна притока на Брегалница, во јужниот дел на општина Кочани;

- Куново Чуки

Локалитетот се наоѓа јужно од с. Оризари, еден километар источно од Оризарска река, на 250 метри, а непосредно до патот Кочани - Берово, од неговата лева страна.

Наоди: монети од тетрархијата и доцноримско монетоковање²⁶.

Лит. М - Гарашанин - Д. Гарашанин, ЗШНМ, I, 1959, 84; В. Санев ЗШМН, II, 1961, 74; В. Санев, ЗАМ, кн. VIII - IX, 1978, 7-13; D. Mitrevski, AP, 1986, 82 -83; АКМ, II,179; Документација и НЗ на Завод -Музеј, Штип;

На 2 км од селото Оризари, на ј/и страна, во месноста Селиште, констатирани се остатоци од четири могили, и римски монети од Отацилиа (244-249) и

²⁶ Локалитетот е регистриран со рекогносцирањето во 1957 год., а при заштитните ископувања во 1965 и 1967 г. откриени се гробни прилози од железно и доцноримско време (прва деценија на 4 век). Во Могила I (1968 г.) во еден гроб се најдени монети од времето на Максимилијан и Диоклецијан (Санев В., 1979, 8; НЗ на Завод-Музеј, Штип). Со истражувањата во 1965 г., на делот на тумул III, кога се даваат првите конкретни податоци за архитектурата и структурата на петте тумули, од кои е сочуван само еден (тумул II, истражуван 1986 г), констатирано е дека во римско време создаден е голем тумулус каде се откриени седум гробни конструкции. Во основите на тумулусот е откриен простор каде покрај бројните фрагменти на керамика и животински коски, откриено е депо со 16 бронзени монети на Валентинијан I.(Mitrevski Dragi, 1987,83)

Константин I, а во откопаните гробови монети на Теодосиј I и Валентинијан I (Лит. Б. Алексова, ЗШНМ, III, 1964, 82, 83)

Во месноста Крушарски Рид, на с-з крај на с. Оризари, откриена е средновековна некропола и гробови (IV-V век), од наодите најдени се и римски монети (под самиот череп и карлицата), гроб 29 со 12 бронзени монети (Теодосиј I и Валентинијан I) и гроб 45, една монета.

Лит.Б.Алексова, ЗШНМ, III, 1964, 86 – 95.

3. 1. Село Вранинци - (Општина Оризари)

Се наоѓа во јужниот дел на територијата на о. Оризари, 9 км од градот Кочани.

- Лок. Гробишта

Населба и некропола од доцноантичко време; Наоди: монети од IV век.

Лит. АКМ, II, 174;

4. 0. Село Бели - (Општина Кочани)

Се наоѓа во средишниот дел на Кочанско Поле, оддалечено неколку километри од о. Кочани.

- Лок. Војновица

Населба и некропола од римско време. Наоди: монети од II -IV век;

- лок.Градиште

Градиште од доцноантичко време, на левиот брег на река Брегалница

Наоди: Монети од III - IV век.

Лит.АКМ,II,172,173;

4. 1. Село Лешки - (Општина Кочани)

Се наоѓа во средишниот планински дел на територијата на о. Кочани.

- Во селото - населба и некропола од доцноантичко време. Наоди: монети од III - IV век.

Лит. АКМ, II.176;

4. 2. Село Нивичани - (Општина Кочани)

Се наоѓа во ј - и дел на о. Кочани (на 12 км. од градот)

- Лок. Градиште - градиште од доцноантичко време;

Наоди монети од III - IV век.

Лит. АКМ,II,178;

4. 3. Село Полаки - (Општина Кочани)

Селото е во крајниот северен дел на о. Кочани, чиј голем атар се допира со просторите на Кратово, Крива Паланка и Оризари.

-Св.Спас - градиште од доцноантичко време. Биле најдени повеќе монети од кои една од Грацијан (IV век.)

Лит.АКМ,II,180;НЗ наЗМШ

4. 4. Село Рајчани - (Општина Кочани)

Се наоѓа во с-з дел на о.Кочани.

-лок. Грамади - населба од доцноантичко време, биле најдени монети, кој не се сочувани.

Лит.АКМ,II,181;

4. 5. Село Соколарци - (Општина Кочани)

Се наоѓа во ј-з дел на Кочанско Поле, во средното сливно подрачје на река Брегалница.

-Во селото - населба и некропола од доцноантичко време. Во некои гробови биле најдени монети од III-IV век, кој не се сочувани.

- Ливади - некропола од доцноантичко време. Наоди: монети од IV век;

- Манастир - градиште од доцноантичково време; Наоди: монети;

Лит.АКМ,II,181;

5. 0. Село Врбица - (Општина Чешиново)

Се наоѓа во западниот дел на Кочанско Поле, на територијата на о.Чешиново

-Лок. Под селото - населба од доцноантичково време. Наоди: монети од римско време.

Лит.АКМ,II,174;

6. 0. Село Кучичино - (Општина Облешево)

Се наоѓа во јужниот дел на о. Облешево, од левата страна на река Брегалница, а чиј атар се допира со општина Карбинци.

-Лок. Пресека - населба од доцноантичко време; Наоди на монети.

Лит АКМ, II,176; В. Санев

6. 1. Село Бурилчево - (Општина Облешево)

Се наоѓа во јужниот дел на територијата на о. Облешево, чиј атар се допира со подрачјето на о. Карбинци.

-Лок. Бориловски рид

Наоди: монети

Лит. Документација на ЗМШ;

7. 0. Село Мородвис

- Градиште - утврдена населба од доцноантичко време и средниот век.

По целата површина на градиштето се наоѓаат и монети од IV-XII/XIV век;

8. 0. Село Видовиште - (Општина Зрновци)

Во јужниот дел на Кочанско Поле, меѓу левата страна на река Брегалница, и северозападните огранки на планината Плачковица.

Наоди: монети (НЗ на Завод-Музеј, Штип)

9.0. Винаца - (Општина Винаца)

- Виничко Кале - утврдена населба од доцноантичко време;

Наоди: монети од римски и византиски период

Лит. Ц. Крстевски, З. Белдедовски, 1987, 157;

- Ѓафурски Лозја - населба од римско време; Наоди монети

- Сушица - Бавчи - населба и некропола од римско време; Наоди:монети

9. 1. Село Грљани - (Општина Винаца)

-лок. Самовилец - мало воено утврдување; Наоди: монетиод доцноримско монетоковање.

Лит. Ц.Крстевски, З. Белдедовски,1987,160; Z.Beldedovski,C.Krstevski,1978,154,155;

9. 2. Село Лески - (Општина Винаца)

Се наоѓа на лева страна од реката Брегалница, на запад од територијата на о. Винаца;

- лок. Ореово - населба и некропола од римско време. Наоди: монети, но не сочувани;

Лит. Z.Beldedovski,C.Krstevski,1978,153-158, АКМ, II, 93;

9. 3. Село Лаки - (Општина Винаца)

Се наоѓа во крајниот ј - и дел на територијата на о. Винаца, чиј атар се издига до сртот на планината Плачковица;

-лок. Бигланско градиште - населба од доцноантичко време Наоди: монети

Лит. Z.Beldedovski,C.Krstevski,1978,153-158;

9. 4. Село Калиманци - (Општина Винаца)

Се наоѓа во крајниот северен дел на о. Винаца, непосредно до патот Кочани-Делчево, од левата страна на река Брегалница;

- Лок. Манастириште и Царевец

Лит. Z.Beldedovski,C.Krstevski,1978,153-158;

9. 5. Село Трсино - (Општина Винаца)

Во крајниот северен дел на о. Винаца, чиј атар се допира до о. Делчево;

-лок. Прибен - населба од доцноантичко време. Наоди: депо на монети, но не се сочувани;

Лит. Z.Beldedovski,C.Krstevski,1978,153-158;АКМ,II,94;

9. 6 . Село Драгобрашта - во средишната зона на територијата на општина Винаца.

- Драгобрашко градиште

Лит. Z.Beldedovski,C.Krstevski,1978,153-158;

9. 7. Село Пекљани - (Општина Винаца)

Се наоѓа во средишниот дел на територијата на о. Винаца.

-Лок. Рашка - рударска населба од римско време;

Лит .З.Белдедовски, Ц. Крстевски,1978,153 - 158;

10. 0. Берово

- Лок. Бреза - населба од доцноантичко време

Наоди: неколку римски монети

Лит. АКМ, II, 9

-лок. Градиште - римско градиште со остатоци од бедем.

Наоди: монети од 3. и 4. в.

Лит. МАА, 5, 156

- Лок. Куќата - римска населба

Наоди: римски и рановизантиски монети

Лит. МАА, 5, 156, АКМ, II, 9;

- Пашалјов Преслап - населба од доцноантичко време, на 5 км. од Берово

Наоди: римски и рановизантиски монети

Лит. МАА, 5, 156; АКМ, II, 9;

- Попов Рид - градиште од доцноантичко време со остатоци од бедем

Наоди: монети од римско и рановизантиско време

Лит. МАА, 5, 156; АКМ, II, 9;

- Селца - (15 км источно од Берово)

Претставува градиште со остатоци од бедем.

Наоди: монети од 5 в.

Лит. МАА, 5, 156;

(Во АКМ, II, 10, каде не се наведени податоци дека има монетни наоди)

10. 1. Село Будинарци - (Општина Берово)

Населбата се наоѓа во северниот дел на територијата на о.Берово, чиј атар се протега до ј - и падина на Плачковица.

- Лок. Градиште - локалитетот лежи с/з од селото, каде се најдени римски монети;

Градиштето се наоѓа на левиот брег на река Брегалница;

Лит. ЗШНМ, I, 1959, 78 (рекогносцирање од 1958); АКМ, II, 10)

- Лок. Присој - населба од доцноантичко време, каде се најдени повеќе монети;

Лит. ЗШНМ, I, 79 ;АКМ, II,10;

10. 2. Село Владимирowo (Општина Берово)

Се наоѓа во средишната зона на територијата на о.Берово, а чиј атар се издига до сртот на Малешевските планини.

- Лок. Грамадје - доцноантичка населба; Наоди: римски и рановизантиски монети;

Лит. МАА, 5, 156 ; АКМ, II, 12

10. 3. Село Мачево (Општина Берово)

Се наоѓа во северниот дел на територијата на о.Берово, на патот Берово-Виница.

- Лок. Крмениште - Селиште - населба од римско време (регистриран со рекогносцирањето во 1957г., како лок.Селиште).

10. 4. Село Двориште (Општина Берово)

Се наоѓа во крајниот ј/и дел на општина Берово, на јужната падина на Малешевските планини.

-Лок. Рцова Чешма (со рекогносцирање во 1982 г. е откриена монета на императорот Антонин Пиј (се наоѓа во НЗ на Завод-Музеј, Штип, и не е регистрирана како наод во АКМ, II)

Откриени се остатоци од римски логор кај месноста Градиште над с. Владимирово.

10. 5. Село Ратево (Општина Берово)

Се наоѓа во средишниот дел на о. Берово, во горното сливно подрачје на река Брегалница.

-Лок. Градиште - римско градиште со остатоци од бедеми (регистрирано со рекогносцирањето во 1958 г.)

Наоди: римски и рановизантиски монети

Лит. ЗШНМ, I,85; МАА, 5, 157; АКМ, II, 14;

10. 6. Село Русиново (Општина Берово)

Се наоѓа во средишниот дел на територијата на о. Берово, под северната падина на Малешевските планини.

(Со рекогносцирањето во 1958 г. регистрирани се антички наоѓалишта)

- Лок. Петрово Брдо - населба од доцноантичко време

Наоди: римски монети (монета од императорот Домицијан)

Лит. АКМ, II, 14; МАА, 5, 157;

- Лок. Плашица (не е регистриран со рекогносцирањето во 1957-58 г.)

Населба, викус

Наоди: монети од доцноантичко време

Лит. АКМ, II, 14

- Лок. Преведен (Цами Тепе)

Наоди: монети (денес во НЗ на Завод-Музеј , Штип)²⁷

10. 7. Село Митрашинци (Општина Берово)

Се наоѓа во областа Малеш, во с/з дел на о. Берово, чиј атар се допира до просторот на општините Винаца и Делчево.

- Лок. Шумутница - остатоци од римска населба

Наоди: монети од III век и рановизантиски монети

Лит. МАА, 5, 157

(Во АКМ, локалитетот Шумутница е регистриран, но не се наведени наоди, стр.13)

11. 0. Општина Пехчево

Лоцирано е во источниот крај на Брегалничката долина.

- Лок. Градиште - Манастириште (се наоѓа на една падина, на десниот брег на река Брегалница) - градиште од римско време со остатоци од бедем (регистрирано со рекогносцирањето во 1957/58 г.)

Наоди: керамика, римски и рановизантиски монети

Лит. АКМ, II,13; МАА 5,157

11. 1. Село Робово (Општина Пехчево)

Се наоѓа во областа Малеш, на западната страна на територијата на о.Пехчево, од десната страна на река Брегалница.

- Лок. Грамаѓе - римска населба; Наоди: керамика, римски и рановизантиски монети

Лит. МАА, 5, 157

11. 2. Село Негрево (Општина Пехчево)

Се наоѓа во областа Малеш, во горното сливно подрачје на река Брегалница, во средишниот дел на територијата на о.Пехчево.

- Лок. Боро - римска населба; Наоди:римски и рановизантиски монети

Лит. МАА, 5, 157

²⁷ Во 1965 г. монетите се пронајдени во бакарен сад, а истите се донесени во Завод-Музеј, Штип, 1968 год. Во садот имало и метална плочка со натпис, која не е донесена; (информација од арх. Звонко Белдедовски)

11. 3. Село Умлена (Општина Пехчево)

Се наоѓа во областа Малеш, на западната страна на територијата на о. Пехчево.

- Лок .Моглиа - римска населба

Наоди: римски монети

Лит. МАА, 5, 157 (Во АКМ, II, 15 наведен е лок. Могила каде не се споменуваат монетни наоди).

12. 0. Село Бигла (Општина Делчево)

Се наоѓа на западната страна на територијата на о. Делчево, под северозападните огранки на планината Голак.

- лок. Селиште - населба и могила од римско време. Се наоѓа на левиот брег на Брегалница.

Наоди: монета на Каракала

Лит. ЗШНМ, I, 82; АКМ, II, 124;

12. 1. Село Град (Општина Делчево)

Се наоѓа на источната страна на територијата на о. Делчево, а чиј атар се издига на западната падина на планината Влаина;

- Градиште

Наоди: монети (римски и рановизантиски)

12. 2. Село Тработивиште - (Општина Делчево)

Се наоѓа во јужниот дел на територијата на о. Делчево, на патот меѓу Делчево - Пехчево, лоцирано недалеку од десната страна на река Брегалница;

- Градиште - градиште од римско време

Наоди: монети од 2 до 6 в.

Лит. ЗШНМ, I, 93; АКМ, II, 132;

12. 3. Село Турија (Општина Делчево)

Се наоѓа во западниот дел на територијата на о. Делчево, од левата страна на река Брегалница, а чиј атар се допира со просторот на о.Виница;

- Ширините - населба од доцноантичко време

Наоди: монети од доцноантичко време

12. 4. Село Илиово - (Општина Делчево)

Се наоѓа во крајниот с-з дел на територијата на о. Делчево, од лева страна на Брегалница, а чиј атар се допира до просторот на о.Виница;

- Лок. Крст

Наоди: монета на Гета (198-211)

Лит. I. Mikulcic - A. Keramitsiev, 1968, 225, 226;

12. 5. Село Драмче - (Општина Делчево)

Се наоѓа во с/з дел на територијата на о. Делчево.

Лок. Чифлик

Наоди: монети (2 пр.од Галиен и 4 пр. на римски провинцијални монети)

Лит. Документација на Музеј на Македонија

13. 0. Св. Николе

- Лок. Рудин

Наоди: монети(Проб и Диоклецијан)

- Св.Спас

Наоди: монети (Диоклецијан и Константин I)

13. 1. Село Горобинци - (Општина Св.Николе)

Се наоѓа во западниот дел на Овче Поле.

- Лок. Селеново - населба и некропола од римско време ;

Наоди; монети од императорот Галиен, Константин I и Филип I;

Лит. АКМ, II, 347

13. 2. Село Малино - (Општина Св. Николе)

Се наоѓа на крајниот с/з дел на о. Св.Николе.

- Лок. Шољеви камења

Наоди: монети (А. Север, Проб, Константин I)

Лит. АКМ, II, 358

13. 2. Село Немањица - (Општина Св.Николе)

Во Овче Поле, на територијата на о.Св.Николе

Наоди: монети

Лит. Документација на Завод-Музеј, Штип

13. 3. Село Амзибегово - (Општина Св. Николе)

Во јужниот дел на територијата на о. Св.Николе.

- лок Барутница

Наоди: монети

Лит. Документација на Завод-Музеј, Штип

13. 4. Село Мустафино - (Општина Св.Николе)

Во Овче Поле, во јужниот дел на територијата на о. Св. Николе.

Лок. Керамидница²⁸

Наоди: монети

Лит. Документација на Завод –Музеј, Штип

- Лок.Сулејманец

Наоди: монети; Лит. Документација на Завод - Музеј,Штип

²⁸ Локалитетите Керамидница и Сулејманец се регистрирани со заштитните археолошки истражувања во 2008 г., од страна на Завод - Музеј, Штип , под раководство на арх. Трајче Нацев

II. Анализа на нумизматичка циркулација

За потполно согледување на нумизматичката циркулација на подрачјето на Брегалничкиот регион, извршена е анализа и интерпретација²⁹, третирана од повеќе аспекти и во неколку фази, и тоа:

1. Распоред и застапеност на владетели
2. Циркулација врз основа на учество на монетарници
3. Циркулација според години на емитување
 - фреквенција
 - коригирана фреквенција
 - кумулативна низа
4. Типологија
5. Номинали
6. Метрологија

Во истражувањето, опфатени се 328 примероци на монети, за кои, кај поголем дел од нив постојат археолошки податоци. За останатите за кои не се знае местото на наоѓање, голема е веројатноста дека потекнуваат од територијата на истиот, односно во овој случај Брегалничкиот регион. Ова треба да се земе во предвид, бидејќи ако се земат само оние примероци на монети со познато место на наоѓање, претставата би била нереална, од причина што има примери каде на одредено подрачје се појавува некој поголем колективен наод, како и поединечни монетни наоди (со иста хронолошка и типолошка идентификација), кои во овој случај би можеле да бидат дел од природно растурен нумизматички материјал.

Пред да се пристапи на испитување на циркулацијата, направен е еден систематски преглед на застапеност на владетели.

²⁹ За примена на статистичките методи во испитување на нумизматичката циркулација: Kos P., 1997, 97-111; Васић М., 1981, 124-143; Васић М., 1980

II.1. Распоред и застапеност на владетели

Учеството на владетели во содржинскиот состав на овој нумизматички материјал, бележи присуство на 47 владетели, со временски распон на владеење од втората половина на II век н.е., до втората половина на V век.

За да се добие попрегледна слика, направен е бројчен однос на владетели со вкупнот број на примероци и нивната процентуалната застапеност.³⁰

Пронајдените примероци, покажуваат една хронолошка рамка, со ковничко емитување на емисии од повеќе владетели и членови на нивните семејства од неколку династии.

Од Таб. 1, може да се види дека од времето на Принципатот (27 г.пр.н.е - 284 г.)³¹ присутни се 78 примероци или 23,85 %, и тоа: од династијата на Антонините: Антонин Пиј - 4 пр., Марко Аврелиј - 5 пр., неговиот совладелец Лукиј Вер - 2 пр.; Во времето на нередите, после смртта на императорот Комод, кратко време владее Пескениј Нигер, кој овде е застапен со 1 еден примерок. Династијата на Северите (193-235 г.) учествува со 10 пр., Септимиј Север - 1 пр., Јулија Домна (негова сопруга) - 1 пр., Гета - 2 пр., Елегабал - 3 пр., и Александар Север - 2 монети. Понатаму следуваат војничките цареви: Гордијан III - 8 пр., Филип I - 8 пр., Трајан Декиј - 1 пр., Херениа Етрускила - 1 пр., Требонијан Гал - 3 пр., Волузијан - 3, Валеријан - 4 пр., Галиен - 9 пр., Постум - 2 примероци. Од периодот на владеење на царевите Илири, Аврелијан учествува со 12, Проб со 4 и Нумеријан и Карин со по 1 примерок.

Со почетокот на владеење на Диоклецијан (284 -305)г., завршува Принципатот и почнува Доминатот, кога царот станува Доминус - господар. Периодот до Константиновата династија, во нумизматичкиот материјал

³⁰ Во овој преглед, даден е вкупен број на 327 примероци, кај кои е одредена аверсната инскрипција. Понатамошната статистичка анализа ќе се однесува на примероците од почетокот на III век н.е., со учество на 328 монетни наоди, вклучувајќи ги оние каде нема владетелска инскрипција (Constantinopolis и Urbs Roma тип).

³¹ До почетокот на владеењето на имп.Антониј Пиј (138г) присутни се монетни наоди и на Октавијан Август (1) (27г.п.н.е.-14г.не.), Веспасијан -1 (69-79г.), Домитијан - 2 (81-96г.), Трајан -3 (98-117г.) и Фаустина - 1 (141г.), кои не се земени во предвид во понатамошните испитувања.

учествува со 51 примерок или 15, 59 %, од кој 22 му припаѓаат на Диоклецијан, Ликиниј I - 11, Максимилијан Херкулиј - 9, Галериј Максимијан и Галерија Валерија со по 1 пр., и Максимин II Даја со 7 примероци.

Императорите од Константиновата династија (или втора Флавијевска) која завршува со императорот Јулијан (360-363), учествува со 142 монети или 43,42 %, односно емисиите од оваа династија се најзастапени во ковничкото емитување во периодот на зрелата антика на подрачјето на Бреганичкиот басен. Најголем број на примероци, припаѓаат на емисиите на Константиј II, владетел кому по смртта на Константин I, му се доделени источните провинции Тракија, Мала Азија и Дакија, што го потврдува и неговото најголемо присуство на подрачјето на Брегалничкиот регион. По краткиот прекин, во Римското царство на власт доаѓаат панонските владетели кој учествуваат со 35 примерок.,и последните емисии на Теодосиевата династија со 21 монета.

Таб.1

Владетел	Број на примероци	%
Antoninus Pius (138-161)	4	1,22
M.Aurelius (161-180)	5	1,52
L.Verus (161-180)	2	0,61
Pescennius Niger (193-194)	1	0,30
Septimius Severus (193-211)	1	0,30
Julia Domna (193-211)	1	0,30
Geta (199-211)	2	0,61
Elagabalus (218-222)	3	0,91
Severus Alexander (222-235)	2	0,61
Gordianus III (238-244)	8	2,44
Phillippus I (Arab.) (244-249)	8	2,44
Traian Decius (249-251)	1	0,30
Herenia Etruscilla (249-251)	1	0,30
Trebonianus Gallus (251-253)	3	0,91
Volusianus (251-253)	3	0,91
Valerianus (253-260)	4	1,22
Gallienus (253-268)	9	2,75
Postumus (260-268)	2	0,61
Aurelianus (270-275)	12	3,66
Probus (276-282)	4	1,22
Numerianus (283-284)	1	0,30
Carinus (283-285)	1	0,30
Diocletianus (284-305)	22	6,72
Maximianus Herculius (285-310)	9	2,75
Galerus Maximianus (293-311)	1	0,30
Galeria Valeria (308-314)	1	0,30
Maximinus Daia (305-313)	7	2,14
Licinius I (308-324)	11	3,36
Constantinus I (306-337)	32	9,78
Crispus (317-326)	4	1,22
Constantinus II (337-340)	9	2,75
Fausta	1	0,30
Constans (337-350)	23	9,70
Constantius Gallus (351-354)	3	0,91
Constantius II (337-361)	61	18,65
Iulianus (360-363)	9	2,75
Valentinianus I (364-375)	13	3,97
Valens (364-378)	16	4,89
Gratianus (367-383)	3	0,91
Valentinianus II (375-392)	3	0,91
Theodosius I (379-395)	8	2,44
Flavius Victor (387-388)	1	0,30
Aelia Flacilla -388	1	0,30
Aracadius (383-408)	2	0,61
Honorius (393-425)	2	0,61
Theodosius II (402-450)	6	1,83
Marcianus (450-457)	1	0,30
Vkupno	327	100%

II. 2. Нумизматичка циркулација врз основа на монетарници

За попрегледна и објективна слика на циркулацијата врз основа на монетарници, анализата на нивното учество и дистрибуција на територијата на Брегалничкиот басен, во самиот пристап, временскиот период од почетокот на III век н. е. - прва половина на V век, е поделен на помали временски секвенци.³²

I - 196/251, II-251/285, III - 294/313, IV - 313/337, V - 337/348, VI -3 48/361, VII - 361/375, VIII - 378/383, IX - 383/395, X - 395/423, XI-423/450.

Периодот од 196 - 251 г. (I и II) овде ќе биде земен, како една целина, земајќи ја како датум Диоклецијановата реформа (294 г.) и почетокот на тетрархијата (293-313).

Во овој период (III век), во Римската империја активни се 11 монетарници (од запад кон исток) : Lugdunum - римска царска ковница во провинцијата Галија (сега Лион, Франција). Основана од персоналот од монетарницата Viminacium во 257 г., и работи до V век.; Roma - најзначајна царска монетарница, која дејствува од времето на О. Август (27 г.п.н.е.-14) до 402 г. Mediolanum - отворена 259 г., повремено активна во римскиот империјален период; Ticinum - монетарница во истоимениот град (муниципиум Тицинум) (Павиа, северна Италија). Почнува да делува во 274 г. до 326г., кога Константин I се повлекува од северна Италија; Siscia - отворена 262 г. со персоналот од монетарницата во Рим, во провинцијата Горна Панонија (Panonia Superior). Непрекинато работи до V в.; Viminacium³³ (сега Костолац, Србија) - монетарница во истоимениот главен град на провинцијата Горна Мезија (Moesia Superior) отворена 246 до 257г.; Serdica - монетарница во

³² Овие временски интервали се поврзани со годините на емитирање , а овде поради големата хронолошка рамка се дадени со најмала разлика од пет и повеќе години., кои како хронолошки граници , ќе бидат употребни и во статистичката анализа во циркулацијата на години на емитирање.

³³ По отворањето на оваа монетарница,стобската престанува да работи, и најверојатно нејзиниот персонал бил преместен во Виминациум (Керамитчиев А, 1966,42)

истоимениот главен град во римската провинција Тракија. Како римска царска монетарница, основана е во времето на Аврелијан (270-75), кога припаѓа на Средоземна Дакија, работи до 308г., од 308 - 313г., емитира само солиди за Ликий I и Константин I.; Heraclea (на место на денешен Перинт), основана од императорот Диоклецијан (во 285 г.), во чест на императорот Максимијан Херкулиј, во римската провинција Тракија, дејствува до крајот на V в.; Antiohija - (Anatakuа во Турција) - монетарница во главната римска провинција Сирија. Почнува да работи од времето на Пескениј Нигер (193-4) г., се до владеењето на императорот Зенон (474 - 491);

Quzik - отворена од Клавдиј II (268-70) г. и работи континуирано до 491 г.³⁴

Од сите овие монетарници, присутни во Римското царство во III в., во нумизматичкиот материјал, кој овде е предмет на истражување, застапени се 6: Viminacium , Siscia , Serdica , Ticinum , Antiohija и Roma.

Од Таб.2 може да се види дека од овој период во однос на останатите монетарници, најголем број на примероци (16), припаѓаат на монетарницата Viminacium. Продукцијата на оваа монетарница, припаѓа на царскиот систем на строго контролирано ковање, условено од посебни потреби. Како ветеранска колонија во овој систем, таа претставува центар и упориште на римскиот елемент, и едно од најзначајните упоришта во една периферна провинција.³⁵

Врз основа на ова, а и на многубројните наоди во повеќе провинции во Римското царство, употребата на виминациската монета прво се врзува со концентracијата на војничките трупи и порастот на монетарната циркулација во источно - балканските земји во првата половина на III в.³⁶

Ова всушност го објаснува и фактот за најголемата присутност на оваа монетарница на подрачјето на Брегалничкиот регион, ако се земе во предвид и тоа, што поголем дел од емисиите овде, се емитирани од императорите Гордијан III, Трајан Декиј и Филип I.

³⁴ Детални информации за античките ковници, дава Петер Кос (P. Kos, 1998, 30-377)

³⁵ Душанић Слободан, 1961,146;;

³⁶ Borić - Bresković Bojana 1983, 69, 70;Борић –Брешковић Б, 1987,24;

Монетарници	Фреквенција											Вкупно
	196/251	251/85	294/313	313/37	337/48	348/61	361/75	378/83	383/95	395/423	423/50	
Thessalonica			13	18	9	27	14	3	2			85
Cyzicus		1	3	9	7	6	1	1			1	29
Nicomedia			2	1		2	1	1	2			9
Antiohija	4	2	1	3			1	1				12
Aqvilea			2	1		1			1			5
Heraclea			21	7	1	1	1					31
Alexandria				2								2
Roma	8	1	1	1		1						12
Arelate				2		1						3
Lugdunum					3							3
Constantinopolis				1	1	5	1			1	1	10
Siscia		5	14	10		7	10	2	1			50
Serdica		2	3									6
Ticinum		1		2								2
Viminacium	13	3										16
?	1	27	1	2	7	2	5		3	2	3	53
Вкупно	26	42	61	59	28	53	34	8	9	3	5	328

Таб. 2

Имено во 240/41 г., кога Гордијан III управува со оваа колонија, тој оди во Мезија и Тракија, за во 250 г. тоа го направи Трајан Декиј.³⁷ Исто така, на устието на реките Млава и Дунав се вкрстуваат три пата со кој овој град бил поврзан со источните, западните и јужните области на Римското Царство, каде кон југ се одвојувал пат кој водел кон Тракија, Македонија и Грција³⁸, а самата област на реката Брегалница во овој период, припаѓа на провинцијата Тракија. Останатиот дел на изданијата на оваа монетарница, присутни овде, се емисии од владетелите Требонијан Гал и Херениа Етрускила, во периодот од 244-254 г., претежно откриени во реонот на Овче Поле и селата Црвулево, Кошево, Драмче и Гарван.

Преостанатите примероци, кој што припаѓаат на монетарниците Сисциа, Рим, Сердика и Тицидум, се изданија на императорите Волусијан, Елегабал, Галиен, Валеријан, Проб, Постум, Гордијан III, Трајан Декиј и Аврелијан кој бележи најмногу примероци. Од вкупно 68 пр., во овој период, 28 имаат неодредена монетарница.

Во периодот на тетрархијата (294 -313 г.), односно од 294г. до крајот на 5в. во Римската империја, активни се монетарниците³⁹: Londinium, Lugdunum, Treveri, Arelate, Ambianum, Roma, Ostia, Ticinum, Akvilea, Carthago, Sirmium, Siscia, Serdika, Thesalonica, Heraklea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus и Aleksandria.

Во периодот на тетрархијата (294-313), присутни се 61 примерок или 18,5 %, емитирани од 9 монетарници, од кој примат имаат Хераклеа - 21, Сисциа - 14 и Тесалоника - 12 примерока. Од 61 примерок само еден е со неодредена монетарница. Ова се изданија на императорите Ликиниј I, Константин I, Максимијан Херкулиј, Галериј Максимијан и Максимин Даја.

Тоа се примероци со позната археолошка позадина, пронајдени во горнобрегалничкиот - осоговски и среднобрегалничкиот - овчеполски регион, односно на лок. Кунови Чуки, с. Оризари, Кочани, лок. Батулица - с. Црвулево (о.Карбинци), с. Пухче, лок. Врпка, с.Таринци, Долни Чурлен, Штип, о. Пехчево⁴⁰,

³⁷ Cohen H, (Tome V)1955, 19,85;

³⁸ Зотовић Љ., Јордовић Ч. 1990,1-2;

³⁹ Kos P.,1998, 195, 196

⁴⁰ Во 1980 г. во Пехчево, најдени се 16 аргентиуси од I тетрархија, кој денес се наоѓаат во приватна збирка во Скопје (Микулчик И., 1999, 392). Поради непознавање на содржината на оваа остава, таа не е ставена во целост во нумизматичкиот материјал, туку само еден аргентиус од Диоклецијан, за кој имам информација дека е дел од таа остава. Овој примерок се наоѓа во нумизматичката збирка на НБРМ.

лок. Сулејманец, с. Мустафино, Св.Николе, и останатиот дел на Овче Поле.⁴¹ Ако се погледне поединечниот распоред, ќе се види дека дел од монетарниците кој учествуваат во оваа дистрибуција се од источните монетарници Хераклеа (21), Тесалоника (12), Кизик (3), Антиохија(1), Сердика(4), Никомедија (2), или вкупно 49, т. е. 80,32 %, додека од централните Сисциа⁴² (14), Аквилеа (2) и Рим (1) со 17 пр., или 27,8 %.

Најголем дел се од првата (293-305) и третата (306-313)г. тетрархија.

Поради појасно гледање на ова поделба (пред да се почне со останатите периоди во понатамошниот текст) која е во рамките на територијалната поделеност на Римското Царство, во кое свое место има и Брегалничкиот регион, овде потребно е да се истакне прашањето на поделба на префектури - дијецези - провинции во Дијаклецијаново, Константиново време и време на Валентијановата и Теодосиева династија. Имено, со доаѓањето на престол на Диоклецијан (284-305г.) имаме нова административна поделба на 12 дијецези и 100 провинции.⁴³ Од Источната дијецеза одвоена е посебана дијецеза Египет, додека дијецезата Мезија е поделена на дијецеза Дакија и Македонија.⁴⁴

Во време на Константин I, постои поделба на 4 префектури: Источна Префектура (*Praefectura praetorio per Orientem*), која се состоела од Египетска, Источна, Понтиска, Азиска и Трачка дијецеза, и го зафаќала Египет со Либија, Предна Азија и Тракија; Илирска (*Praefectura praetorio per Illyricum*), Дачка и Македонска дијецеза, а се простирала во средишниот дел на Балканскиот Полуостров, од Грција на југ до Дунав на север; Италијанска Префектура (*Praefectura praetorio Illyrici, Italia et Africae*), која опфаќа дел од Африка, Далмација, Панонија, Норик и Реција; Галска (*Praefectura praetorio Galliarum*), Галија, римскиот дел на Британија и Иберскиот Полуостров, и западниот дел на Мавретија.⁴⁵

Во 356/57 г. имаме прво одвојување на Илирик (во целост со дијецезите Панонија, Дакија и Македонија) од централната префектура Италија - Африка - Илирик, кое трае до 361г., кога пак се враќа во старата состојба. Второто одвојување од централната префектура е во времето на Валентинијан II во 375г., со престолнина во Сирмиум. Ова е до 379г., кога Грацијан му ја дава на

⁴¹ Види поглавје I.4

⁴² Поделбата на монетарниците и тетрархискиот систем: C.H.V.Sutherland, *Roman Imperial Coinage*, Vol.VI, London, 1967, 7-68

⁴³ Машкин Н. А., 1985, 489

⁴⁴ Duncan G.L., 1998, 11

⁴⁵ Острогорски Г, 1959, 55; Lemerle P., 1954, 266;

императорот Теодосиј I, покрај префектурата Ориент, и источниот дел на префектурата Илирик со Тесалоника. Источниот дел, всушност се диецезите Дакија и Македонија, со 13 провинции.⁴⁶ Во 380г. Валентинијан го добива цел Илирик, понатаму, надлежност на овој дел имаат владетелите Гратијан, Аркадиј во 383 г., и Теодосиј I, кој во 388г. има власт над целото царство и ја добива префектурата Галија и централната префектура. Во средина на 391 г. централната префектура, пак е поделена, односно со западниот дел владее Валентинијан II, а со источниот Теодосиј I.

Во однос на следните периоди, имаме слична состојба и релација.

Во периодот од 313-337г., односно до смртта на Константин I, во дистрибуцијата партиципираат 12 монетарници, од кои најголемо учество имаат централните монетарници Тесалоника (18) и Сисциа (10пр.), со 59 примероци на монетни наоди.

Во времето по смртта на Константин I (337), до 348 г., имаме мала и еден вид на рамномерна присутност на монетарници, како и мал број на монети. Како и во предходната ситуација и овде монетарницата Тесалоника во однос на останатите има поголем број, 9 пр., од вкупно 28.

Во периодот, после монетарната реформа, во 348г., постои мал раст на циркулацијата во однос на дистрибуцијата на монетарници на овие простори. Овој период учествува со 16,1 %, од целокупниот нумизматички материјал, и повторно со најголема концентracија на монетарницата Тесалоника 50,9 %, додека останатиот дел, Кизик - 11,3%, Константинопол - 9,4%, Сисциа - 13,2%, Никомедиа - 3,7%, Арл, Аквилеа, Хераклеа и Рим - 1,8%, неодредени монетарници - 3,7%.

По смртта на последниот претставник на Константиновата династија, Јулијан (363), од различни монетарни и историски фактори присутни во Римската империја, постои опаѓање на монетарна партиципација во наредните периоди. Состојбата е следна: во периодот 361/75г. - 34 примероци, од кои Тесалоника е застапена со 14 (41,1%), Константинопол, Аквилеа, Кизик, Никомедиа, Антиохија со по еден пр. (2,9%), Сисциа со 10 пр. (29%), неодредени монетарници - 5 пр. или 14,7%.; Во периодот од 378/83г., од вкупно 8 пр., Тесалоника учествува со 3 (37,5%), Кизик, Никомедија и Антиохија со по 1 (12,5%), Сисциа - 2 пр.

⁴⁶ Lemerle P., Ibid., 266

(25%).; Во 383/95, од вкупно 9 пр., Тесалоника и Никомедија - 2 или 22,2%, Сисциа, Аквилеа - 1 пр., или 11,1%, неодредена монетарница - 3 или 33,3 %.;

Ова драстично намалување продолжува и во следните два временски периоди на монетарно емитување, односно во 395/423г. само 3 примерока, и тоа еден од монетарницата Константинопол и два примероци со неодредена монетарница. Периодот од 423/50г. учествува со 5 пр.,од кој по ден од монетарниците Кизик и Константинопол, и 3 со неидентификувана монетарница.

Во дефинирањето на вистинската партиципација на монетарници во циркулацијата на подрачјето по долината на Брегалница, анализата покажува дека најголем процент доаѓа од монетарниците од Централната префектура Италија – Африка - Илирик и префектурата Ориент, од каде всушност и било главното снабдување на Централен Балкан. Механизмот на дистрибуција е во рамките на диецезите и провинциите. Поединечно тоа се монетарниците кои се територијално и административно најблиски, со најголема дистрибутивна моќ на монетарницата Тесалоника (диецеца Македонија), со вкупно 85 пр. или 30,9% (од 275 примероци со позната монетарница), Сисциа (диецеца Панонија) - 50пр. или 18,18%, Хераклеа⁴⁷ - 11,2%, Кизик - 10,5%, Виминациум - 5,8%, Антиохија - 4,36%, Константинополис - 3,63%, Никомедија - 3,27%, Сердика - 2,18%, Аквилеа - 1,8%, Александрија и Тицидум - 0,72%, Рим - 4,36%, Арл и Лугдунум⁴⁸ - 1,09%.

Присуството на најголем процент на монетарницата Тесалоника во подрачјето на Брегалничкиот регион, може да се поврзе и со фактот дека, преку долината на Брегалница минувал познатиот пат, кој Стоби го поврзувал со Пауталија, надоврзувајќи се на кракот Стоби - Хераклеа Линкестис, со кои биле воспоставени контакти со највиталната сообраќајница Виа Егнатија. Преку овој пат и Тесалоника била поврзана со Пауталија, односно со Сердика.⁴⁹

Во периодот од 378 г. имаме редукција на монетарницата Тесалоника, за во последната деценија на IV в., не се појави ниеден примерок.

Учеството на монетарницата Сисциа, почнувајќи од втората половина на III - крај на IV в., покажува една континуираност.

За поголемата концентрација на овие две монетарници, во однос на останатите зборува и тоа, што во времето на Констанс, од кого повеќе се ѝ емитирани, тие се во негова надлежност (заедно со Рим и Аквилеа).

⁴⁷ Хераклеа во во епохата на Константиновата династија се наоѓала во диецезата Тракија, која била дел од префектурата Ориент (Lemerle P, 1954.266)

⁴⁸ Арл и Лугдунум припаѓаат на префектурата Галија

⁴⁹ За античката патна мрежа види поглавје I.2

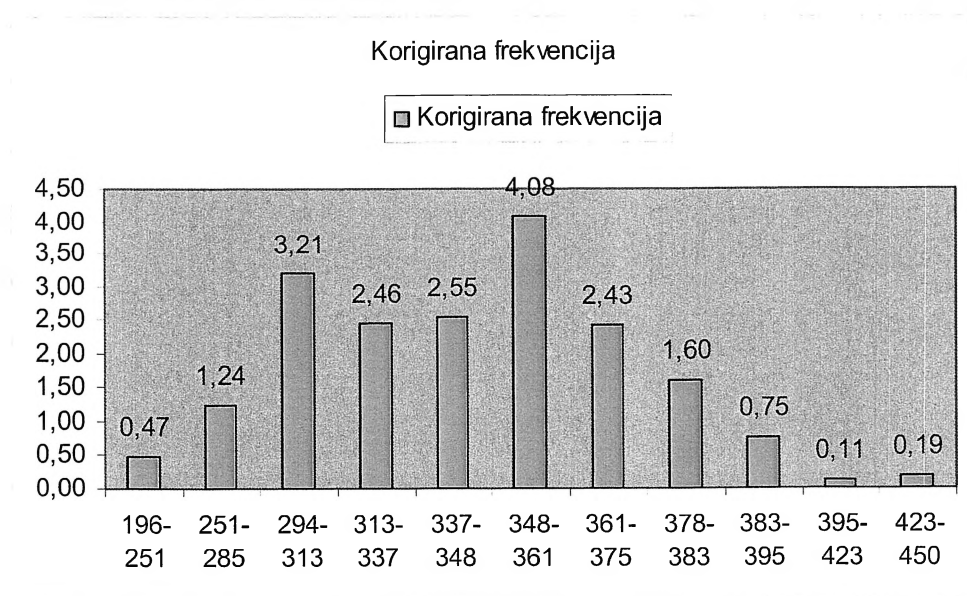
Причината за останатите монетарници, кој учествуваат со помал процент во дистрибуцијата на ова подрачје, условена е од повеќе фактори, трговија, распоред на војска и историски случувања, со што е отежната и самата циркулација.

II. 3..Нумизматичка циркулација според години на емитување

Во следниот чекор во испитување на нумизматичката циркулација во Брегалничкиот регион, во оваа фаза, за да се добие распоред на монети по локалитети, односно местата на наоѓање, освен фреквенцијата (бројчен однос према години на емитување), испитана е и коригирана фреквенција (број на примероци во една година), а со тоа и кумулативаната низа или суксесивниот збир на монети.

Таб.3

Година	Фреквенција	Големина на временски период	Коригирана фреквенција	Кумулативна низа
196-251	26	55	0,47	26
251-285	42	34	1,24	68
294-313	61	19	3,21	129
313-337	59	24	2,46	188
337-348	28	11	2,55	216
348-361	53	13	4,08	269
361-375	34	14	2,43	303
378-383	8	5	1,60	311
383-395	9	12	0,75	320
395-423	3	28	0,11	323
423-450	5	27	0,19	328

Граф.1

Со анализа на Таб.3 и Граф.1, може да се види дека циркулацијата почнува да се следи во периодот од 196 - 251г. кога се забележува мала циркулација со вредност на коригирана фреквенција 0,47. Ова, може да се каже дека е еден вид на почеток на циркулација во римскиот период на територијата на Брегалничкиот регион.

Во следниот период 251 - 285, имаме благ пораст со вредност 1,24. Ако овие два периоди ги земеме како една целина, до почетокот на тетрархијата, состојбата во однос на местото на наоѓање е следна. Имено, во ова време (цел III век) имаме 68 примероци, со главна концентracија во северо - западните и југо - западните огранки на планината Плачковица, со следното познато место на наоѓање:

Од територијата на Штип, Берово и Делчево имаме 39 примероци

- Лок. Тројаница (с. Љуботен), монета на Галиен, најдена од селаните при раскривање на откриената villa rustica;
- Лок. Селиште (с. Бигла) (Каракала)
- Лок. Крст (с. Илиово) (монета на Гета)
- Лок. Батулица (с. Црвулево), монети од Виминациум и од Гордијан III (изданија на Антиохија и Рим)
- Лок. Долни Чурлен, Штип (Требонијан Гал)
- Лок. Кула (с.Калаузлија)-III век
- Село Кошево - атар (Виминациум)
- Лок. Баргала (Проб)

- Лок.Чифлик (2 пр. на Галиен)

Од сите овие, има 8 владетели - Филип I , Гордијан III, Требонијан Гал, емитирани од Виминациум, Гета - 2, Трајан Декиј - 1, Требонијан Гал – 1, Гордијан III - 2 (емитирани од Рим и Антиохија), Проб - 2, Аврелијан 8, Галиен - 9, Елегабал – 2, Волузијан - 3;

Од подрачјето на Овче Поле имаме 13 примероци, од кои Виминациум – 6, Аврелијан - 2, Проб - 2, Карин - 2, Гордијан III - 1 и Александар Север - 1;

- Лок. Селеново (с. Горобинци) - (Галиен, Филип I)

- Лок. Рудина (с. Малино) – (А.Север, Проб)

Останатите се исто така од територијата на Овче Поле.

Во втората половина на II в., монетите за кој нема археолошки контекст, но со сигурост е дека се од оваа територија, припаѓаат на владетелите Галиен - 8, Виминациум - 2, Валеријан - 2 и Проб - 2;

Од овој временски период, односно цел III век, на ова подрачје, регистрирана е една остава најдена во село Лакавица во 1952 г. од 23 денари, од владетелите С.Север (5), Јулиа Домна (2), Каракала (6), Гета (4), Александар Север (3), за кои постои можност, дел од нив да се дел од нумизматичката збирка на Завод - Музеј, Штип.⁵⁰ Како споредба, од останатиот дел на денешната територија на Р.Македонија, регистрирани се неколку остави⁵¹.

Веќе, во периодот 294 - 313 г., следува двојно поголема вредност на коригирана фреквенција = 3,21. За сите примероци (61 пр.) имаме познато место на наоѓање, со следните археолошки податоци.

Монетните наоди се концентrirани во местата кој се наоѓаат помеѓу левата страна на река Брегалница и долината на реката Крива Лакавица, и тоа:

- Лок. КуновоЧуки, (село Оризари) (примероци од Диоклецијан, Максимин Даја и Максимијан Херкулиј)

- Лок. Долни Чурлен (Штип) (Константин I)

-- Село Долани (пр.од Диоклецијан)

- Лок. Батулица (с. Црвулево) (пр.од императорот Ликиниј I и Диоклетијан)

- атар на село Благова река, близу лок.Врпка (пр.од Максимијан Херкулиј)

- Село Пухче (пр. на Диоклетијан) -општина Пехчево.

⁵⁰ Mirnik I.A.1981,72;

⁵¹ Мирник ,освен ова наведува уште 4 остави во Скопје и во Демир Капија (Мирник И.А, Ibid, 61,70;Туратозоглу ги наведува само овие без оставата од село Лакавица (Touratsoglou I. P. 2006, 183, 205)

И. Микулчич наведува уште неколку остави (Ресен, Кичево,Охрид), (Микулчиќ И. 1999, 392;)

На подрачјето на Овче Поле има присуство на 21 примерок од овој период, и тоа Диоклецијан - 3 пр., Ликиниј I – 4, Константин I – 7, Максимијан Херкулиј - 4, Максимин Даја - 2, и Галерија Валерија - 1 примерок.

-с.Немањица (пр. од Галериј Максимијан)

- Лок. Сулејманец, село Мустафино (примерок на Константин I - (издание 313г. - заштитни археолошки истражувања во 2008г.)

За останатите монетни наоди од подрачјето на Овче Поле, се претпоставува дека потекнуваат од локалитетите Рудина и Св.Спас со нивното потесно подрачје.

Од периодот на тетрархијата регистрирана е остава од село Пехчево, пронајдена во 1980г. (16 аргентии од 294-305).⁵²

Ова прва поголема монетна циркулација на ова подрачје, во овој период може да биде одраз на неколку моменти, односно, средување на ситуацијата во провинцијата Илирик од страна на Диоклецијан, борбата со Сарматите, поголемата инфлација во овој период, и самите политички промени.⁵³

Во следниот временски период на ковничко емитување 313 - 337 г. се гледа благ пад на циркулацијата со вредност на коригирана фреквенција 2,45 но може да се каже дека ситуацијата се одржува. Имено, периодот до 337г., е поврзан со неколку моменти кој овде можат да се поврзат со оваа територија, односно воениот судир на Константин I и Ликиниј кај Хадрианоупол, и концетрација на воените единици на територијата на денешна Р. Македонија, а исто така и судирот на Максимин Даја и Ликиниј, кај Хераклеа, во 313г.

Концетрацијата на монетни наоди, во овој период го зафаќа средното сливно подрачје на река Брегалница, и северо - западните и јужно - западните огранки на планината Плачковица, со следните археолошки наоѓалишта:

- Лок. Врпка, с. Таринци

- Лок.Батулица, с. Црвулево

--Лок. Балак Кран, с. Оцалија

- Лок. Долни Чурлен

- Лок. Градиште , месност Медина Чешма,)

- Лок. Баргала (Епископиум)

- Лок. Бориловски Рид (меѓу селата Бурилчево и Аргулица)

⁵² И.Микулчич, *op.cit.* 392,Тој освен оваа наведува уште 2 од вој период , од Марвинци (200 фолеси од прва тетрархија) и од лок.Петралица,Крива Паланка (400 фолеси од Диоклецијан до Ликиниј) *Ibid*,392;

⁵³ RIC,VI,21

На Овчеполскиот регион припаѓаат 8 примероци, од кој една лок. Сулејманец, село Мустафино.

Сите примероци се изданија на владетелите Константин I, Константин II, Ликиниј II, Констанс, и мал дел од првите изданија на Константиј II.

За останатите примероци, голема е веројатноста дека припаѓаат на овој регион (според кажувањата на луѓето од кои се откупени како поединечни наоди, дека потекнуваат од Плачковичкиот регион⁵⁴.

Во периодот од 337 - 348 г. имаме незначителен раст на циркулацијата во монетниот прилив, со вредност 2,55. Тоа е време по смртта на Константин I до монетарната реформа од Констанс и Константиј II во 348 г. кој во целокупниот нумизматички материјал е застапен со 28 примероци.

Концентрацијата на монетни наоди во овој период се движи, од југо - источната падина и северните огранки на планината Плачковица, левата и десна страна на река Брегалница, и северната падина на Малешевските планини, со следите наоѓалишта:

- Лок. Преведен (Џами - Тепе) с. Русиново
- Лок. Бориловски Рид
- Лок. Градиште (Медина Чешма)
- Лок. Бандера (с. Долен Козјак)
- Лок. Градиште (с. Будинарци)
- Лок. Баргала (Епископиум)
- месност Широк Дол) (Штип)
- Овче Поле

Драстичен скок и раст на циркулацијата, а воедно и највисока коригирана фреквенција со вредност 4.08, имаме во периодот од 348 - 361г.

Тоа е време по смртта на Константиј Гал и почетокот на владеењето на последниот претставник од Константиновата династија Јулијан. Поголемиот доток на монети на овие простори се поврзува и со историските случувања, кој се рефлектираат на подрачјето на Брегалничкиот регион, односно војната на Константиј II со Сарматите, кога со движење на воените единици, доаѓа до поголем доток на пари, а со тоа и посилна циркулација.

⁵⁴ Постои мислење, дека монетните наоди од Винаца со истражувањата во подалечно време се донесени во Завод - Музеј, Штип, така што дел од овие, но и од останатите периоди, посебно од доцноримското монетоковање, да припаѓаат на овој нумизматички материјал. Рекогноцирањата околу Винаца ги имаат вршено археолозите З. Белдедовски и Цоне Крстевски (Белдедовски З., Крстевски Ц., 1987; Z. Beldedovski, C. Krstevski 1978) кога се регистрирани околу 100 локалитети.

Најсилен монетарен прилив на територијата по долината на Брегалница, е во средното сливно подрачје на река Брегалница, долината на река Крива Лакавица падините на Малешевските планини и северно од Брегалница, односно:

- Лок. Батулица , с. Црвулево
- Лок. Преведен (с. Русиново)
- Лок. Врпка (с. Таринци)
- Лок. Балак Кран (с. Оџалија)
- Лок. Бориловски Рид (с. Бурилчево)
- Лок. Градиште (месност Медина Чешма)
- Лок. Гробиште-Чукарки (с. Суво Грло)
- Лок. Вучеви Ливади (с.Сарчиево)
- Лок. Ханче (Карбинци) (617,619,) (рекогносцирање од 1968г.)
- Лок. Кемер (Штип)
- Лок. Барутница (Св. Николе)

Се работи за изданија , најмногу емитирани во периодот од 346 - 350 и 355 - 361г. , и мал дел од 351 - 354 г.

Останатиот дел на монетни наоди од овој период се поединечни наоди од Овчеполскиот регион.

Во периодот од 361 - 375 г., во однос на предходниот период се забележува пад на циркулацијата, кој во понатамошниот период постојано ќе паѓа. Вредноста на коригираната фреквенција изнесува 2,43. Во Римското Царство, ова е време на нова монетарна реформа од страна на Валентинијан I и Валенс, кога имаме чисто бакарно ковништво.

Монетарната циркулација во овој период е концентрирана, во областите во средното сливно подрачје на река Брегалница до сртот на планината Плачковица, како и во Овчеполската котлина, односно од десната страна на Брегалница. Познати археолошки наоѓалишта на монетни изданија (на императорите Валентинијан I , Валенс и Јулијан) од овој период, а кој се земени во ова испитување се:

- Лок. Врпка, с. Таринци
- Месност Широк Дол, Штип
- Лок. Вучеви Ливади, с. Сарчиево
- Лок. Бандера, с. Долен Козјак
- Лок. Батулица, с. Црвулево
- Лок. Долни Чурлен

- Лок. Балак Кран, с. Оџалија
- Лок. Беш - Тепе - Ханче, (с. Карбинци)
- Лок. Граиште, с. Вртешка (598 - рекогносцирање во 2006 г.)
- Лок. Градиште (Медина Чешма)
- Лок. Сулејманец, с. Мустафино
- Непознати локации од територијата на Овче Поле

Останатиот дел на монетните наоди потекнува од овој дел (ако се земе фактот дека и општините Кочани и Винаца припаѓаат на средното сливно подрачје на Брегалница).

Веќе, во следниот период 378 - 383 г., циркулацијата на овие простори почнува да паѓа (1,60), што се разбира, е резултат и последица на историските случувања во овој период, поврзани со неколку моменти. Историските случувања можат да се следат, уште со продорот на варварите во 376 - 377 г., кога Западните Готи од јужна Русија одат во дунавските покраини, и се населуваат во Трачката дијецеза, а истовремено ги пљачкосуваат околните земји, упатувајќи се кон Дакија и Панонија. Кулминацијата е во 378 г., кога кај битката кај Хадријанопол, загинава Валенс. Оваа ситуација на немири трае до средината на 383 г. Императорот Теодосиј I, во 379г., во Сирмиум е прогласен за Август, добивајќи го на управување источниот дел на царството. Овие историски моменти се многу важни за падот на циркулацијата на ова подрачје, бидејќи ваков пад се чувствува во сите провинции на Римската империја кои се административно и територијално најблиску до овие настани.⁵⁵

Изданијата присутни овде емитирани се од владетелите Валентинијан II, Гратијан и Теодосиј I, и тоа лок. Св.Спас, с. Полаки (примероците од Гратијан), додека останатите се концентрирани на подрачјето на Овче Поле.

Во следниот временски период од 383 г. до првата половина на V век, се забележува рамномерно паѓање на циркулацијата, со што може да се означи како еден нормален оптек.

Периодот од 383 - 395 г. (коригирана фреквенција 0,75) е време на смртта на Гратијан до смртта на Теодосиј (395г.), кога доаѓаат на власт Аркадиј и Хонориј. Во однос на политичката состојба, крајот на 383 г. приликите на Балканот се среќуваат.

⁵⁵Острогорски Г, 1959,72,73; E.Stein, 1959,185-195;

На подрачјето на Брегалничкиот басен, присутни се изданијата на владетелите Аркадиј, Флавиј Виктор, Валентинијан II, и Теодосиј I, од кој, дел се од атарот на село Црвулево, а останатите од подрачјето на Овче Поле.

Во следниот период 395 - 423 г., продолжува ова благо опаѓање, со вредност од 0.11. Тоа е време на на владеење на Теодосиј II, негово подигање во ранг на август, време кога (402г.) е извршена повторна поделба, Источен Илирик заедно со Тесалоника прпаѓаат на Аркадиј, а Западен Илирик на Хонориј, но и време на нивната смрт, 408 на Аркадиј и 423 г. на Хонориј.

Изданијата присутни овде, емитирани се од владетелите Аркадиј, Теодосиј I и Хонориј, од кои само една е од теритотријата на среднобрегалничкото подрачје, а останатите две од подрачјето на Овче Поле.

Во последниот временски период од 423 - 450 г. ситуацијата е скоро иста, со вредност на коригирана фреквенција 0.19, што покажува ист монетарен оптек како предходниот период, со едно благо покачување. Монетната циркулација се движи во средното сливно подрачје на река Бреганица, и продолжува на северозападните огранки на планината Плачковица, со познатите места на на наоѓање:

- Лок. Кула , с. Калаузлија (археолошко истражување, пр. на Теодосј II)
- Лок. Баргала (Епископиум, арх. истражување 2007г) (пр. на Теодосиј II)
- Лок. Баргала (археолошко истражување, 2004г.)

Останатите се од територијата на Овчеполската котлина (пр. на Теодосиј II)

Ова е време, кога насекаде се чувствува пад на циркулацијата, тоа е време на несигурност на Балканот, судири со варварите, продорот во источните провинции на Хуните, и смртта на Теодосиј II.

Територијата на Брегалничкиот регион, во ова време се наоѓа во состав на провинцијата Македонија Секунда, како дел од Источен Илирикум.⁵⁶

⁵⁶ P.Lemerle, 1954, 267; И.Микулчиќ, 1999, 214-215;

II. 4. ТИПОЛОГИЈА

- Аверсна инскрипција и иконографија

Во однос на аверсната инскрипција и иконографија, овде ќе биде даден преглед на натписи кој се среќаваат на монетите во време на Римската империја, а се присутни и на примероците во овој нумизматички материјал, како дел од целиот тој стандарден монетарен систем. Тоа се натписи на владетелите и членовите на нивните семејства, проследени со иконографски приказ на ликот на самиот владетел.

Во структурата на личните имиња кај Римјаните постои тројство: *praenomen* (предиме), семејно име (*nomen gentile*) и презиме. Семејното име на владетелот често отпаѓа на монетите, но се одржува до време на Константин I, а потоа се јавува спорадично до Јулијан, за да од императорот Јовиан до Хонориј стои само „о презимето.

До првата половина на III век важи правилото, сооднос на големината на примероците и големината на инскрипцијата, за покасно тие да се сведат на една типизирана формула во најскратен облик.⁵⁷ Титули и називи кој се среќаваат се:

IMP - ИМПЕРАТОР - Ова е најтипичен назив на владетелот, кој настанал уште за време на републиканскиот период од називот кој е доделуван на оној војсководец, кој извојувал победа над наворешните непријатели, а му бил потврдуван од сенатот. Почнува да го доделува Римскиот Сенат по битката кај Мунда (45г.пр.н.е.) како почесно именување на императорот Јулиј Цезар, со право да може да го пренесе на своите наследници. Оттогаш сите владетели го носат како предиме (*praenomen*).

⁵⁷ Кај цариците нивните имиња се редуцирани на „презимиња“. Од крајот на 2в. и почетокот на 3в. на монетите на цариците се воведуваат семејните презимиња. Во 5в. цариците (посебно источноримските пред своето презиме го носат индивидуалното име.

CAES(ar) - Изворно тоа било презиме на семејството (*gens*).⁵⁸ По владеењето на Нерон, доаѓа како натпис на монетите, редовно по називот император, а од време на императорот Хадријан покрај редовниот наслов во титулата на царот се дава како наслов на наслов на престојна наследникот, односно на крајот.

Од императорот Гета (211г.) па понатаму се појавува пред него и ознаката **NOB(ilissimus)**, односно најплеменит, најугледен. Додека до времето на Диоклецијан, постои само еден цезар, Диоклецијан со неговиот совладелец Максимијан Херкулиј поставува втор цезар. Најголем број на цезари има именувано Константин I (5).

AVG - (AUGUSTUS) - Овој почесен назив *Augustus* (возвишен) прв пат Римскиот Сенат го доделува на О. Август во 27 г.пр.н.е.

Неговите наследници го додаваат на монетите на крајот на титулата. До Марко Аврелиј (161 - 180 г.) овој назив го носи само царот - поединец, а со неговиот совладелец Лукиј Вер, ова правило е прекинато, кога има истовремено два и повеќе августи. Бројот на августи е означен со додавање на буквата G на кратенката AVG.⁵⁹

На монетите често се среќаваат и победнички наслови, доделувани како придавки по името на победениот народ. Меѓу најпознатите, а кој се среќава и во овој нумизматички материјал е **GERM(anicus)**⁶⁰ - почесено име, добиено како заслуга на победата над Германите, понатаму **PARTH(icus)**, **SARMA(ticus)** и сл. Овие наслови за време на Валентинијан I (364-375) исчезнуваат.

P(ontifex) M(aximus) - дословно значи градител на мостови, во Рим врховен свештеник.⁶¹ На монетите овој наслов почнува да се губи за време на Константин I, по победата на христијанството.

TR(ibunicia) P или **POT(estate)** - означува трибунска власт.⁶² Се обновува секоја година, а на монетите тоа се означува со додавање на еден број на почетниот број (I.)⁶³.

⁵⁸ Кај Јулиевската кука, го надоместува името Јулиус, а кај Клавдиевската како презиме.

⁵⁹ Така **avgg** означува истовремено два августи. Во време на тетрархијата **CAESS** - 2 цезари, **AVGG** - два августи.

⁶⁰ Прв пат е доделен на братот на Тибериј, Друз 9г.пр.н.е. како заслуга на победа над Германите. По Јулиевско - Клавдиевската кука оваа придавка ја добиваат само оние владетели кој успешно војуваат со овој народ. Бидејќи војувањето со него е многу често, владетелите го носат се до Константин I. Често има и број до овој назив, што го означува бројот на победите.

⁶¹ Прв пат е доделен на Октавијан Август 10 г.пр.н.е.

⁶² Доделена е прв пат од Сенатот на О.Август 23г.пр.н.е.

⁶³ Овој број на години на Трибуналот е многу важен во римската нумизматика, (во раноцарскиот период), поради утврдување на годините на ковање, како и траење на владеење на некој

P(ater) P(atriae) - татко на татковината, почесен наслов доделуван на римските граѓани за големи заслуги кон татковината. Императорот О. Август го добива 2 г. пр. н. е., кога се до Диоклецијан редовно го носат како титула, сите римски цареви. Оттогаш повремено се прифаќа, за да во време на Гратијан (375 -383 г.) многу ретко се користи.

COS - кратенка за **Consul** - Конзулатот на владетелите е доделуван, со превземањето на власт, а повторување на конзулатската власт на ист владетел на монетите се означува со броеви (**COS III**).

Покрај овие редовни наслови на римските императори до 284 г., во втората половина на III в. се јавуваат и нови, посебно по смртта на Константин I, кога поголем дел од досега наброените титули се заменуваат.

Најзначајни титули кои се среќаваат на монетите од 337 -476 г.се:

D(ominus) N(oster) - “наш господар”⁶⁴ - Како **DN** се јавува по абдикацијата на Диоклецијан (305 г.), прво спорадично, а потоа постојано. Со оваа кратенка е означено времето на Доминатот. На сите монетни примероци на доцноримските владетели по **DN** следи името на императорот а по него, редовно кратенката **P. F.** или **P.P., AVG.**

P(ius) F(elix)-pius - побожен, **felix** - среќен. Прв пат како поврзана легенда го употребува Каракала, а покасно се почесто се јавува, посебно за членовите на Константиновата династија.

P(er) P(etuis) - вечен, вековит, се јавува прв пат на монетите на Константиј II (337 - 361) .

DV - (**DIVUS**) - атрибут, кој се користи по смртта на Константин I, кај комеморативните изданија, кога е деифициран, т. е. прогласен за божество, иако тој за неговиот живот го прима хрстијанството.

PT – **pater** - атрибут користен во аверсната инскрипција на комеморативните емисии.

император , рачунајќи ги и оние трибунати кој некој од нив ги стекнал како цезар. За време на Валентинијан I потполно престанува.

⁶⁴ Оваа титула се јавува под влијание на Исток во формулацијата **Deus et Dominus** ,на ретки примероци на императорите Аврелијан, Проб и Кар.

- Реверсна типологија

Реверсната типологија на монетните примероци, воопшто во целиот Римски империјален период, изразува една богата содржина на разнолика иконографија, која секогаш носи со себе одредена симболика. Најчести иконографски прикази се божествата од римскиот пантеон, и тоа разни персонификации, со цел, да се истакнат некои карактеристики на владетелот. Понекогаш изборот на мотивот е одраз на историските случувања и воени активности кој оставиле белег во Римската империја, со посебен акцент на римската војска, која преку разни наслови е величена и мотивирана. Ликовите на императорот освен на аверсот се појавуваат и на реверсот, најмногу во цела фигура, во најразличен контекст и со различни атрибути. (Conservator - чувар, Liberator - ослободител, restitutor - обновител и сл.) .

Во периодот од 196 - 251 г., имаме помали временски секвенци, кој се поврзани со време на емитирање на поедини емисии.

Во периодот 196 - 211 г., се среќаваат четири реверсни типа DIVI M PMTR PIII COS II PP; SAECVILI FELICTAS; FELICTAS AVG ; 218 -222 г.- FIDES MILITVM; FELICTAS TEMP;PM TR COS PP; VICTORIA AVG; 231-235 - MARS VLTOR. Овие реверсни типови се изданија од монетарниците Рим и Антиохија, и претставуваат источни ковања.

Во периодот 238 -244 г. се среќаваат реверсните типови VIRTVS AVG, SECVRITAS PERPETVA , (кој заедно со типот MARS VLTOR) се поврзуваат со војувањето на Римјаните, посебно со Персија.⁶⁵ Од 244 г. на територијата на Брегалничкиот регион, чести се изданијата на колонијата Viminacium, која пак има своја посебна симболика. Виминациската монета, и по обликот и по значењето се издвојува од комплексот емисии на балканските монетарници од тоа време, кои по својата симболика се грчки, а по карактерот чисто локални.⁶⁶

⁶⁵ Harold Mattingly, Edward A. Sydnal, C.H.V.Sutherland, Roman Imperial Coinage, Vol. IV, Part II, London 1962, 68

⁶⁶ Dusanin S. 1961,146

Од неколку варијанти кои ги содржи оваа монетарница, во овој нумизматички материјал присутен е типот со претстава на женска фигура меѓу две животни, лав и бик.⁶⁷ Всушност, оваа женска фигура се појавува цело време во оваа колонија, а нејзиното појавување се поврзува со Тихе.⁶⁸ Бикот од левата страна ја симболизира VII - Клавдиева, а лавот IV - Флавиева легија, кои биле стационарни на територијата на Горна Мезија, животни, кои ја нагласуваат војничката компонента.⁶⁹ Од Виминациската локална ера, овде се присутни примероци од II до XIII година, емитирани до 254 г. Веќе во втората половина на III век., во застапените монетни примероци, имаме богата реверсна иконографија и инскрипција со присуство на 21 реверсен тип. Најдоминанти се емисите од владетелите Галиен (253 - 268 г.) и на Аврелијан (270 - 275г.).

Во однос на циркулација на одредени изданија на ова подрачје, карактеристичен е периодот на тетрархијата (294 - 313 г.), каде за период од 18 години постои поголем доток на пари на едно потесно подрачје.

Од Таб. 4 може да се види, дека во периодот на првата тетрархија, 294 - 313 г. најголема застапеност има реверсниот тип CONCORDIA MILITVM со 18 примероци, од кој 16 емитирани од монетарницата Хераклеа.⁷⁰ Интерсено за овој тип на реверс, во оваа монетарница, е во претставувањата на изданијата, односно, во бистите на императорите има една специфика, која се однесува на западните и источните владетели, радијална круна и оклоп на едните, а радијална круна, драперија и оклоп на другите.⁷¹ Овој тип е емитиран од владетелите Диоклецијан и Максимијан Херкулиј.

Во втората група (305/307), се гледа некое издвојување на типот GENIO POPULI ROMANI, (презентиран и покасно, од владетелите Максимијан Херкулиј и Диоклецијан), за да во периодот во 307 - 313 г. се истакнува типот IOVI CONSERVATORI со 16 примероци. Неговото циркулирање, освен во останатите делови на Римската империја, наоѓа одраз и на ова подрачје, а се поврзува со истакнување на значењето за Ликиниевите *quinquennalii* славени во 313 г. Ликиниј целосно е окупиран со тој настан, поврзан со аверсната легенда IMP C

⁶⁷ Натписот околу нив означува PMS - Provincia Moesia , COL VIM - Colonia Viminacium

⁶⁸ B. Boriћ Breškoviћ , opp.cit.25

⁶⁹ S. Dusanic, 1976, 53

⁷⁰ Големото учество на оваа монетарноца се поврзува и со посетата на Диоклецијан на Хераклеа , пред да оди за Никомедија (RIC, Vol. VI, 520)

⁷¹ RIC, Vol. VI, 522

Дата	Реверсен тип	Монетарници									?	Вкупно
		Her.	Qyz.	Sis.	Thess.	Serd.	Ant.	Akv.	Nik.	Roma		
294/305	CONCORDIA MILITVM	16	1								1	18
	SACRA MONET AVGG ET CAESS NOST			1				2				3
	GENIO POPVLI ROMANI			3	3		1					7
	VICTORIAE SARMATICAE								1			1
305/307	PERPEVITAS AVG			1								1
	IOVI CONSERVATORI			1								1
	GENIO POPVLI ROMANI					2						2
307/313	PROVIDENTIA DEORVM QVIES AVG					1						1
	SOLI INVICTO								1	1		2
	GENIO AVGVSTI		1		2							3
	GENIO CAESARIS	2			1				1			4
	VENERI VICTRICI	1										1
	GENIO POPVLI ROMANI					1						1
	IOVI CONSEVATORI		1	3	1							5
	IOVI CONSERVATORI AVG			1								1
	IOVI CONSEVATORI AVGG	3										3
	IOVI CONSERVATORI AVGG NN			3	4							7
Вкупно		22	3	13	11	4	1	2	3	1	1	61

Таб. 4

VAL LIC.....PF AVG.⁷² Овој реверсен тип е емитиран од владетелите Ликиниј I и Константин I.

Во периодот 313 - 337 г. циркулираат монети со 12 типа на реверсни типови, и тоа: GLORIA EXERCITVS, со подтиповите два (330/335г.) и еден воен знак (337/339г.), тип за глорификација на римската војска, чиј број ѝ доминира, PROVIDENTIAE Avgg - (324 - 330), PROVIDENTIAE CAESS (324 - 330), SPES REIPUBLICAE, Konstantinopols tip, Urbs Roma tip, SOLI INVICTO COMITI (314 – 315 г.), VIRTUS EXERCIT - (320), VICTORIAE LAETAE PRINCIP PERP - (318 – 320 г.), CAESARVM NOSTRORVM/VOT/XX и VOT/X - (320 -1 и 324 г.).

Во периодот 337 - 348 г. доминантни се западниот Victoria тип - (VICTORIA DD AVGG QNN - (341- 346 г.), источниот Vota тип - (VOT/XX/MVLT/XX - (341 – 346 г.); VOT/XX/MVLT/XX).⁷³ Од останатите реверсни типови присутен е еден тип од посмртната серија на Константин I - AETERNA PIETAS, и изданија на типот GLORIA EXERCITVS, еден воен знак, изданија од 337 – 341 г.

Периодот од 348 - 361 е со највисока вредност на коригирана фреквенција, со следните реверсни типови (Таб.5)

Во временскиот интервал на емитирање од 346 - 350 г. освен еден (HOC SIGNO VICTOR ERIS – 350 г.) застапен е еден тип на реверс, типот FEL TEMP REPARATIO (Felicitum temporum reparatio, или обновување на среќните времиња), воведен во 348 г., по повод 1100 годишнината од Римското царство, издание до 361 г.

Од 6-те варијанти, а со нив и подваријанти кој ги содржи овој тип⁷⁴, овде се застапени подтипот Falling horsmen (FH), варијанта “паднат коњаник”, подваријанта 3 и 4, типот Hut - “колиба”, подваријанта 1 и 2, и подтипот “галија” 1 и 2 (вкупно 12 примероци).

Во 351 -354 г. ситуацијата е иста, каде овој реверсен тип, е присутен со 19 примероци, со подтиповите “паднат коњаник” и “императорот и еден заробеник”. Во следниот период на емитирање 355 - 361 г. од периодот 348 - 361 г. освен реверсниот тип “паднат коњаник”, најголема присутност бележи реверсниот тип

⁷² Ова се поврзува со монетарниците Тесалоника и Сисциа, кој се застапени во овој нумизматички материјал (RIC, Vol. VI, 454, 507, 508)

⁷³ Vota – се признанија, ветувања и желби дадени на божествата и владетелите, непосредно по примањето на некои бенефиции. Формулата votis, multis е карактеристична за монетите од 4в. Vota емисиите се во склад на прославување на deccennalia, vicennalia, tricennalia. Ова го претставува најчесто vota suscepta, односно она која се однесува на следните пет (V) или десет (X) години на прославување. (J. P. C. Kent, RIC, Vol. VIII, London, 1981, 51)

⁷⁴ R.A.G. Carson and J.P.C. Kent, 1972, 108

SPES REIPVBLICE⁷⁵ - (надеж на републиката), тип кој почнува да се емитира веднаш по прекинувањето на типот FEL TEMP REPARATIO. Најголемо снабдување е од монетарницата Тесалоника (24 пр.). Овде се гледа дека овој тип кој имал големо значење за Римската империја, рефлектира свој удел и на подрачјето на Брегалничкиот регион, со најголема дистрибуција на монетарницата која територијално е најблиска.⁷⁶

Понатаму, во однос на реверсната застапеност следува периодот 361 - 375 г., каде се присутуни четири реверсни типа: SECVRITAS REIPVBLICAE (364 – 367 г.), SECVRITAS REIPVB. (361-363), RESTITVOR REIPVB. (364-367), и типот GLORIA ROMANORVM (367 – 375 г.); 378 – 383 г. - три реверсни типа: REPARATIO REIPVB. (378 - 383), CONCORDIA AVGGG (378 - 383), VOT/X/MVLT/XX (378 - 383); 383 – 395 г. - пет реверсни типа: GLORIA ROMANORVM (варијанта 6), SPES ROMANORVM, VICTORIA AVGGG, REPARATIO REIPVB., SALVS REIPVBLICAE; 395 - 423 - два реверсни типа: VIRTVS EXERCIT и CONCORDIA MILITVM; 423 - 450 - два реверсни типа: VT/XXX/V и CONCORDIA AVG (крст во венец). Овде е глорифицирана римската војска, преку разни персонификации, величење на императорот и претстава на Крстот, со почетокот на владеење на императорот Теодосиј II.

Сите овие реверсни типови (во сите периоди) припаѓаат на реверсната типологија која во Римската империја тече по некој утврден редослед на императори и монетарници, кој со себе носат една законитост во продукцијата. Сето ова укажува дека Брегалничкиот регион не отстапува, од таа општа законитост и историските случувања кој се еден вид на мотив, а и во однос на самата реверсна циркулација, ситуација, која е иста на сите подрачја, административно блиски.

⁷⁵ Во 361 г. западните монетарници го прекинуваат ова ковање, додека источните Константинополис, Никомедиа, Кизик и Аквилеа го продуцираат уште неко време.

⁷⁶ Големото присуство на овој тип го наведува и Данкан, испитувајќи ја циркулацијата во Балканските провинции во Римската Империја во периодот од 294 - 578 (Duncan G. L. , 1998, 63)

Дата	Тип	Монетарници									?	Вкупно
		Con.	Sis.	Thess.	Qyz.	Akv.	Arl	Nik.	Her.	Roma		
346-350	FEL TEMP REPARATIO (FH3)	1										1
	FEL TEMP REPARATIO (FH4)	1			1							2
	FEL TEMP REPARATIO (Hut1)			2								2
	FEL TEMP REPARATIO9Hut2)	1		1					1	1		4
	FEL TEMP REPARATIO (Galley1)			1								1
	FEL TEMP REPARATIO (Galley2)			1								1
	FEL TEMP REPARATIO (E)	1										1
	HOC SIGNO VICTOR ERIS		1									1
351-354	CONCORDIA MILITVM			1								1
	FEL TEMP REPARATIO (E,1c)			1								1
	FELTEMP REPARATIO(FH3)	1	2	11	3	1	1	1				20
355-361	SPES REIPVBLICE		1	6	2			1			1	11
	FEL TEMP REPARATIO (FH3)		3	2								5
	FEL TEMP REPARATIO(FH4)			1								1
348-61											1	1
Вкупно		5	7	27	6	1	1	2	1	1	2	53

Таб. 5

III. Номинали

Во однос на номиналната вредност, во овој нумизматички материјал застапени се повеќе номинали, изведени во два метала: сребро - денар, антонинијан, аргентиус; бронза - сестертиј, дупондиј, нумус, фолес (со неговите фракции), и деноминациите АЕ1, АЕ2, АЕ3, АЕ4.

Ковањето, во периодот на II и првата половина на III век, главно се состои од сребрена парична единица - денар, кој од втората половина на I в. постепено е легиран со бакар, така што во почетокот на III в., среброт сочинува само 50%. Иако, во тоа време императорот Каракала, воведува нова парична единица антонинијан, денарот се продуцира во големи количини се до смртта на Гордијан III (244 г.). Во време на Филип I (244 - 248) се појавува многу ретко, а процентот на сребро се намалува постепено на 25%. Од времето на Трајан Декиј (248/5), па до Диоклецијан (284 г.) денарот исчезнува. Во периодот, од крајот на втората и прва половина на III век тој е присутен со 11 примероци. Антонинијанот е парична единица, воведен од Каракала во 215 г. Како посебна ознака, антонинијанот се истакнува со зракаста круна на главата на императорот. И тој, како и денарот го губи со тек на време процентот на сребро, така што во време на императорот Галиен (260 - 268 г.), има сосема малку сребро и само привиден сребрен изглед. Со монетарната реформа на Диоклецијан, среброт повторно е во одлична состојба со ново име - аргентиус но после крајот на првата тетрархија (305 г.), тој исчезнува. Во испитуваниот нумизматички материјал, има само еден примерок на аргентиус. Од времето на Константин I и понатаму, во состав на овој состав не се среќаваат сребрени парични примероци.

Во овој период, бронзеното ковање опфаќа два примероци на сестертиј, парична единица кована до 260 г., кога императорот Галиен, го прекинува неговото ковање. Ова се однесува и на дупондијумот кој овде е застапен со два примероци. Веќе, во втората половина на III век имаме доминантна присутност на антонинијанот, со присуство на 31 примерок. Со монетарната реформа на Диоклетијан, 294 г. во оптек влегува новиот номинал - фолис. Овој номинал е

кован за сите владетели од тетрархијата, а тука е застапен со 53 примероци, додека останатите монети од овој период се негови фракции (8 пр).

При крај на владеењето на императорот Константин I, фолесот се укинува, за да во време на Константиј II и Констанс (340 г.), се воведат две нови парични единици *maiorina* и *cententionalis*.

Во временската секвенца од 313 -346 г. присутноста се сосостои од 86 бронзени примероци, кој во каталошкиот дел се означени како нумус.

Во периодот од 348 г., па понатаму, во содржината која овде е предмет на ипитување, а која вооедно претставува и време, во кое се чувствува најголем дотток на пари, најзастапени се четирите деноминации, карактеристични за бакарното ковање на доцноримското монетоковање.

Деноминациите во типовите на бронзеното ковништво во доцната Империја, имаат недостаток во едноставноста од онаа на Принципатот, иако таму е сигурен извесен паралелизам меѓу четирите деноминации сестертиј – дупондиј – ас - семис (или квадранс), кои вообичаено се опишани како AE1 - AE2 - AE3 - AE4.⁷⁷ H. Cohen нив ги објаснува како GB (голема бронза), MB (средна бронза), PB (мала бронза) и PBQ (мала бронза - квинариус).⁷⁸

Во исто време Елмер кој во 1930 г., направил голем напредок во познатиот систем, MB и PB ги идентификувал со мајорина и центентионал, а PBQ со четвртина мајорина.

Pearse заедно со Mickwitz, кои се сметаат за големи познавачи на ова поле, скептични се за оваа идентификација, и го преферираат системот на Cohen, но со традиционалното англиско нотирање (бележење) од AE1 - AE4, подредени по величина.⁷⁹

GB = AE 1= follis

MB = AE2 = maiorina

PB =AE3 = cententionalis

PBQ = AE4 - половина центентионал или четвртина мајорина

Во поновите пишувања, Lallemanal го преферира обично, користењето на системот AE2/AE3/AE4, кој во исто време ги усвојува корекциите на Елмеровата

⁷⁷ Ph. Grierson and M. Mays, 1992, 39

⁷⁸ H. Cohen, opp.cit., Tome I, XXVII

⁷⁹ Ph. Grierson and M. Mays , opp.cit. 40

номенклатура. Покасно го следи Hahn, во исто време Delmaire го следи во LRBC во одржувањето на овој нумерички систем.⁸⁰

Номиналната циркулација, во периодот по 346 г., покажува застапеност на сите четири деноминации, и тоа AE1 - 3 пр., AE2 - 29 пр., AE3 - 51 пр. и AE4 - 26 примероци.

⁸⁰ LRBC = Late Roman Bronze Coinage , каталожка референца по кој е определен и овој нумизматички материјал

IV. Метрологија

Метролошките податоци на монетните примероци, покажуваат мали отстапувања од стандартниот паричен систем на Римската Империја.

Ковањето во Флавиевскиот период, поточно од втора половина на I в., опфаќа тежински систем на сребрени денари, со просечна вредност од 3,41 гр. (96 примероци од фунта метал)⁸¹; од орихалкум (бакар и цинк) се ковани дупондиј (1/24 од римска фунта) - 13,6 гр., подоцна редуцирана, и сестертиј (1/12 од римска фунта) со просечна тежина од 27,28 гр.⁸² Од овој период (до 217 г.), во овој нумизматички материјал, примероците покажуваат просечна тежина со вредност: денар - 3,1 - 3,4 гр. и дијаметар од 19 - 21 мм; сестертиј - 15,0 гр - 27,8 гр (28 - 32 мм, со што имаме приближување, а понекогаш и поклопување со стандарната тежина. Во 215 г., сребрениот денар е заменет со антонинијан, воведен од императорот Каракала, со почетна тежина од 5,11 гр., 247 г. = 3,84 гр.⁸³ Ова опаѓање се должи на тогашната инфлација, но Аврелијан со монетарната реформа и покрај паѓањето на вредноста, кова антонинијани со просечна тежина од 4 гр. Метролошките податоци од овој период, покажуваат вредности кој варираат од 2,34 - 5,4 гр и дијаметар од 20 - 23 мм.

Со реформите на Диоклетијан, сребрената парична единица аргентиј, е со просечна тежина од 3,41 гр. (1/96 римска фунта), понатаму бакарните изданија - фолес и неговите фракции, кој претрпува извесни промени во тежината и големината, во почетокот - 10,35 гр. (1/32 римска фунта), 307 г. - 6,82 гр. (1/48 римска фунта), 311 год. - 4,54 гр. (1/72 римска фунта), 313 год. - 3,41 гр. (1/96 фунта), 315 год. - 3,84 гр. Во овој тетрархиски период, во споредбен однос на испитуваниот нумизматички материјал, има само еден аргентиј со тежина од 3,12 гр., и фолеси со неговите фракции чија тежина и големина варира во зависност, првенствено од типот и монетарницата, а понекогаш и од самиот владетел, така имаме варирање од 2,4 гр. - 11,25 гр., тежина која во почетокот на тетрархијата е

⁸¹ Римската фунта како единица на тежина изнесувала 327, 45 гр. (Kos.P., 1998, 116)

⁸² B. Zmajić, 1967, 7, 9

⁸³ B. Zmajić, opp.cit. 8; P. Cos, opp.cit. 31

со драстични разлики. Ако се обрне посебно внимание на периодот со највисока вредност на нумизматичка циркулација, односно 348 - 361 г., може да се забележи следната состојба. Имено, ова е време на монетраната реформа во 348 г. со воведување на центионалисот (Ae3) и мајорината (Ae2), кои со мал прекин, се коват до 395 г.

Спредбените метролошки податоци на монетните примероци, од ист временски период на ковничко емитување, и кај различни типови, покажува различни вредности. Во овој период монетарницата Тесалоника, кај сите препознатливи типови (Викторија тип, Вота тип, варијантите на типот паднат коњаник, и Спес) покажува помала тежинска вредност од останатие монетарници. Кај деноминацијата Ae2., која има просечна тежина од 4,54 гр., монетарницата Тесалоника е со вредност од 4.00 гр., додека останатите, на пр. Сисциа - 4,7 гр., Константинопол - 4,2 гр., итн. Слична е ситуацијата и кај останатите изданија, Ae3, подоцна и Ae4. Веќе, во 378 г., во целиот Римски паричен систем, постои опаѓање на метролошките единици, со што големината паѓа дури до 14 мм, со тежина од 1,23 гр.⁸⁴ Бронзените изданија во овој нумизматички материјал го следат овој систем, кој подоцна потполно опаѓа.

⁸⁴Просечниот римски паричен систем се состои од Ae1=30 мм; Ae2= 5,15гр/22мм,; Ae3=2,58 гр./17мм; Ae4=1,23гр./13 мм; R. Reece,,1988,276,Ph. Grierson and M. Mays,opp.cit.41

V. Анализа според местото на наодот

Со археолошките истражувања и рекогносцирања по долината на река Брегалница, регистрирани се голем број на наогалишта со присуство на монетни наоди во периодот на зрелата антика. Во однос на нумизматичкиот материјал кој овде е предмет на истражување, местото на наоѓање се поврзува со различен ранг и потесен археолошки контекст. Генерално, анализата покажува една состојба на археолошка припадност на локалитети кој претставуваат населби, градишта, каструми, кастели, но и затворени гробни целини. Од примероците со познато место на наоѓање, поголем дел претставуваат поединечни наоди и две остави. Иако останатите примероци, се со непознат археолошки контекст, тие потекнуваат од територијата на Брегалничкиот регион, како подрачје на една поврзана археолошка целина.

На територијата на општините Штип и Карбинци, евидентирани се следните маеста на наоѓање, чии примероци се дел од оваа анализа:

Лок. Гробишта - Чукарки, Могила II (с. Суво Грло), лок. Рамниште, (с. Долани) лок. Вучеви Ливади - (населба), (с. Сарчиево), с. Горачино (атар), с.Хаџи - Хамзали (кастел), лок. Тројаница, (с. Љуботен), с. Пухче, (атар), лок. Кемер (аквадукт), Стар Конак - (Астибо, населба од римско време), лок. Паскова Чешма (Ново Село, Штип), лок. Стопански Штали, (населба од доцноантичко време), (с. Долни Балван), лок. Бандера - (каструм од римско време), (с.Козјак), лок. Баргала⁸⁵ - (населба од римско и доцноантичко време), (месност Ханче, Карбинци), лок. Врпка (с. Таринци), лок. Грнчарица, (с. Крупиште), лок. Говедарски Пат (доцноантичка некропола), (с. Црвулево), лок. Батулица (с. Црвулево)⁸⁶, с. Кошево (атар), лок. Граиште, (с. Вртешка), лок. Балак Кран (с. Оцалија), лок. Кула (населба и утврдување од доцноантичко време, сакрален

⁸⁵ На лок.Баргала, како потесен археолошки контекст можат да се наведат монетните наоди пронајдени во Епископиумот (арх.истр.2008) и во термален објект (2003).

⁸⁶ Освен оставата од 87 примероци (од кои 25 читливи), на овој локалитет најдени се и монети на место каде е пронајдена и вотивната плоча на Асклепиј и Хигија (инф.од З. Белдедовски)

објект), (с. Калаузлија), лок. Бориловски Рид⁸⁷(с. Борилчево), лок. Градиште, (месност МединаЧешма, близу с. Калаузлија).⁸⁸

На територијата на о. Кочани, регистрирани се следните локалитети, како места на наоѓање на монетните наоди: лок. Куново Чуки (Могила I, Тумул III), месност Селиште (могила), (с. Оризари), месност Крушарски Рид (некропола), (с. Оризари), лок. Св. Спас (градиште од доцноантичко време), (с. Полаки), лок. Пресека - (населба од доцноантичко време), (с. Кучичино), лок. Градиште (утврдена населба од доцноантичко време), (с. Мородвис), с. Видовиште - (атар); На подрачјето на општина Винаца: лок. Виничко Кале - (утврдена населба), лок. Ѓафурски Лозја (населба), лок. Сушица Бавчи (населба, некропола), лок. Манастириште (с. Калиманци), лок. Прибен (населба), с. Трсино, лок. Драгобрашко Градиште, (с. Драгобрашти), лок. Самовилец - (мало воено утврдување (с. Грљани), лок. Ореово (населба и некропола), (с. Лески), лок. Бигланско Градиште (с. Лаки).⁸⁹ Од територијата на општина Берово и Делчево : Лок. Бреца (населба), лок. Пашалјов Преслап (населба), лок. Попов Рид (градиште), лок. Градиште (с. Будинарци), лок. Присој (населба), (с. Будинарци), лок. Грамдје (с. Владимириво), лок. Селиште, (с. Мачево), лок. Рцова Чешма (с. Двориште), лок. Петрово Брдо (населба), (с. Русиново), лок. Џами Тепе (с. Русиново), лок. Шумутница (римска населба), (с. Митрашинци), општина Пехчево, лок. Селиште (населба) и могила (с. Бигла), лок. Градиште (с. Тработивиште), лок. Крст (тумул), - (с. Илиово), лок. Чифлик (с. Драмче)⁹⁰. Половина од нумизматичкиот материјал, за кој се знае местото на наоѓање припаѓа на Овчеполскиот регион, и тоа 76 примероци, с. Немањца (атар), лок. Керамидница и лок. Сулејманец⁹¹ (с. Мустафино), лок. Барутница (с. Амзибегово), лок. Рудина и лок. Св. Спас, Селеново (населба и некропола), (с.

⁸⁷ На локалитето Бориловски Рид откупена е остава од 44 монети (од кои 16 сочувани), НЗ на Завод - Музеј, Штип,;

⁸⁸ Атарите на селата Долен Козјак, Карбинци, Таринци и дел од с. Радање ја опфаќаат Раноримска Баргала, каде егзистирале голем број на римски населби од разбиен тип, кои подоцна ќе прераснат во градска населба, доцноантичкиот град Баргала (З.Белдедовски, 1990,17,31)

⁸⁹ Врз основа на информацијата добиена од НМ Винаца, дека најголем дел од монетите кои биле пронајдени во ова подрачје се наоѓаат во НЗ на Завод - Музеј, Штип, постои голема веројатност дека сите овие арх.наоѓалишта се дел од третитаните монетни наоди.

⁹⁰ На лок. Чифлик пронајдени се 2 римски империјални монети (имп. Галиен), 4 пр. од Римско провинцијално ковање и 8 пр. од доцноримското монетоковање (информација од Перо Јосифовски, Музеј на Македонија). Во испитуваниот нумизматички материјал вметнати се само двата примерока од Галиен.

⁹¹ На лок. Керамидница пронајдени се 7 пр. на монети од кои еден примерок од Римскиот империјал период (средина на сонда II, откоп 4), додека останатите 6 припаѓаат на римското провинцијално ковање; На лок. Сулејманец со арх.истражување најдени се 3 империјални монети (тераса II, сонда II, во исфрлена земја) (Заштитните археолошки истражувања „Злетовица“ се одвиваа 2008г. од страна на Завод - Музеј, Штип, рак. арх. Трајче Нацев).

Горобинци) и лок. Шољеви Камења (населба), (с. Малино). Во рамките на овој преглед, потребно е да се наведат и два примерока на монети, кој се пронајдени на подрачјето Штип - Радовиш.⁹²

Од сето ова може да се забележи дека, во однос на местото на наоѓање присутни се населби од римско и доцноантичко време, градишта со остатоци од бедеми, кастели и каструми, кои уште еднаш го потврдуваат егзистирањето и развојот на населбинскиот живот на подрачјето на Брегалничкиот басен. Треба да се напомене дека поединечните наоди, за разлика од оставите, посебно оние кои се пронајдени како гробен прилог, всушност го даваат реалниот моментален оптек на пари на соодветното подрачје, а во овој случај на подрачјето по долината на река Брегалница, поединечните наоди се оние кои доминираат во содржинскиот состав на испитуваниот нумизматички материјал.

⁹² Монетните наоди припаѓаат на монетоковањето на владееите Гордијан III и Филип I (приватна сопственост на О.Прошев од Штип)

VI. Заклучок

Територијата на Брегалничкиот басен, претставува една поврзана целина со значителен број на регистрирани археолошки наоѓалишта од различни временски периоди и култури.⁹³ Присуството на монетни наоди на овие простори може да се следи со примероците на Пајонското монетоковање, време кога Брегалничката област е дел од територијата на оваа етничка популација, преку емисии на ковањето на автономните македонски градови Амфиполис, Тесалоника и Пела, паралелните изданија на римските квестори, и континуираното присуство на монетни изданија, следени со самото продирање на Римјаните на Балканот.

Во рамките на целокупните презентирани податоци, што се однесуваат на нумизматичката циркулација во периодот на зрелата антика, за добивање на поцелосна и објективна слика, испитувањето беше извршено во неколку фази. Сите статистички анализи, покажаа една мегусебна поврзаност третирана од повеќе аспекти.

Во дефинирањето на вистинската партиципација на монетарници, анализата покажа, дека најголем процент доаѓа од монетарниците кои се територијално и административно најблиски, односно од централната префектура Италија - Африка - Илирик, понекогаш и префектурата Ориент, од каде всушност и било главното снабдување на Централен Балкан. Механизмот на дистрибуција е во рамките на диецезите и провинциите. Ако се следи состојбата од периодот на Зв., во првата половина, тоа е монетарницата Виминакиј (Горна Мезија), колонија поврзана со источните, западните и јужните области на Римското царство, со пат кој води кон Тракија, Македонија и Грција.

⁹³ Како предмет на истражувања, Брегалничкиот регион спаѓа во археолошки постражените подрачја, но од нумизматички аспект освен податоците за местото на ногаоње на одредени поединечни и колективни наоди, поопсежна информација досега нема. Од авторите кој подетално ги имаат регистрирано нумизматичките наоди на ова подрачје можат да се издвојат Блага Алексова, Иван Микулчик и Апостол Керамитчиев, (поглавје I.3)

Во втората половина на 3в. и почетокот на 4 в. тоа е монетарницата Хераклеа (диецеа Тракија). Најголемо учество на дистрибуција на територијата на Брегалничкиот регион, има монетарницата Тесалоника (диецеа Македонија), во периодот кога постои најголем раст на циркулацијата и доток на пари (348 -361 г.). Малиот број или отсуство на подалечните монетарници во одреден временски период, зборува за опаѓање на трговските врски и размена на ова подрачје.⁹⁴ Присуството на монетни примероци од монетарницата во Пауталија, ја потврдува уште еднаш геостратегиската положба и патна мрежа на оваа територија, каде преку долината на Брегалница минувал дијагоналниот пат Хераклеја - Пауталија, кој се спуштал до устието на Лакавица во Брегалница, како и административаната припадност на Брегалничкиот регион, кога претставува дел од провинцијата Тракија.

Учеството на владетели, покажа една хронолошка рамка на ковничко емитување на емисии од повеќе владетели и членови на нивните семејства, од неколку династии, почнувајќи од времето на Принципатот кога имаме мал број на поединечни наоди, примероци од периодот на тетрархијата со веќе зголемена присутност на изданија на владетели со познат археолошки контекст, па се до владетелите од Теодосиевата династија. Најголем број на примероци припаѓаат на емисиите на владетелите од Константиновата династија, (поединечно, најголем процент Константиј II,), време кога Илирик со диецезите Панонија, Македонија и Дакија припаѓаат на Централната префектура, со што се поврзува и нивното најголемо присуство.

Во однос на типологијата, постои една богата содржина, која секогаш со себе носи една одредена симболика, со мотиви како одраз на историските случувања и даден акцент на воената и политичка доминација на Римската Империја. Во првите три века тие се типолошки различни, за да подоцна, одредени типови се повторуваат, од ист тип на владетел и иста монетарница.

Врз основа на целокупната интерпретација на нумизматичките податоци, односно на сите хронолошки и типолошки групирања, проследени со археолошката позадина и територијалниот опсег на монетните наоди, на просторот по долината на река Брегалница, се добива една слика на монетна циркулација, каде можат да се издвојат неколку потесни територијални целини.

⁹⁴ Постои мислење дека археолошките наоѓалишта (со нумизматички материјал) и корелацијата меѓу градовите и монетарниците, многу зависи од концентracијата на војничките трупи. (Duncan, 1998, 8)

Како ареал на дисперзија, прва е областа во средното сливно подрачје на Брегалница, од нејзината лева и десна страна, долж речните текови на Масалница, Крива Лакавица и Овчеполска река, како и одредени делови од планината Плачковица. Ова е областа, која се наоѓа на тромеѓето од Овчеполска, Кочанска и Лакавичка котлина. По неа, следува подрачјето во горниот тек на река Брегалница, односно источниот крај на Брегалничката долина, каде се наоѓа централниот дел на Малешево.

Интензитетот и тенденцијата на движење на монетниот оптек, во одредени временски секвенци од периодот на зрелата антика е различен, и почесто е одраз на монетарната политика и извесни историски случувања во Римската империја. Намален прилив и доток, особено е карактеристичен во периодот од 1 в.-прва половина на 3. в., што не претставува тежнение кон целосен прекин, туку сигнал дека извесна циркулација постои, но таа е резултат на одредени моменти, односно присуство на римски војнички елемент, транзитен карактер на ова подрачје и монетарна политика, како на пример неколкуте остави од 3в., кој всушност и ја рефлектираат монетарната криза во Римското царство во овој период. Циркулацијата има таков развој, што најголема циркулативна моќ се забележува во тек на 4в., кога постои еден постојан интензитет и состав на емисии со слична структура во својата хронолошка и типолошка идентификација, присутни на ова подрачје. Ова го покажува и богатата археолошка топографија и развиената рударска дејност во одредени делови (во наведените микрорегии) од Брегалничкиот регион.

Доминантна циркулација има бронзеното ковништво, кое всушност воопшто и служело за секојдневна употреба. Поголем дел од примероците, најдени на одредени наоѓалишта, претставуваат поединечни наоди, кој го претставуваат и вистинскиот оптек на пари, пропорционални со количеството во оптек, со давање на поточна слика од онаа на оставите кој во најголем дел претставуваат пари повлечени од промет. Развојниот тек со својот карактер јасно ги одразува и приликите во монетарната политика и историски случувања, кои имаат ефект во генералната нумизматичка циркулација. Во однос на реформите влијание имаат оние, почнувајќи од раната Империја, преку реформите на Аврелијан (270 - 275), Диоклецијан (294), реформите од 348 г., на Констанциј II и Констанс, и можеби монетарната реформа од 378 г., на Валентинијан I и Валенс.

Од воено - историските настани, овде треба да се споменат продорот на Готите и нивното повлекување по должината на реките Вардар и Морава, при

походот на императорот Галиен во 268 г., воениот судир на Константин I и Ликиниј кај Хадријанопол, за што постои мислење дека, при непријателството на овие два владетели, доаѓа до натрупување на војска на граничната линија која поминувала преку позициите на логорите кај Крупиште и Баргала, така што долината на Брегалница, веројатно му овозможила на Константин I, и по тој правец да навлезе во Тракија на исток. Овој, како и судирот на Максимин Даја и Ликиниј кај Хераклеа, на некој начин, и во некој дел го објаснуваат големиот број на примероци од овие владетели.

Во втората половина на 4 в., свој одраз наоѓаат случувањата поврзани со смртта на неколку императори од Константиновата династија, битката кај Хадријанопол (378), големите нереди на Балканот, како и низата на административни промени и поделби во тек на целиот период на зрелата антика.

Со систематскиот преглед на археолошките наоѓалишта (со присуство на нумизматички материјал) од периодот на зрелата антика, создадена е и една основа на увид на односот на видот и карактерот на истите. Имено, присуството на нумизматички материјал во различен археолошки контекст, населби, градишта, кастели, каструми, и затворени гробни целини, во различните делови на Брегалничкиот басен, претставува доказ на еден континуиран населбински живот, и како што беше предходно споменато, присуство на римската војска, но и заштита од непријателските наезди, кој во некој дел се рефлектирале и на ова подрачје.⁹⁵

Условено од степенот на археолошка истраженост, денешните нумизматички информации, презентирани на ваков начин, претставуваат еден увид во надополнување на сликата на монетната циркулација на подрачјето на Брегалничкиот басен, кој рамноправно учествувал во економската моќ и монетарните врски со големите центри, во рамки на целиот Балкански импорт, како дел од општиот историски развој.

⁹⁵ И. Микулчиќ, ја споменува т. н. Трачка зона (царинска), која го опфаќала источниот дел на Балканскиот Полуостров, а на просторот на Р. Македонија, регионот на Средна и Горна Брегалница и долината на Крива Река. Граничната линија водеа по планинскиот венец на Козјак - Манговица - Плачковица - Малешка планина (Микулчиќ И., 1999, 282).

ΚΑΤΑΛΟΓ

VII. КАТАЛОГ*

Референцијални каталози:

LRBC = Late Roman Bronze Coina, (Part I, A. D. 324 - 346); Part II, A. D. 346 – 498, London 1972

RIC = Roman Imperial Coina, (Vol. II, H. Mattingly, E. A. Sydenham, London 1997; Vol. III, H. Mattingly, E. A. Sydenham, London 1997; Vol. IV. Part I, Harold Mattingly, M. A. and Edward A. Sydenham, M.A., London 1962; Vol. IV. Part II, Part III, Harold Mattingly, M. A., Edward A. Sydenham, M.A. and C.H.V. Sutherland, M.A., London 1962; Vol. V. Part II, Persy H. Webb, M. B. E., London 1962; Vo. VI, C. H. V. Sutherland, London 1967; Vol. VII, P. M. Bruun, London 1966.

Cohen = H. Cohen, Description historique de monnaies frappées sous l'empire Romain, 2ed., Tome III, V, Graz 1955

Кратенки:

SS - Септимиј Север

JD - Јулија Домна

G - Гета

E - Елегабал

AS - Александар Север

GIII - Гордијан III

FI - Филип I

HE - Херенија Етрускила

D - Диоклетијан

L - Ликиниј

MH - Максимијан Херкулиј

MD - Максимин II Даја

GM - Галериј Максимиен

Cr - Крисп

CI - Константин I

CII - Константин II

UR - Урбс Рома тип

Cr. - Константинополис тип

Cn - Констанс

Cs - Константиј II

G - Константиј Гал

J - Јулијан

Vn - Валенс

VI - Валентинијан I

VII - Валентинијан II

Gr - Гратијан

A - Аркадиј

FV - Флавиј Виктор

H - Хонориј

TI - Теодосиј I

TII - Теодосиј II

*Броевите во каталогот одговараат со оние на таблите

1. Веспасијан

Денар, Рим, 72-73

Ав. (IMP) CAES VES-P AVG PM

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев. AVGVR-TRI POT

Претстава на жртвени инструменти ;

AE; 3,4 гр.; 17 мм; ↑

RIC, 42

(MCH)

2. Трајан

Денар, Рим, 98

Ав. IMP TRAIANO AVG GER DAC PM TRP COS V PP

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев. SP QR OPTIMO PRINCIPI

AE; 3,3 гр.; 19 мм; ↑

RIC, 161

(MCH)

3. Антонин Пиј

Сестертиј, Рим, 145-161

Ав. ANTONINVS AVG PIVS PP (TRP)

Глава со лоров венеч, надесно

Рев. (NO)NORI AVG(COS IIII) SC

AE; 27,8 гр.; 32,5 мм; ↑

RIC, 772

(MCH)

4. Антонин Пиј

Сестертиј, Рим, 138-161

Ав. ANTONINVS AVG PIVS P ()

Биста со лоров венеч, надесно

Рев. Претстава и легенда, нечитки

AE; 25,7 гр.; 32 мм; ↑

(MCH)

5. Антонин Пиј

Сестертиј, Рим, 138-161

Ав. ANTONINVS AVG PIVS PP ()

Глава со лоров венеч, надесно

Рев. Легенда нечитка; SC

Сточка женска фигура, налево;

AE; 22,6 гр.; 32 мм; ↓

(MCH)

6. Марко Аврелиј

Сестертиј, Рим, 161-180

Ав. Легенда нечитка

Биста на М. Аврелиј, со лоров венеч, надесно

Рев. () POT XX () SC

AE; 20,2 гр.; 30 мм; ↑

(MCH)

7. Марко Аврелиј
Сестертиј, Рим, 161-180
Ав. Легенда нечитка
Глава на М.Аврелиј, со лоров венеч, надесно
Рев. Легенда нечитка
Претстава на седечка фигура, налево
АЕ;19,5 гр.; 30 мм↓
(MCH)

8. Марко Аврелиј
Денар, Рим, 156-157
Ав. AVRELIVS CAES ANTON AVG P II F
Биста, надесно;
Рев. TR POT XI COS II
Феликтас облечена, налево, држи каудокеј и скиптар;
AR; 3,1гр.; 19 мм;↑
RIC,470
(MCH)

9.JD
Денар, Рим, 196-211
Ав. IVLIA AVGVSTA
Биста, надесно;
Рев. SAECVILI FELICTAS
Претстава на Феликтас, облечена, надесно,
со десна нога подигната на горен дел на брод,
во раце патера и дете, од лева страна олтар и кормило;
AR; 3,4 гр.; 21 мм;↑
RIC,V,77
(MCH)

10.AS
Денар, Рим, 222
Ав. IMP C MAVR SEV ALEXAND AVG
Биста со лоров венеч , надесно ;
Рев. P M TR P COS P P
AR ;3, 2 гр.; 20 мм;↓
RIC,IV (2),14
(MCH)

11.FI
Бронза, Виминациум, 244-49
Ав. IMPMIVL PHILIPPVS AVG
Биста со лоров венеч, надесно;
Рев. PMSC-OL VIM ANV
Женска персонификација на колонијата Виминациум,
со дијадема на глава, со хитон и химатион,
помеѓу бик од лева, и лав од десна страна,
со спуштени раце над нив;
АЕ; 17, 6 гр.; 28 мм;✓
COHEN,V, 267
(MCH)

12. FI

Бронза, Виминациум, 244-49

Ав. IMP M IVLI PHILIPPVS CAES

Гологлава биста со оклоп и палудаментум,
надесно;

Рев. PMSC-OL VIM AN VI

Ист тип на претстава како реден бр.11;

АЕ;19,7 гр.; 28 мм;↓
(MCH)

13. HE

Бронза, Виминациум, 249-51

Ав. HER ETVSCILLA AVG

Биста, надесно

Рев. PMSC-OL VIM ANXII

Ист тип на претстава како реден бр.11

АЕ;11,5 гр.; 25 мм;↓
COHEN,V,38
(MCH)

14. GIII

Антонинијан , Антиохија, 249

Ав. IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG

Биста со зракаста круна и драперија, надесно;

Рев. ROMAE AETERNAE

Рома во војничка облека, седната, налево
држи Викториола и копје;

АР;3, 9 гр.; 22 мм;↑
RIC,70
(MCH)

15. Аврелијан

Антонинијан, 270-275

Ав. IMP AVRELIANVS AVG

Биста со зракаста круна, надесно;

Рев. IOVI CON ()

Во отсечок XX (?)

АЕ;3,4гр.; 22 мм;↑
(MCH)

16. Аврелијан

Антонинијан, ? , 270-275

Ав. IMP AVRELIANVS AVG

Биста со зракаста круна , надесно

Рев. Легенда и претстава нечитки;

АЕ;2,9 гр.; 23 мм;↓
(MCH)

17. N

Антонинијан, Кизик, 278-9

Ав. IMP NVMERIANVS AVG

Биста со зракаста круна, надесно;

Рев. VNDIQVE VICTORES

Престава на императорот,налево,
носи глобус и скиптар;

Во отсечок KAG;

АЕ;3,6 гр.; 22 мм↑

RIC, V (2), 423

(MCH)

18. Проб

Антонинијан, Сисциа, 276-282

Ав. IMP C PROBVS P(F) AVG

Биста со зракаста круна, надесно;

Рев. PROVIDEN-T AVG

Сточка претстава на Провидентија
налево, носи глобус и скиптар;

Во десно поле II, во отсечок XX

АЕ;3,0 гр.; 22мм;↓

RIC, 720

(MCH)

19. Проб

Антонинијан, Сердика, 276-282

Ав. IMP C M AVR PROBVS AVG

Биста со радијална круна, налево

Рев. VIRTVS PROBI AVG

Во отсечок XXIV

RIC, V(2), 822

АЕ;3,4 гр.;22 мм;↘

(MCH)

20. Карин

Антонинијан, Тицинум, 282-285

Ав. IMP CARINVS PFAVG

Биста со радијална круна, надесно;

Рев. FELIC-IT PVBLICA

Претстава на феликтас, налево,
се потпира на столб и носи рог на изобилие;

Во лево поле T, во отсечок QXXI;

RIC, V (2), 295

AR; 3,7 гр.; 22 мм;↓

(MCH)

21. D

Фолес, Сисциа, 296

Ав. IMP C DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со лоров венец, надесно

Рев. GENIO POPV-L-I ROMANI

Гение, налево, со модус на глава, во д.

рака држи патера, во лева рог на изобилие

Во лево поле XX, во десно I

Во отсечок SIS;

AE; 8,2 гр.; 27 мм; ↓
RIC, 95 а
(MCH)

22.D

Фолес, Сисциа, 300

Av. IMP DIOCLETIANVS (PF) AVG

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев. SACRA MONET AVGG ET CAESS NOSTR

Монета стои налево, во десн а рака држи вага,

а во лева рог на изобилие; Во лево поле *, во

десно Г; Во отсечок SIS;

AE; 9,1 гр.; 27 мм; ↓

RIC, VI, 131a

(MCH)

23.D

Фракција, Хераклеа, 295-6

Av. IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со радијална круна, надесно;

Рев. CONCORDIA MILI-TVM

Сточка претстава на император надесно,

држи паразониум и ја прима Викторија на глобус од Јупитер

налево, држи скиптар;

Во отсечок HB ;

AE; 3,3 гр.; 21 мм ; ↓

RIC, VI, 13

(MCH)

24. MH

Фолес, Тесалоника, 298-9

Av. IMP C MA MAXIMIANVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев. GENIO POP-VLI ROMANI

Гение, налево, со модус на глава, во д.

рака држи патера , во лева рог на изобилие;

Во отсечок TSA ;

AE; 8,3 гр.; 29 мм; ↓

RIC, VI, 19b

(MCH)

25. MH

Фракција, Хераклеа, 295-6

Av. IMP C MA VAL MAXIMIANVS PF AVG

Биста со радијална круна, надесно

Рев. CONCORDIA MIL-ITVM

Сточка претстава на император надесно,

држи паразониум и ја прима Викторија на глобус од Јупитер

налево, држи скиптар;

Во отсечок HB

AE; 2,9 гр.; 21 мм; ↑

RIC, VI, 14

(MCH)

26. МН

Фолес, Аквилеа, 302-303

Ав. MAXIMIANVS NOB CAES

Биста соловоров венец , надесно;

Рев. SACRA MONET AVGG ET CAESS NOSTR

Сточка претстава на Монета, налево,

Во десна рака држи вага, во лева рог на изобилие;

Во десно поле II, во отсечок AQP;

АЕ; 9,0 гр.; 27 мм; ↑

RIC, VI, 36b

(MCH)

27. GM

Фолес, Тесалоника, 310-11

Ав. GAL MAXIMIANVS PF AVG

Биста на император, со ловоров венец, надесно

Рев. GENIO A-VGVSTI

Сточка претстава на Гение, со глава налево,

Во десна рака држи патера, во лева рог на изобилие;

Во лево поле * , во десно Г;

Во отсечок •SM •ST

АЕ; 6,72 гр.; 28 мм; ↓

RIC , VI, 40a

(НЗ, ЗМШ)

28. GV

Фолес, Хераклеа, 310

Ав. GAL VAL-ERIA AVG

Биста на Валериа, со драперија, надесно;

Рев. VENERI V-ICTRICI

Венус со глава свртена налево, во десна рака

држи јарбол, со лева ја држи драперијата;

Во отсечок HTB

АЕ; 5,8 гр; 24 мм; ↑

RIC, 50

(MCH)

29. MD

Фолес, Никомедија, 312

Ав. IMP C GAL VAL MAXIMINVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. SOLI IN-VICTO

Сол, налево, во долг фустан, со десна

подигната рака, во лева ја носи главата на Серапис;

Во отсечок SMN

АЕ; 4,4 гр.; 21 мм; ↓

RIC, VI, 73b

(MCH)

30. MD

Фолес, Кизик, 311

Ав. IMP C GAL VAL MAXIMINVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. GENIO AV-GVSTI

Гение стои налево, со модиус наглава,

во д. рака држи патера, а во лева рог на изобилие;

Во отсечок (M)KVA;

АЕ; 6,4 гр.; 23 мм; ↓

RIC, VI, 77a

(MCH)

31. LI

Фолес, Тесалоника, 310-311

Ав. VAL LICINIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. GENIO A-VGVSTI

Гение, налево, со модиус на глава,

во десна рака држи патера, во лева рогот на изобилие;

Во лево поле *, во десно B; Во отсечок •SM•TS•;

АЕ; 6,7 гр.; 24 мм; ↓

RIC, 40b

(MCH)

32. L

Фолес, Сисциа, 313

Ав. IMP LIC LICINIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. IOVI CONSEVATORI AVGG NN

Претстава на Јупитер, со глава свртена налево,

во десна рака, во лева долг скиптар;

Во десно поле A, во отсечок SIS;

АЕ; 3,1 гр.; 22,5 мм; ↓

RIC, 232a;

(MCH)

33. L

Фолес, Сисциа, 313

Ав. IMP LIC LICINIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. IOVI CONSERVATORI AVGG NN

Ист тип на претстава како реден бр.32

Во десно поле A, во отсечок SIS ;

АЕ; 2,9 гр.; 24 мм; ↓

RIC, 232a

(MCH)

34. L

Фолес,Сициа, 313

Ав. IMP LIC LICINIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно

Рев. IOVI CONS-ERVATORI

Во средина стоечка фигура на Јупитер,во десна рака држи Викториола, а во лева жезло.

До неговата десна нога птица;

Во десно поле Δ, во отсечок SIS ;

АЕ; 3,4 гр.; 22 мм ;↑

RIC, 229a

(MCH)

35. CI

Фолес , Тесалоника, 312-313

Ав. IMPCCONSTANTIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. IOVI CONSERVATORI AVGG NN

Стоечка фигура на Јупутер, налево, во л.рака држи скиптар, а во десната Викториола на глобус, до десното стапало орел во венец;

Во отсечок •TS•Є•;

АЕ; 3,3 гр.; 24 мм;✓

RIC,VI, 58

(MCH)

36.CI

Фолес,Тицинум, 319-320

Ав. CONSTAN-TINVS AVG

Биста со оклоп и шлем, надесно;

Рев. VIRTVS EXERCIT

Двајца заробеници седат, меѓу нив воен знак, со инскрипција VOT/XX

Во отсечок T•T

АЕ; 2,9 гр.;19 мм;↑

RIC,122

(MCH)

37. CI

Фолес, Хераклеа, 312

Ав.IMP C FL VAL CONSTANTINVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. IOVI COSER-VATORI AVGG

Во средина стоечка фигура на Јупитер, во десна рака држи Викториола, а во лева жезло, до неговата десна нога птица;

Во десно поле E, во отсечок SMHT;

АЕ ; 3,5 гр.; 22 мм;↑

RIC,VI, 75

(MCH)

38.CI

Фолес, Сисция, 305-307

Ав. IMP CONSTANTINVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно

Рев. IOVI CONSERVATORI AVGG NN

Сточка фигура на Јупитер, налево, во л. рака
држи скиптар, а во десната Викториола на глобус,
до десното стапало орел во венеч;

Во отсечок SIS

АЕ; 2,9 гр.; 23 мм; ↓

RIC, VI, 179a

(MCH)

39.CI

Фолес, Тесалоника, 312/313

Ав. IMP CONSTANTINVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев. IOVI CONSERV-ATORI AVGG NN

Ист тип на претстава како реден бр. 38

Во отсечок T•S•B

АЕ; 4,1 гр., 24 мм; ↑

RIC, VI, 58

(MCH)

40.CI

Фолес, Тесалоника, 312

Ав. CONSTANTINVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев. IOVI CONSERV-ATORI

Во отсечок SM•TS

АЕ; 4,6 гр.; 24 мм; ↑

RIC, 50b

(MCH)

41.CI

Фолес, Хераклеа, 313

Ав. IMP C FL VAL CONSTANTINVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев. IOVI CONSERV-ATORI AVGG

Во десно поле В, во отсечок SMHT;

АЕ; 2,9 гр.; 22 мм; ↘

RIC, VI, 75

(MCH)

42. CI

Фолес, Тесалоника, 308-310

Ав. CONSTANTINVS FIL AVGG

Биста со лоров венеч, надесно

Рев. GENIO CA-ESARIS

Гение стои, налево, со модиус на глава,

Во десна рака патера, во лева рог на изобилие;
Во лево поле * , во десно Δ , во отсечок •SM •TS ;
AE;7,3 гр ;26 мм↗
RIC, VI, 32b
(MCH)

43. CI
Фолес, Рим, 312-313
Ав. IMP CONSTANTINVS PF AVG
Биста со ловоров венец , надесно
Рев. SOLI IN-VI-CTO COMITI
Сточка претстава на Сол, со глава налево, со подигната
десна рака, во лева држи глобус;
Во лево поле А, под него Х , во отсечок RPS;
AE; 3,3 гр.; 21 мм↓
RIC,323a
(H3, 3MШ)

44. CI
Фолес, Арл, 314
Ав.IMP CONSTANTIVS PF AVG
Биста со ловоров венец со розети , надесно;
Рев.SOLI INV-I-CTO COMITI
Ист тип на претстава како реден бр.43
Во лево поле С , во десно S;
Во отсечок ARL
AE;3,2 гр.; 20 мм;↓
(MCH)

45. Cr
Бронза, Сисциа, 318-319
Ав.CRISPVS NOB CAES
Биста со ловоров венец, надесно
Рев.VICTORIAE DD NN AVG ET CAES
Во отсечок ΓSIS
AE; 3,1 гр.; 23 мм;↑
(MCH)

46. CI
Нумус, Тесалоника, 324-30
Ав.CONSTANTINVSIVNNOBC
Биста со ловоров венец, надесно;
Рев.PROVIDEN-TIAE CAESS
Логор со две кули , горе една звезда;
Во отсечок SMTSA
AE;3,5 гр.;22 мм;↙
LRBC,I,815
(MCH)

47. CI
Нумус,Тесалоника, 324
Ав. CONSTANTIN-VS AVG
Биста , надесно
Рев. DN CONSTANTINI MAX AVG
Во венец VOT XX; Во отсечок TSAVI;
AE;2,8 гр.;19 мм;↓

LRBC,810a
(MCH)

48. CII

Нумус, Антиохија, 330-335
Ав.CONSTANTINVS IVN NOBC
Биста со лоров венеч , со оклоп
и палудаментум,надесно;
Рев.GLOR-IA EXERC-ITVS (2 ст.)
Два војника со шлемови, свртени еден кон друг,
со свртени копја во надворешните раце,
другите раце на штит кој се потпира на земја,
меѓу нив два воени знака
Во отсечок SMANS;
АЕ; 2,4 гр.;18 мм;↓
LRBC,I,1357
(MCH)

49. Cs

Нумус, Тесалоника, 324-330
Ав.FL IVL CONSTANTIVS NOB C
Биста со лоров венеч и оклоп, надесно
Рев.PROVIDEN-TIA CAESS
Логор со две кули, горе една звезда
Во отсечок SMTSA
АЕ;2,8 гр.;19 мм;↙
LRBC, I, 815
(НЗ, ЗМШ)

50. UR тип

Нумус, Кизик, 330-335
Ав.VRBS ROMA
Биста со шлем ,перјаница, оклоп
и палудаментум, налево;
Рев.Претстава на волчица како дои близнаци;
Во отсечок SMKB, горе две звезди;
АЕ; 1,8 гр.; 18 мм;↓
LRBC, I, 1218
(MCH)

51. Cp

Нумус, Теасалоника, 330-335
Ав.CONSTANTINOPOLIS
Биста со шлем , налево;
Рев.Претстава на Викторија, налево ,
во едната рака држи превртено копје ,
а со другата рака се потпира на штит;
Во отсечок SMTSA;
АЕ;2,6 гр.;20 мм ;↙
LRBC, I, 839
(MCH)

52. Cn

Нумус, Тесалоника, 330-35

Ав.CONST-ANS NOBCAES

Биста со ловоров венец, надесно

Рев.GLORIA EXRC-ITVS (2ст.)

Два војника со шлемови, свртени еден кон друг,

со свртени копја во надворешните раце,

другите раце на штит кој се потпира на земја,

меѓу нив два воени знака

Во отсечок SMTSA;

АЕ; 2,7 гр.; 19 мм;↑

LRBC, I, 843

(MCH)

53. Cs

Нумус, Кизик, 330-35

Ав.FL IVL CONSTANTIVS NOBC

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.GLOR-IA EXERC-ITVS (2ст.)

Ист тип на претстава како реден бр.52

Во отсечок SMKE ;

АЕ; 2,4 гр.;17 мм;↓

LRBC ,II ,1227-29

(MCH)

54. Cs

Нумус, Кизик, 337-339

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно

Рев.GLOR-IA EXERC-(ITVS_) (1 ст.)

Два војника еден спроти друг, со копје во раце,

меѓу нив еден воен знак

Во отсечок SMKB

АЕ ;1,5 гр.;14 мм ;↓

LRBC,I,1289

(MCH)

55. Cn

Ае2 ,Тесалоника, 346-350

Ав.DN CONSTA-NS PF AVG

Биста со ловоров венец , налево ;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (Hut2)

Претстава на војник со копје, како води

за рака еден варварин, позади колиба

Во отсечок TESA

АЕ;4,1 гр; 22 мм ;↑

LRBC , II, 1635-36

(MCH)

56. Cs

Ае2, Сисциа, 350

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно; Во лево поле А;

Рев.НOC SIG-NO VICTOR ERIS

Претставна императорот, со глава налево,

Носи лабарум и скиптар,Викторија го крунисува

Во лево поле А; Во отсечок •ASIS• ;

АЕ; 4,7 гр.; 22 мм;✓

LRBC, II, 1161-62

(ЗМШ,Инв.бр.616)

57. Cs

Ае3, Тесалоника, 351-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , со розети, надесно

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Претстава на војник со штит, како прободува еден

коњаник, кој се крие позади својот коњ;

Во лево поле Г, во отсечок SMTS;

АЕ; 4,4 гр.; 23 мм;✓

LRBC,II,1681-82

(НЗ, ЗМШ)

58. Cs

Ае2, Сисциа, 351-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3);

Ист тип на претстава како реден бр.57

Во лево поле I; Во отсечок ASIS•S•;

АЕ;4,3 гр.;21 мм;↓

LRBC, II, 1216-17

(MCH)

59. Cs

Ае3, Константинпол, Арл, 353-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.FEL TEMP-REPARATIO (FH3)

Ист тип на претстава како реден бр.57

Во лево поле D, во отсечок PCON;

АЕ; 2,2 гр.;18 мм;✓

LRBC, II, 455-56

(MCH)

60. Cs

Ае4, Тесалоника, 355-361

Ав.DN CONSTAN-(TIVS PF AVG)

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.SPES REIPVBLICE

Претстава на војник во оклоп, надесно,

носи глобус и копје;

АЕ; 2,2 гр.; 15 мм;✓

LRBC, I, 1689-90
(MCH)

61. J

Ае 4, Сисциа, 355-361
Ав.(DN)IVLIAN-VS NOB C
Биста со ловоров венец, надесно
Рев.SPES REI-PVBLICE
Војник во оклоп, налево,
во д.рака држи глобус,
во лева копје; Во отсечок ASIS;
АЕ;2,3 гр.;17 мм;↓
LRBC, II, 1244
(MCH)

62. Vn

Ае3, Тесалоника, 364-367
Ав.DN VALEN-S PF AVG
Биста со ловоров венец (со розети), надесно
Рев.GLORIA RO-MANORVM (8)
Претстава на императорот со драперија,
со десна рака држи еден заробеник,
во лева држи лабарум
Во отсечок TES(A)
АЕ; 2, 8 гр; 19 мм ✓
LRBC,II,1704-07
(НЗ, ЗМШ)

63. Gr

Ае3, Тесалоника, 375-378
Ав.DN GRATI-ANVS PF AVG
Биста со ловоров венец, надесно
Рев.SECVRITAS-REIPVBLICAE
Викторија , налево, во десна рака држи венец,
во лева палма; Во лево поле А , во десно * ;
Во отсечок TES ;
АЕ; 2,7 гр.; 18 мм;✓
LRBC,II,1809
(MCH)

64. Gr

Ае2, Тесалоника, 378-383
Ав.DN GRATIA-NVS PF AVG
Биста со ловоров венец (со розети), надесно
Рев.REPARATIO REIPVB
Во лево поле А, во отсечок SMTES;
АЕ; 6, 2 гр.; 24 мм;↘
LRBC, II, 1821-22
(MCH)

65.VII

Ае4, Сисциа, 383-392

Ав.DN VALENTINI - ANVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев.VICTOR-IA AVGGG

Викторија, налево, носи палма и венеч;

Во отсечок ASIS;

АЕ; 2, 0 гр.; 14 мм;↑

LRBC, II, 1575-78

(MCH)

66. TI

Ае2, Тесалоника, 378-389

Ав.(DN THE)ODOO SIVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно;

Рев.REPARATIO-REIPVB

Сточка претстава на императорот,

со глава свртена налево, со десна рака

држи во покорност една жена,

а во левата рака викториола;

Во десно поле В, во отсечок SMTE(S);

АЕ; 6,9 гр.; 21мм;↓

LRBC, II, 1823-28

(MCH)

67.TI

Ае4, Никомедија, 393-395

Ав.DN THEODO-SIVS PF AVG

Биста со драперија и палудаментум, надесно;

Рев.SALVS REI-PVBLICAE

Претстава на Викторија, налево, на рамо трофеј и

држи со друга рака еден заробеник;

Во отсечок SMANA;

АЕ; 1,1 гр.; 13 мм;↓

LRBC, II, 2422-30

(MCH)

68. TI

Ае3, Тесалоника, 378-383

Ав.DN THEODO-SIVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно

Рев.CONCOR-DIA AVGGG

Во отсечок TES

АЕ; 1,8 гр.; 15 мм;↑

LRBC, II, 1816-18

(MCH)

69. TI

Ае4, Тесалоника, 383-392

Ав. DN THEODO-SIVS PF AVG

Биста со драперија и палудаментум, надесно

Рев. SALVS REI-PVBLCAE (2)

Претстава на Викторија, со трофеј,

влечејки еден заробеник; Во лево поле +

Во отсечок TESA;

АЕ; 1, 3 гр.; 14 мм; ↓

LRBC, II, 1873-75

(MCH)

70. Флакила

Ае2, Никомедија, 383-392

Ав. AEL FLAC-CILLA AVG

Биста на Флакила, надесно

Рев. SALVS REI-PVBLICAE (4)

Претстава на царицата, надесно, носи оружје

со крст на градите;

Во отсечок SMNA

АЕ; 0,9 гр.; 12 мм; ↑

LRBC, II, 2393-99

(MCH)

71. H

Ае3, Константинопол, 395-408

Ав. DN HONORI-VS PF AVG

Биста, надесно

Рев. VIRTUS- EXERCITI (2)

Претстава на императорот, во рацете држи

копје и штит, Викторија го крунисува со венец

и носи палма; Во отсечок CONSA

АЕ; 2,1 гр.; 17 мм; ↗

LRBC, II, 2205-06

(MCH)

72. TH

Ае 4, ков. ?, 425-450

Ав. DN TH(EODO-SIVS PF AVG)

Рев. Крст во венец; Во отсечок ?

АЕ; 1,00 гр.; 10 мм; ↑

(MCH)

73. D

Фракција, Хераклеа, 297

Ав. IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со зрачеста круна, надесно

Рев. CONCORDIA MIL-ITVM

Претстава на императорот надесно, држи

паразониум и ја прима Викторија од Јупитер,

кој стои налево и држи скиптар; Во отсечок HE ;

АЕ; 2,35 гр.; 22 мм; ↗

RIC, VI, 21;

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.436)

74. D

Фракција, Хераклеа, 297-8

Ав. IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Ист тип на претстава како реден бр.73;

Рев. CONCORDIA MIL-ITVM

Иста тип на претстава како реден бр.73;

Во отсечок HE ;

АЕ; 2,33 гр.; 22 мм; ↗

RIC, VI, 21 ;

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.437)

75. D

Фракција(радијална), Кизик, 295-6

Ав. IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со зракаста круна , надесно

Рев. CONCORDIA MIL-ITVM

Ист тип на претстава како реден бр.73

Во отсечок КГ ;

АЕ ;3,49 гр.;22,5 мм ;↑

RIC,VI,15a

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.438)

76.D

Фолис, Аквилеа, 301

Ав. IMP DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно;

Рев. SACRA MONET AVGG ET CAESS NOSTR

Монета (персонификација), налево,

во левата рака држи вага ,

во десна рог на изобилие; Во отсечок AQP ;

АЕ;11,25 гр.;27 мм ;↑

RIC, VI, 31a

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.439)

77. D

Фолис, Сердика, 307-08

Ав. DN DIOCLETIANO BAETISSIMO

Биста со ловоров венец , надесно ;

Рев. PROVIDENTIA DEORVM QVIES AVGG

Сточка претстава на Провидентија (персонификација)

надесно, со скиптар во едната рака, а со другата

и дава гранка на Квиес;

Официна Г; Во отсечок SM • SD ;

АЕ ; 11,10 гр.; 29 мм ;↓

RIC, VI,14a ;

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.440)

78. D

Фракција , Хераклеа, 295-6

Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста на императорот, со зракаста круна, надесно;

Рев.CONCORDIA MILI-TVM

Императорот стои надесно , во десна.рака држи паразониум,
а со другата ја прима Викторија од Јупитер;

Во отсечок HB ;

АЕ;3,3 гр.;21мм;↙

RIC, VI,13

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.487)

79. MH

Фолис , Сердика , 307-08

Ав. IMP C VAL MAXIMIANVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно;

Рев.GENIO POPV-L-I ROMANI

Гение , налево,со модиус на глава, во д.
рака држи патера , во лева рог на изобилие

Во десно поле E , во отсечок SM • SD ;

АЕ ; 11,15 гр.; 29 мм;↓

RIC,VI,38

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.441)

80. MH

Фолес, Тесалоника, 302-03

Ав.IMP C MAXIMIANVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно;

Рев.GENIO POPU-L-I ROMANI

Ист тип на претстава како реден бр.79

Во отсечок •TS•

АЕ; 9,20 гр.; 28 мм;↓

RIC,VI, 25b

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.442)

81. MD

Фолес, Сисциа, 305-07

Ав.GAL VAL MAXIMINVS NOB CAES

Биста на императорот со ловоров венец , надесно;

Рев.PERPET -VITAS AVG

Рома (со шлем), седната , налево, во д.рака носи
глобус со Викториола, а во левата скиптар;

Во десно поле VI; Во отсечок SIS(B);

АЕ; 11,1 гр.; 28 мм;↑

RIC,VI,182b

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.488)

82. MD

Фолес, Хераклеа, 307

Ав. GAL VAL MAXIMINVS NOB CAES

Биста со ловоров венец , надесно

Рев. GENIO CA-ESARIS

Претстава на Гение (стоечка фигура) , налево ,
во едната рака носи патера , а во другата рог на
изобилие; Во отсечок (Н)ТВ;

АЕ ; 9,2 гр.; 28 мм;↓

RIC,VI,32

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.489)

83. D

Фолес , Хераклеа , 295-6

Ав. IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со радијална круна ,и драпирана облека ,
надесно;

Рев. CONCORDIA MILI-TVM

Стоечка претстава на имп.,надесно,
држи паразониум и ја прима Викторија од Јупитер
кој стои налево и држи скиптар; Во отсечок НА

АЕ;2,40 гр.;21 мм;↓

RIC ,VI ,13

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр.130)

84. СП

Нумус, Кизик, 330-335

Ав. CONSTANTINVS IVN NOBC

Биста со ловоров венец и оклоп, надесно

Рев. GLOR-IA EXERC-ITVS (2 st)

Два војника со шлемови, свртени еден кон друг,
со свртени копја во надворешните раце,
другите раце на штит кој се потпира на земја,
меѓу нив два воени знака

Во отсечок SMKB•

АЕ; 2,0 гр.; 18 мм;↑

LRBC, I, 1214-15

(НЗ, ЗМШ,Инв.бр.623)

85. FI

Средна бронза,Виминациум, 244-249

Ав. IMP M IVL PHILIPPVS AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев. PMSC-OL VIM AN VI

Персонификација на кол.Виминациум,
меѓу лав и бик,надесно;

АЕ;18,10 гр.;29 мм;↗

COHEN,II,5,268; Васиќ бр.56

(НЗ,ЗМШ, Инв.бр.109)

86. Cr
Нумус, Тесалоника, 324-326
Ав. FL IVL CRISPVS NOB CAESS
Биста со ловоров венец, со розети, надесно
Рев. Во отворен ловоров венец :
CAESARVM NOSTRORVM-VOT/X
Во отсечок TSAVI
АЕ; 2,70 гр.; 20 мм; ↗
LRBC ,I, 810b
(ЗМШ, Инв.бр.99)

87. Cs
Ае2, Тесалоника, 346-350
Ав. DN CONSTAN-TIVS PF AVG
Биста со ловоров венец , надесно
Рев. FEL TEMP REPA-RATIO (Hut1)
Претстава на војник со копје, како води за
рака еден варварин, надесно, позади колиба;
Во отсечок TESA
АЕ; 4,00 гр. ; 22 мм ; ↙
LRBC, II, 1635-36
(ЗМШ, Инв.бр.107)

88. Cn
Ае2, Хераклеа, 346-350
Ав. DN CONSTA-NS PF AVG
Биста со ловоров венец, налево
Рев. (FEL TEMP RE) PARATIO (Hut2)
Војник со копје, води за рака еден варварин ,
позади колиба; Во отсечок SMHE
АЕ; 4,00 гр.; 22 мм ; ↗
LRBC, I, 1884-86
(НЗ, ЗМШ, Инв.бр. 98)

89. U.R.
Нумус, Сисциа, 330-335
Ав. URBS ROMA
Биста со шлем и императорска наметка, налево
Рев. Волчица, налево, дои близнаци, горе две звезди;
Во отсечок •ASIS
АЕ; 2,30 гр.; 18 мм; ↗
LRBC, II, 750
(ЗМШ, Инв.бр. 97)

90. L
Фолес, Хераклеа, 313
Ав. IMP C VAL LICIN LICINVS PF AVG
Биста на император со ловоров венец, надесно
Рев. IOVI CONS-ERVATORI (AVGG)
Во средина стоечка фигура на Јупитер, во десна
рака држи Викториола, а во лева жезло,
до неговата десна нога птица; Во десно поле Г;
Во отсечок SMHГ;
АЕ ;3,20 гр.; 22 мм; ↙

RIC, 73

(ЗМШ, Инв.бр. 14)

.

91. L

Фолес, Кизик, 312-13

Ав.IMP C VAL LICIN LICINIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, налево

Рев.IOVI CONS-ERVATORI

Во средина стоечка фигура на Јупитер, во десна рака држи Викториола, а во лева жезло.

До неговата десна нога птица;

Во десно поле *IIΓ; Во отсечок SMKA;

АЕ; 3,2 гр.; 20 мм; ↓

RIC, 105a

(ЗМШ, Инв.бр. 15)

92. Cr

Нумус, Сисциа, 320-321

Ав.IVL CRIS-PVS NOBC

Биста со ловоров венец, надесно

Рев.Во отворен ловоров венец;

CAESARVM NOSTRORVM-VOT/X

Во отсечок ΓSIS

АЕ; 3,10 гр.; 19 мм; ↙

COHEN, II, 7, 44; RIC, 165

(ЗМШ, Инв.бр. 100)

93. Cs

Нумус, Тесалоника, 330-5

Ав.FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Биста со ловоров венец, оклоп

и палудаментум, надесно

Рев.GLOR-IA EXERC-ITVS (2st.)

Два војника, еден спроти друг, со копје, меѓу нив два воени знака; Во отсечок SMTSΓ

АЕ; 2,40 гр.; 18 мм; ↓

LRBC, II, 837-837a

(ЗМШ, Инв.бр. 102)

94. Cs

Ае2, Константинопол, 346-350

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста на император, со дијадема и палудаментум, надесно

Рев.FEL TEMP (RE) – PARATIO (FH3)

Претстава на војник со штит, како прободува еден коњаник, кој се крие позади својот коњ;

во лево поле Γ; Во отсечок CONS (A);

АЕ; 5,4 гр.; 23 мм; ↙

LRBC, II, 2026-27

(НЗ, ЗМШ, Инв.бр. 8)

95. Vn

АеЗ, Сисциа , 364-367

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста на имп. со лоровов венец, надесно

Рев. SECVRITAS REIPUBLICAE

Претстава на Секуритас (перс.), налево;

Во отсечок •ASISC

АЕ; 2,30 гр.; 18 мм; ↓

LRBC, II, 1275-78

(ЗМШ, Инв.бр. 96)

96. Cr

Нумус, Сисциа, 320-1

Ав. IVL CRIS-PVS NOB C

Биста со лоровов венец, надесно

Рев. Во отворен лоровов венец:

CAESARUM NOSTRORVM-VOT/X

Во отсечок ASIS

АЕ; 3,60 гр.; 20 мм; ↙

RIC, 165

(ЗМШ, Инв.бр. 101)

97. Cs

Нумус, Константинопол, 330-5

Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Биста со лоровов венец, оклоп

и палудаментум, надесно

Рев. GLORIA EXERC-ITVS (1st)

Претстава на два војника, со копје во рацете,

еден спроти друг, меѓу нив еден воен знак;

Во отсечок CONSA•

АЕ; 1,80 гр.; 18 мм; ↓

LRBC, II, 1012

(ЗМШ, Инв.бр. 103)

98. Cs

Нумус, Тесалоника, 324-30

Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Биста со лоровов венец, надесно

Рев. PROVIDEN -TIAE CAESS

Капија на логор, со две кули, помеѓу една звезда;

Во десно поле B; Во отсечок SMTS

АЕ; 2,70 гр.; 20 мм; ↓

LRBC, II, 834

(ЗМШ, Инв.бр. 104)

99. Cs

Нумус, Кизик, 324-30

Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Биста со лоровов венец, налево

Рев. PROVIDENT-IAE CAESS

Капија на логор со две кули, помеѓу една звезда;

Во отсечок SMKГ

АЕ; 2,40 гр.; 19 мм; ↓

LRBC, I, 1166

(ЗМШ, Инв.бр.105)

100. Cs

Нумус, Тесалоника, 341-346

Ав. CONSTANTI-VS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно

Рев. VICTORIAE DD AVG Q NN

Претстава на две Виктории, една спроти друга, со венеч во рацете;

АЕ; 1,40 гр.; 17 мм; ✓

LRBC, I, 859

(ЗМШ, Инв.бр.108)

101. FI

Средна бронза, Дакиа, 244-249

Ав. IMP MIVL PHILIPPS AVG

Биста со лоров венеч, надесно

Рев. PROVINCIA DACIA AN I

Персониф. на провинцијата Дакија помеѓу лав и орел, во едната рака држи Викториола, а во другата воен знак;

АЕ; 16,10 гр.; 29 мм; ✓

COHEN, II, 5, 250

(ЗМШ, Инв.бр.110)

102. CI

Нумус, Рим, 314-15

Ав. IMP CONSTANTINVS PF AVG

Биста со лоров венеч, надесно

Рев. SOLI IN-VICTO COMITI

Претстава на богот на сонцето, налево, со зрачеста круна, во десната рака држи камшик, а во левата глобус; Во отсечок R

X | F

R S

АЕ; 3,00 гр.; 21 мм; ↑

RIC, 27

(ЗМШ, Инв.бр.111)

103. LI

Нумус, Кизик, 317-20

Ав. IMP LICI-NVS AVG

Биста со оклоп и шлем, налево

Рев. IOVI CONS-ERVATORI

Претстава на Јупитер, налево, во едната рака држи Викториола, а во другата скиптар; Во десно поле B; Во отсечок SKN;

АЕ; 3,50 гр.; 20 мм; ✓

RIC, 9

(ЗМШ, Инв.бр.112)

104. LI

Нумус, Тесалоника, 320

Ав.IMP LIC-INIVS AVG

Биста со оклоп и шлем , надесно

Рев.VIRTVS EXERCIT

Во средина трофеј , од двете страни долу

седнати два заробеника; Во лево поле S;

во десно F; Во отсечок •TS•A;

AE; 3,00 гр.;19 мм ;↙

RIC,76

(ЗМШ,Инв.бр.113)

105. GIII

Антонинијан, Рим, 240

Ав.IMP CAES GORDIANVS PIVS AVG

Биста на император, со зракаста круна,надесно

Рев.VIRTV-S AVG

Претстава на Марс, во десната рака држи факел

а во левата жезло;

AR; 3, 95 гр.; 22 мм;↓

RIC, 56

(ЗМШ, Инв.бр.16)

106. D

Фолес, Хераклеа, 295-6

Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со радијална круна и драпирана облека , надесно;

Рев.CONCORDIA MILI-TVM

Императорот стои надесно ,држи паразониум,

и ја прима Викторија од Јупитер кој стои лево

и држи скиптар; Во отсечок HE

AE; 2,40 гр.;21 мм;↓

RIC, VI ,13

(ЗМШ, Инв.бр.160)

107. Cs

Ае2, Никомедија, 351-354

Ав .DN CONSTAN (TIVS PF AVG)

Биста со ловоров венец ,

оклоп и палудаментум, надесно;

Рев.FEL TEMP REPARATIO (FH3)

Претстава на војник со штит,

како прободува еден

коњаник, кој се крие позади својот коњ

Во лево поле Δ , во отсечок SMNA

AE; 1,7 гр.;16 мм ;↖

LRBC, II, 2304-05

(ЗМШ, Инв.бр.621)

108. Cs

Ае2, Тесалника, 346-350

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесн;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (Galley2)

Претстава на императорот, налево,

носи Викториола, управува галија,

на која е Викторија со штит

Во отсечок TESA

АЕ; 3,0 гр.;19 мм;✓

LRBC,II,1637-42

(ЗМШ, Инв.бр.632)

109. D

Фракција, Хераклеа, 295-6

Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно;

Рев.CONCORDIA MILI-TVM

Имераторот стои надесно , во десна

рака држи паразониум, а со другата

ја прима Викторија од Јупитер

Во отсечок HA

АЕ; 3,1 гр.; 20,5 мм; ↓

RIC, 13

(ЗМШ,Инв.бр.620)

110. Cп

Ае3, Тесалоника, 346-350

Ав.DN CONSTA-NS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев.FEL TEMP REPARATIO (Galley1)

Претстава на императорот, налево,

во едната рака држи Викториола,

во другата лабарум, позади еден клекнат

варварин; Во отсечок TESA

АЕ; 2,8 гр.;18 мм;↓

LRBC ,II,1637-42

(ЗМШ,Инв.бр.90)

111. J

Ае 1, Никомедија, 361-363

Ав.DN FL CLIVLI-ANVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно;

Рев.SECVRITAS REIPVB.

Во средина бик, надесно, горе две звезди;

Во отсечок NIKA;

АЕ;8,0 гр.;29 мм;↓

LRBC, II, 2319

(ЗМШ, Инв.бр.449)

112.Cs

Ков.неодредена, 348-361

Ав.(DN CONSTAN) – TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец,

оклоп и палудаментум, надесно;

Рев.FEL TEMP REPARATIO (FH3)

Претстава на војник со штит,како прободува еден
коњаник, кој се крие позади својот коњ

Во отсечок ?

АЕ; 17 мм; 1, 6 гр;↘

(ЗМШ, Инв.бр.617)

113. Cs

Ае2, Тесалоника, 351-354

Ав. DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , оклоп

и палудаментум , надесно

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (E,1C)

Сточка претстава на императорот, налево

Во едната рака држи Викториола,

а со друга еден клекнат заробеник

Во лево поле А , во отсечок TSA;

АЕ; 4,3 гр.;16 мм ; ✓

LRBC,II,1672-74

(ЗМШ, Инв.бр. 619)

114. J (Август)

Ае3, Хераклеа, 361-363

Ав.DN FL CL IVLI-ANVS PF AVG

Биста со дијадема,копје и штит,надесно

Рев.Во лавров венец: VOT/X/MVLT/XX

Во отсечок (H)ERACLA

АЕ;2,7 гр.;19 мм;↑

LRBC, II, 1907-08

(ЗМШ, Инв.бр.53)

115. CI

Нумус , 314-315

Ав.IMP CONSTANTINVS PF AVG

Биста со ловоров венец и оклоп, надесно

Рев.SOLI IN-VICTO COMITI

Претстава на богот на сонцето,

со зракаста круна,налево,во десната рака

држи камшик, а во левата глобус;

Во отсечок ?

АЕ; 3,3 гр.;21 мм ✓

(ЗМШ, Инв.бр.76)

116. СII

Нумус, Кизик, 330-335

Ав. CONSTANTINVS IVN NOB C

Биста со ловоров венец и оклоп, надесно

Рев. GLOR-IA EXERC-ITVS (2st)

Два војника, еден спроти друг, со копје,

меѓу нив два воени знака

Во отсечок SMKA

АЕ; 2,3 гр.; 17 мм; ✓

LRBC, I, 1223-6

(ЗМш, Инв.бр.72)

117. СII

Нумус, Антиохија, 330-335

Ав. CONSTANTINVS IVN NOB C

Биста со оклоп и ловоров венец, надесно

Рев. GLOR-IA EXER-ITVS

Ист тип на претстава како реден бр.116;

Во отсечок SMANA

АЕ; 2,5 гр.; 18 мм; ✓

LRBC, I, 1357

(ЗМш, Инв.бр.73)

118. Ср

Нумус, Хераклеа, 330-335

Ав. CONSTAN-TINOPOLI

Биста со висока перјаница, надесно

Рев. Викторија претставена фронтално, со

глава свртена налево, во едната рака држи

превртено копје, а со другата се потпира на штит;

Во отсечок • SMHA

АЕ; 1,9 гр.; 16 мм; ✓

LRBC, I, 913

(ЗМШ, Инв.бр.75)

119. Ср

Нумус, Тесалоника, 330-335

Ав. CONSTA-TINOPOLI

Биста со висока перјаница

Рев. Викторија претставена фронтално,

со глава свртена налево, во едната рака држи

превртено копје, а со другата се потпира на штит;

Во отсечок SMTSA

АЕ; 1,4 гр.; 16 мм ✓

LRBC, I, 839

(ЗМШ, Инв.бр.77)

120. Фауста
Нумус, Хераклеа, 324-330
Ав. FLAV (MAX) - FAUSTA AVG
Биста со кадрава коса, носи драпирана облека,
надесно
Рев. SPES REIP-VBLICAE
Спес(П) стои напред, со поглед налево,
со покриена глава, во рацете држи две деца;
Во отсечок SMHA
АЕ; 3,3 гр.; 20 мм; ↗
LRBC, I, 881
(ЗМШ, Инв. бр. 71)

121. Gall
Антонинијан, 253-268
Ав. GALLIENVS AVG
Биста со зракаста круна, надесно
Рев. Легенда нечитка
АЕ; 2,7 гр.; 21 мм; ↙
(ЗМШ, Инв. бр. 615)

122. Галиен
Антонинијан, 253-268
Ав. IMP GALLIENVS PF AVG GERM
Биста со радијална круна, надесно
Рев. VIRTVS (AVGG)
Претстава на Марс, надесно, во едната рака
држи копје и трофеј;
АЕ; 3,12 гр.; 21 мм; ↙
Cohen, II, 5, No. 1272
(ЗМШ, Инв. бр. 117)

123. Галиен
Антонинијан, 253-268
Ав. GALLIENVS AVG
Биста со радијална круна, надесно
Рев. SOLI CONS AVG
Во средина претстава на Пегаз, надесно;
АЕ; 2,34 гр.; 20 мм; ↙
Cohen, II, 5, No. 979
(ЗМШ, Инв. бр. 116)

124. Cs
Ае 4, Тесалоника, 355-61
Ав. DN CONSTAN-TIVS PF AVG
Биста со ловоров венец, надесно
Рев. SPES REI-PVBLICE
Претстава на војник во оклоп, надесно,
носи глобус и копје;
Во отсечок SMTSA;
АЕ; 1,8 гр.; 17 мм ↓
LRBC, II, 1689-90
(ЗМШ, Инв. бр. 60)

125. Cs

Ае 4,Тесалоника, 355-61

Ав.Ист тип на претстава и легенда како
реден бр.124;

Рев.Ист тип на претстава и легенда како
реден бр.124;

АЕ; 2,5 гр.;17 мм ↓

LRBC,II,1689-90

(ЗМШ,Инв.бр.603)

126. Cs

Ае 3, Тесалоника, 351-54

Ав.(DN CONSTAN)-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.FEL TEMP REPARATIO (FH3)

Претстава на војник како со копје
прободува еден коњаник скриен позади коњот;

Во лево поле А, во отсечок SMTS ;

АЕ;2,7 гр.;16 мм ↗

LRBC,II,1681-82

(ЗМШ,Инв.бр.604)

127. Cs

Ае 2, Тесалоника,351-54

Ав.DN CONSTAN-(TIVS PF AVG)

Биста со ловоров венец,надесно;

Рев.FEL TEMP (REPARATIO)

Претстава на војник како со копје
прободува еден коњаник скриен позади коњот;

Во лево поле Г,во десно * ; Во отсечок *TSA*;

АЕ; 4,3 гр.; 22 мм:↑

LRBC,II,1668-71

(ЗМШ, Инв.бр.605)

128. D

Фолес (фракција),Хераклеа,295-6

Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со радијална круна, надесно

Рев.CONCORDIA MI-LITVM

Имераторот стои надесно , во десна.рака

држи паразониум, а со другата ја прима

Викторија од Јупитер;Во отсечок HA

АЕ;2,8 гр.;20 мм;↗

RIC,13

(ЗМШ, Инв.бр.148)

129.D

Фолес ,Хераклеа ,295-6

Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со радијална круна, надесно

Рев.CONCORDIA MILI-TVM

Ист тип на претстава како реден бр.128

Во отсечок HE

АЕ;3,1 гр.;21 мм;↓

RIC, VI, 13

(ЗМШ,Инв.бр.161)

130. D

Фолес (фракција), Хераклеа, 295-6

Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со радијална круна и драпирана облека, надесно;

Рев.CONCORDIA MILI-TVM

Претстава на императорот во војничка облека, надесно,

како ја прима Викторија од Јупитер,

кој стои налево, и држи скиптар;

Во отсечок HE;

AE; 2,9 гр.; 21 мм; ↑

RIC, VI, 13;

(ЗМШ, Инв.бр. 251)

131. D

Фолес (фракција), Хераклеа, 297-8

Ав.IMP C C DIOCLETIANVS PF AVG

Биста со зракаста круна и драперија,
надесно;

Рев.CONCORDIA MILI-TVM

Ист тип на претстава како реден бр.130;

Во отсечок HA;

AE; 2,1 гр.; 20 мм: ↓

RIC, VI, 21

(ЗМШ, Инв.бр. 266)

132. GIII

Голема бронза, Виминациум, 238-244

Ав.IMP GORDIANVS PIVS (FEL AVG)

Биста со лоров венеч, оклоп и палудаментум
надесно

Рев.PMS C-OL VIM ANIII

Персонификација на кол.Виминациум,помегу
лав и бик,свртена надесно

AE; 15,00 гр.; 29 мм; ↓

COHEN, II, 5, 420, Васик бр.32

(ЗМШ, Инв.бр.52)

133. Валеријан

Среднабронза,Виминациум, 253-257

Ав.(IMP P LIC) VALERIANVS

Биста со лоров венеч,надесно

Рев.PMS-COL VIM AN X(II)

Ист тип на претстава како реден бр.132

AE; 9,4 гр.; 28 мм; ↙

Cohen, II, 5, No. 285

(ЗМШ, Инв.бр.185)

134. Vim

Виминациј

Ав.Нејасна претстава на императорот ;

Легенда нечитка;

Рев.Прерсонификација на кол.Виминациј ,
помеѓу лав и бик; Во отсечок ?

АЕ ;12,3 гр.; 28,5 мм↓

(ЗМШ,Инв бр.599)

135. СИ

Нумус , Хераклеа, 324-330

Ав.CONSTANTINVS IVN CAESS

Биста на императорот, со ловоров венец ,
оклоп и палудаментум , надесно;

Рев.PROVIDEN-TIAE CAESS

Претстава на логор со две кули ,без врата,
горе звезда; Во отсечок SMHA;

АЕ; 3,1 гр.; 20 мм ;↑

LRBC,I,870

(ЗМШ, Инв.бр.601)

136. Vn

Ае 3, Сисциа, 364-367

Ав.DN VALEN-S PF AVG

Биста на император,со дијадема
и палудаментум, надесно;

Рев.SECVRITAS-REIPVBLICAE

Претстава на Викторија ,свртена налево,
во десна рака држи венец, а во лева палмина гранка;
во отсечок ASISC

АЕ; 2,47 гр; 20 мм;↙

LRBC, II, 1275-78

(ЗМШ, Инв.бр. 7)

137.CI

Нумус, Александрија, 326-330

Ав.CONSTANTINVS (AVG)

Биста на император, со ловоров венец,
надесно

Рев.PROVIDEN-TIAE AVGG

Капија на логор со две кули и една врата, над
неа една звезда; во отсечок SMALA

АЕ; 2,34 гр.; 20 мм;↗

LRBC , I ,1402

(ЗМШ, Инв.бр. 9)

138. Cs

АеЗ,Сисциа, 355-361

Ав. DN (CONS) TAN-TIVS PF AVG

Биста на император, со дијадема
и палудаментум , надесно

Рев. FEL TEMP-REPARATIO (FH3)

Претстава на војник со штит, како прободува еден
коњаник, кој е во клекнат став покрај својот коњ;
во отсечок ASISD ;

АЕ; 2,15 гр.; 18 мм; ✓

LRBC, II, 1231-33

(ЗМШ, Инв. бр. 10)

139. МН

Фолес, Сисциа, 297

Ав. IMP C MAXIMIANVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно

Рев. GENIO POP-VLI ROMANI

Гение , налево, со модиус на глава, во д.
рака држи патера , во лева рог на изобилие

Во десно поле B; Во отсечок SIS ;

RIC, VI, 101

АЕ; 6,7 гр.; 22 мм; ↑

(ЗМШ, Инв. бр. 264)

140. MD

Фолес, Никомедиа, 308-10

Ав. GAL VAL MAXIMINVS NOB CAES

Биста со ловоров венец , надесно

Рев. GENIO CA-ESARIS CMN

Сточка претстава на Гениј, со глава налево,
во десна рака држи патера, а во лева рог на изобилие

Во отсечок SMNS(A);

АЕ; 5,0 гр.; 24 мм; ↑

RIC, VI, 55

(ЗМШ, Инв. бр. 278)

141. МН

Фракција, Хераклеа, 295-6

Ав. IMP C MA MAXIMIANVS PF AVG

Биста со радијална круна , надесно

Рев. CONCORDIA MIL-ITVM

Претстава на имп. во војничка облека ,
надесно, како ја прима Викторија од Јупитер,
кој стои налево и држи скиптар;

Во отсечок HG ;

АЕ; 1,3 гр; 20 мм; ↗

RIC, VI, 14

(ЗМШ, Инв. бр. 277)

142. Валеријан
Антонинијан, 253-260
Ав.IMP VALERIANVS PF AVG
Биста со радијална круна , надесно
Рев.PROVIDENT AVGG
Провидентија свртена налево ,со рог на
изобилието во едната рака ; Во отсечок
VIXX ;
АЕ;3,6 гр.; 22 мм ;↓
(НЗ, ЗМШ)

143. U.R.
Нумус, Тесалоника, 330-35
Ав.VRBS ROMA
Биста со шлем , носи империјална наметка,налево
Рев.Претстава на волчица,налево,дои близнаци,горе
две звезди; Во отсечок SMTSE
АЕ; 2,5 гр. ; 18 мм;↖
LRBC, I, 838
(ЗМШ, Инв.бр.83)

144. Cs
Ае3, Сисциа, 355-361
Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG
Биста со дијадема (со перли) и плашт,
надесно
Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FHЗ)
Претстава на коњаника како прободува
еден коњаник паднат врз својот коњ;
Во лево поле М; Во отсечок ASIS
АЕ ; 2,5 г.;16 мм; ↓
LRBC, II, 1234-35
(ЗМШ, Инв.бр.40)

145. GIII
Бронза , Виминациум , 244-49
Ав.IMP GORDIANVS FEL AVG
Биста со ловоров венец , надесно
Рев.PMSC OL VIM ANIIII
Персонификација (женска) ,со дијадема
на глава , во хитон и химатион ,помеѓу
лав и бик , налево, со спуштени раце над нив;
АЕ ; 16,9 гр.; 28 мм ;↙
COHEN ,II ,5 ,420,Vasic,32
(ЗМш , Инв.бр.184)

146. Cs

Ае4,Тесалоника ,355-361

Ав.DN CONSTAN-TIVS AVG

Биста со ловоров венец , оклоп и палудаментум , надесно ;

Рев.SPES REI-PVBLICE

Војник носи глобус и копје , надесно ;

Во отсечок SMTSA ;

АЕ ; 1,8 гр.;15 мм;↘

LRBC,II,1689-90

(ЗМш , Инв.бр.172)

147. VI

Ае4, Сисциа, 364-367

Ав.DN VALENTINI-ANVS PF AVG

Биста со ловоров венец,надесно

Рев.SECVRITAS REIPVBLICAE

Секуритас (перс.),надесно,

во едната рака држи венец;

Во отсечок ASIS(C)

АЕ;2,4 гр.;17 мм;↙

LRBC ,II,1271-74

(ЗМШ, Инв.бр.88)

148. Cs

Ае2, Кизик , 351-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , оклоп и палудамантум ,надесно;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH 3)

Претстава на коњаника како прободува

еден коњаник паднат врз својот коњ

Во отсечок SMKA

АЕ ;3,7 гр.; 20 мм;↗

LRBC , II ,2492-93

(ЗМШ , Инв.бр.186)

149. S. S

Сестертиј, Рим, 195-96 год.

Ав.L SEPT SEV PERT AVG IMP VII

Биста со ловоров венец , и драперија , налево;

Рев.DIVI M PII PM TR PIII COS II PP

Феликтас облечена , стои налево ,

држи каудокеј и рог на изобилие,лева нога

е на клун на брод ;Во лево и десно

поле S.C. ;

АЕ;19,9 гр.; 30 мм;↗

RIC,IV (1) , 701

(ЗМШ, Инв.бр.401)

150. J

Ае1, Константинопол, 361-363

Ав.DN FL CLIVLI-ANVS PF AVG

Биста на император ,со дијадема
и палудаментум, надесно

Рев.SECURITAS REIPVB

Претстава на бик (персонификација),над неа две
звезди; Во отсечок CONSP(A) ;

АЕ; 7,7 гр ;28 мм;↑

LRBC, II ,2056

(ЗМШ, Инв.бр.12)

151. J

Ае1, Тесалоника, 361-363

Ав.DN FL CLIVLI-ANVS PF AVG

Биста на император,со дијадема
и палудаментум, надесно

Рев.SECURITAS REIPV

Претстава на бик (персонификација), над неа две
звезди; Во отсечок TESA ;

АЕ ; 7,6 гр.; 28 мм ;↑

LRBC ,II, 1695

(ЗМШ,Инв.бр.13)

152 .Галиен

Антонинијан, 260-68

Ав.GALLIENVVS AVG

Биста со радијална круна , надесно

Рев.PROVID AVG

Провиденција , надесно, до нозете кугла,
во една рака рог на изобилие;

АР; 2,4 гр.;19 мм;↓

COHEN,V,862

(ЗМШ,Инв.бр.453)

153. Аврелијан

Антонинијан, ков?, 270-275

Ав.IMP AVRELIANVS AVG

Биста со радјална круна и оклоп , надесно

Рев.PAX AVGVST AVG

Во средина Пакс, во едната рака држи гранка ,
во другата?

АЕ; 3,5 гр.; 24 мм;↓

(ЗМШ, Инв.бр.147)

154. Аврелијан

Антонинијан, 270-275

Ав.IMP C AVRELIANVS AVG

Биста со радијална круна , надесно

Рев.CONCORDIA MILITVM

Претстава на императорот и Конкордија,
фатени за раце

Во отсечок *S

АЕ; 3,3 гр.; 22 мм;↓

(ЗМШ,Инв.бр.168)

155. Аврелијан
 Антонинијан, 270-275
 Ав.IMP AVRELIANVS AVG
 Биста со радијална круна, надесно
 Рев.FORT ()
 Претстава на Фортуна, налево,(седната),
 држи кормило и рог на изобиетието
 АЕ;2,67, гр.; 21 мм;
 (ЗМШ, Инв.бр.279)
156. Gr
 Ае 2, Антиохија, 378-83
 Ав.DN GRATI-ANVS PF AVG
 Биста со лаворов венец, надесно
 Рев.REPARATIO REIPVB
 Претстава на императорот, налево,
 во едната рака држи Викториола, а со другата
 подига една клекната жена
 Во отсечок ANTA ;
 АЕ ;2,4 гр.; 22 мм;↗
 LRBC ,II, 2679-83
 (ЗМШ, Инв.бр.188)
157. Антонин Пиј
 Денар, Рим, 148-149
 Ав.ANTONINVS PIVS PP TR P XII
 Биста со лаворов венец, надесно
 Рев.COS IIII
 АР;2,74 гр.;18 мм;↓
 RIC,175
 (ЗМШ,Инв.бр.677)
158. Гета
 Денар, Рим, 211
 Ав.P SEPT GETA PIVS AVG BRIT
 Биста со лаворов венец, надесно
 Рев.LIBERALI-TAS AVG V
 Либералитас, налево, носи абакус,
 и рог на изобилие;
 АР;3,40 гр.; 19 мм;↑
 RIC,88
 (ЗМШ, Инв.бр.74)
159. Трајан
 Денар, Рим, 103-111
 Ав.IMP TRAIANO AVG GER DAC
 Биста , надесно;
 Рев.Легенда нечитка;
 Претстава на седечка фигура;
 АР; 2,67 гр.; 17 мм;↙
 (ЗМШ, Инв.бр.155)

160. Домитијан
Денар, Рим, 81-96
Ав. IMP CAES DOMIT AVG GERM PM TR P V (?)
Биста со ловоров венец, надесно
Рев. IMP XIX COS ()
Минерва стои на лево, држи молња и копје
AR; 2,86 гр.; 19 мм;↓
(НЗ,ЗМШ)

161. G
Ае2, Сисциа, 351-354
Ав.DN CONSTANTIVS IVN NOB C
Биста на император,со ловоров венец,
надесно, во лево поле А
Рев.FEL TEMP RE- (PARATIO) (FH3)
Претстава на војник , како прободува
со копје еден коњаник во клекнат став ;
во десно поле І; Во отсечок BSIS• S•
АЕ; 4,2 гр.; 21 мм;✓
LRBC ,II ,1216-17
(ЗМш, Инв.бр.21)

162. D
Аргентиус, Никомедија, 295
Ав.DiOCLETI-ANVS AVG
Глава со ловоров венец, надесно;
Рев.VICTORIAE-SARMATICAE
Порта со логор со четири кули , отворена,
со врата во заднина; Во отсечок SMNG
AR; 3,12 гр.; 21 мм;↑
RIC,22a
(НБРМ, 99/20/4)

163. E
Денар, Рим, 222
Ав.IMP ANTONINVS AVG
Биста со ловоров венец, надесно
Рев.VICTORIA AVG
Викторија,налево,во едната рака држи палма ,
во другата венец;
AR; 3, 0 гр.;19 мм↓
RIC ,IV (2) ,162
(ЗМШ, Инв.бр. 94)

164. E
Денар, Антиохија, 222
Ав.ANTONINVS PIVS FEL AVG
Биста со ловоров венец ,надесно
Рев.FELICTAS TEMP
Претстава на брод, украсен со весла, катарка и сл.
AR; 3,21 гр.;19 мм;↓
RIC , IV (2),188
(ЗМШ, Инв.бр. 95)

165. Валеријан
Антонинијан, 253-260
Ав.(IM)P LIC VALERIANVS CAES
Биста со радијална круна, надесно ;
Рев.IOVI CRESCENTI
Претстава на Јупитер на коњ, со копје
во десната рака ;
AR; 2,9 гр.;21 мм ;↗
(ЗМШ, Инв.бр.261)

166. Валеријан
Антонинијан, 253-260
Ав.IMP VALERIANVS AVG
Биста со радијална круна, надесно ;
Рев.IOVI CONSERVAT
AR ;3,6 гр. ; 21 мм ;↓
(ЗМШ, Инв.бр.262)

167. Галиен
Антонинијан, 253-268
Ав.GALLIENVS AVG
Биста со радијална круна, надесно
Рев.CONCORDIA AVG
Претстава на Конкордија, налево,
во лева рака држи рог на изобилие, во десна?
AE; 2,1 гр. ; 17 мм ;↓
COHEN, II, 5, 121/122
(ЗМш, Инв.бр.260)

168. Аврелијан
Антонинијан, 270-275
Ав.IMP C AVRELIANVS PF AVG
Биста со радијална круна, надесно;
Рев.Легенда нечитка
AE; 3,2 гр.; 22 мм ;↗
(ЗМш, Инв.бр.259)

169. Аврелијан
Антонинијан, ков.?, 270-275
Ав.IMP CL AVRELIANVS AVG
Биста со радијална круна, надесно
Рев.PROVIDENTIAE
Во отсечок?
AE; 3,0 гр.; 21 мм;↗
(ЗМШ, Инв.бр.169)

170. Марко Аврелиј
Сестертиј, 161-180
Ав.M ANT ()
Глава со лоров венец, надесно
Рев.Претстава и легенда нечитки;
AE;15,0 гр.; 28 мм;↑
(ЗМШ, Инв.бр.156)

171. Волусијан

Антонијан, Антиохија, 251-253

Ав.IMP CC VIB VOLVSIANVS AVG

Биста со радијална круна, надесно

Рев.FELICTAS (PV)BL

Претстава на Феликтас (перс.),налево,

Во десата рака држи скиптар,а во левата рог на изобилието;

AR; 2,72 гр.; 20 мм;↙

RIC, IV (3), 217

(ЗМШ,Инв.бр.91)

172. Волусијан

Антонинијан, Антиохија, 251-253

Ав.IMP CC VIB VOLVSIANVS AVG

Биста со радијална круна,надесно,

Рев.(FELICTAS PVBL)

Ист тип на претстава како реден бр.171

AE; 3,88 гр.; 22 мм;↙

RIC,IV,(3),217

(ЗМШ, Инв.бр.92)

173. TD

Антонијан ,Рим, 249-251

Ав.IMP CMQ TRAINVS DECIVS AVG

Биста со радијална круна,надесно

Рев.PANNONIAE

Претстава на две Панонии, една позади друга во стоечки став,со скиптар во едната рака

AR; 3, 94 гр.; 22 мм;↓

RIC,IV (3) ,23

(ЗМШ, Инв.бр.87)

174. Пескениј Нигер

Денар, Антиохија, 193-94

Ав.IMP CAES C PESCE NIGER IVST

Глава со ловоров венец , надесно

Рев.MINER. VICTRIS

Минерва стои налево , во едната рака држи

Викториола и копје, аво десната штит;

AR; 2,57 гр.;18 мм;↓

RIC, (IV,1), 60

(ЗМШ, Инв.бр.152)

175. Лукиј Вер

Денар,Рим,161

Ав.IMP L AVREL VERVVS AVG

Биста со драперија, надесно

Рев.PROV DEOR TR P COS II

Провиденција свртена налево , во едната рака држи глобус , а во другата рог на изобилие;

AR ;3,27 гр.;18 мм↓

COHEN,II ,(3),144;RIC,463

(ЗМШ, Инв.бр.157)

176. Октавијан Август
Денар, Рим, 22-30
Ав. DIVVS AVGVSTVS PATERS
Глава на императорот, надесно
Рев. Голем олтар, лево S , десно C,
долу PROVIDENT;
RIC, 81
AR, 29 мм ; 9,75 гр. ; ↓
(ЗМШ, Инв.бр.467)

177. Трајан
Дупондиј, Рим, 104-10
Ав. (IMP CAES NERVAE TRAIANO AVG
GER DAC. PM TRP COS. V PP)
Биста со радијална круна, надесно;
Рев. AQVA TRAIANA
Персонификација, легната на земја, налево,
горе со украси по должина. Во едната рака
држи трска а со левата се потпира на урна
од која излегува вода. Лево и десно S.C;
AE; 10,04 гр.; 28 мм; ↓
COHEN, II, 2, 22
(ЗМШ, Инв.бр.435)

178. Домитијан
Сестертиј, 81-96
Ав. ()...DOMIT...
Биста со лоровов венец, надесно
Рев. S.C.
Нејасна претстава на женска стоечка фигура
AE; 2,86 гр.; 20 мм; ✓
(ЗМШ, Инв.бр.153)

179. Домитијан
Сестертиј, 81-96
Ав. ()..DOMITIANI..
Биста, надесно
Рев. S.C.
Нејасна стоечка фигура
AE; 25,2 гр.; 34 мм ↓
(ЗМШ, Инв.бр.154)

180. Фаустина
Сестертиј, Рим, 141
Ав. DIVA FAVSTINA
Биста на Фаустина, надесно;
Рев. AVGVSTA
Керера стои налево, во д. рака држи факел,
а во левата скиптар;
AE; 3,8 гр.; 18 мм ; ↓
RIC, III, 1116
(ЗМШ, Инв.бр.469)

181. Антонин Пиј
Денар, Рим, 159-160
Ав. ANTONINVS AVG PIVS P.P. TR. P. XXIII;
Глава на императорот со лоров венеч, надесно;
Рев. PAX AVG COS IIII
Пакс стои налево, во д. рака држи маслинова гранка,
а во лева скиптар;
AR; 3,42 гр.; 18 мм; ↓
RIC, III, 301
(ЗМШ, Инв. бр. 468)

182. Гета
Денар, Рим, 200-02
Ав. P SEPT GETA CAES PONT
Биста на императорот, надесно;
Рев. NOBILITAS
Нобилитас, надесно, во д. рака држи скиптар,
а во лева паладиум;
AR; 2,43 гр.; 20 мм; ↓
RIC, IV, 13
(ЗМШ, Инв. бр. 470)

183. Е
Денар, Антиохија, 218-22
Ав. ANTONINVS PIVS AVG
Биста со лоров венеч, надесно;
Рев. FIDES MILITVM
Легионарен орел меѓу два стандарди
AR; 2,78 гр.; 19 мм; ↓
RIC, IV(2), 77b
(ЗМШ, Инв. бр. 471)

184. AS
Денар, Рим, 231-35
Ав. IMP ALEXANDER PIVS AVG
Биста со лоров венеч, надесно;
Рев. MARS VLTOR
Марс чекори, надесно, носи штит и копје;
AR; 3,58 гр.; 20 мм; ✓
RIC, IV (2), 246
(ЗМШ, Инв. бр. 472)

185. GIII
Бронза, Виминациум, 240
Ав. IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG
Биста со зракаста венеч, надесно;
Рев. PMS COL VIM ANII
AE; 18,45 гр.; 31 мм; ↑
COHEN, V, 415
(ЗМШ, Инв. бр. 473)

186. GIII

Антонинијан , Антиохија, 243-244

Ав.IMP GORDIANVS (PIVS FEL AVG)

Биста со радијална круна, надесно

Рев. SECURITAS (PERPETVA)

Претстава на Секуритас (перс.), со рог
на изобилието во едната рака;

RIC ,IV ,153

АЕ; 3,5 гр.; 20 мм; ↑

(ЗМШ, Инв.бр.146)

187.FI

Антонинијан, Рим, 246

Ав.IMP M IVL PHILIPPVS AVG

Биста со зракаста круна, со драперија, надесно

Рев.Р.М.Т.Р.Р.С.О.С.Р.Р.

Феликтас, налево, носи каудокеј и рог на изобилие

АЕ; 25 мм ↓

RIC,3

(Прив.збирка)

188. FI

Средна бронза, Виминациум, 244-49

Ав.IMP MIVL PHILI (PPVS AVG)

Биста на император, со ловоров венец, надесно

Рев.РМ.С.О.Л.В.И.М.А.Н.В.И.

Претстава на женска фигура (персонификација
на кол.Виминациум) помеѓу лав и бик, надесно;

АЕ; 14,87 гр.; 27 мм; ↑ ↓

СО.Н.Е.Н., II, 5; Васиќ бр.58

(ЗМШ, Инв.бр.23)

189. FI

Бронза, Виминациум, 244-249

Ав.IMP MIVL PHILIPP(VS AVG)

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.РМ.С.О.Л.В.И.М.А.Н.В.

Ист тип на претстава како реден број 188;

АЕ; 17,5 гр.; 28 мм ; ↙

СО.Н.Е.Н., V, 267

(М.С.Н.)

190. FI

Средна бронза, Виминациум, 244-49

Ав.IMP M IVL PHILIPPVS AVG

Рев.РМ.С.О.Л.В.И.М.А.Н.В.И.

Ист тип на претстава како реден бр.189

АЕ; 13,0 гр.; 26 мм; ↗

Васиќ, бр.60

(ЗМШ, Инв.бр.633)

191. TG

Средна бронза, Виминациум, 251-54

Ав.(IMP) C VIBIO TREBON GALLO (AVG)

Биста на император со лоров венеч, надесно

Рев. PMS COL VIM ANXII

Претстава на женска фигура (персониф.на колонијата Виминациум) помеѓу лав и бик,надесно;

АЕ; 13,1гр.; 26 мм;↑↓

COHEN,II,5,141

(ЗМШ, Инв.бр.24)

192.TG

Бронза , Виминациум, 251-254.

Ав.IMP C GALLVS P FELIX AVG

Биста со лоров венеч , оклоп и палу

даментум , надесно

Рев. PMSC OL VIM AN XIII

Претстава на женска персонификација со дијадема,во хитон и химатион ,стои помеѓу бик и лав,

налево, со спуштени раце над нив;

АЕ;12,8 гр.; 26 мм; ↑↓

COHEN,II,142 ;Vasić br. 138 ;

(ЗМШ,Инв.бр.128)

193.TG

Бронза ,Виминациум ,251-54

Ав.(IMP C VIBIO) TREBO GALLO AVG

Биста со лоров венеч , надесно

Рев. PMSC-OL VIM ANX(II)

Во средина претстава на женска персонификација

со дијадема на глава , во хитон и химатион,помеѓу,

лав од десна и бик од лева страна,со спуштеним раце

над нив;

АЕ ;10,5 гр.;27мм;↙

COHEN , II,5,141

(ЗМШ, Инв.бр.419)

194 .GIII

Бронза, Виминациум, 244-49

Ав.IMP CAESAR GORDIANVS AVG

Биста со лоров венеч, оклоп и плудаментум ,

надесно;

Рев. PMSC-OL VIM AN IIII

Ист тип на претстава како реден бр.90;

АЕ; 9,8 гр.; 29 мм;↓

(ЗМШ, Инв.бр.129)

195. G III

Бронза, Виминациум, 242

Ав.IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG

Биста со зракаста куна, надесно;

Рев.PMS COL VIM ANIII

АЕ; 18,34 гр.; 30 мм; ↓

COHEN, V, 423

(ЗМШ, Инв.бр.474)

196. Vim

Виминакиј

Ав.Нејасна претстава на императорот ;

Легенда нечитка;

Рев.Персонификација на кол.Виминациј ,
помеѓу лав и бик; Во отсечок?

АЕ ; 12,3 гр.; 28,5 мм ↓

(ЗМШ, Инв бр.599)

197. Волусијан

Антонинијан, Рим, 251-253

Ав.IMP CC VOLUSIANVS AVG

Биста со радијална круна, надесно

Рев.IOVI CONSERVAT

AR; 5,4 гр.; 23 мм; ↖

RIC, IV(3), 198

(ЗМШ, Инв.бр.93)

198. Галиен

Антонинијан, 253-268

Ав.GALLIENVS AVG

Биста со радијална круна, надесно;

Рев.Легенда и претстава нечитки

АЕ; 1,9 гр.; 22 мм; ↗

(ЗМШ, Инв.бр.118)

199. Галиен

Антонинијан, Рим, 260-268

Ав.GALLIENVS (AVG)

Биста со зрачеста круна, надесно

Рев.MARTI PACI(FERO) (A)

AR ; 2,4 гр.; 20 мм ↘

RIC , V , 236

(ЗМШ, Инв.бр.189)

200. Галиен

Антонинијан, 260-268

Ав.IMP GALLIENVS AVG

Биста со зракаста круна, надесно

Рев. (LIBERALITAS AVG ?)_

Нејасна претстава

АЕ; 2,6 гр.; 18 мм ↗

(ЗМШ, Инв.бр.635)

201. Постум
Дупондиј, 260-69
Ав. POSTVMVS PIVS AVG
Биста со радијална круна, надесно
Рев. PROVIDENTIA AVG
Провидентија свртена на лево,
носи глобус и скиптар;
АЕ ;3,0гр.;19 мм;✓
(ЗМШ, Инв.бр.158)
202. Постум
Дупондиј, 260-269
Ав. POSTVMVS PIVS AVG
Биста со радијална круна, надесно
Рев. Претстава и легенда, нечитки
АЕ;3,3 гр.;19 мм;✓
(ЗМШ, Инв.бр.159)
203. Проб
Антонинијан, 276-282
Ав. IMP PROBVS PF AVG
Биста со лоров венец, надесно;
Рев. CONCORDIA MILI-TVM
Претстава на императорот и Конкордија
фатени за рака
Во отсечок (XX) IS
АЕ;4,4 гр.;21,5 мм;↓
(ЗМШ, Инв.бр.610)
204. Проб
Антонинијан, Сисциа, 276-82
Ав. IMP PROBVS PF AVG
Биста со зрачеста круна и оклоп
Рев. CONCORDIA MILITVM
Императорот стои надесно
и ја држи за рака Конкордија;
АР; 3,9 гр.;20 мм;↓
RIC, 666
(ЗМШ , Инв.бр.149)
205. Аврелијан
Антонијан, Сердика, 270-275
Ав. IMP AVRELIANVS PF AVG
Биста со зракаста круна и околп надесно
Рев. RESTIVTOR OR-BIS
Во отсечок КАГ
АЕ; 2,1 гр; 23мм;✓
(ЗМШ, Инв.бр.629)

206. Аврелијан
Антонинијан, 270-275
Ав.(IMP) AVRELIANVS AVG
Биста со зракаста круна, надесно;
Рев.IOVI CONSERVATORI
Во отсечок S
АЕ;2,6 гр.; 22 мм;↓
(ЗМШ, Инв.бр.631)

207. Аврелијан
Антонинијан, 270-75
Ав.(IMP AVRELI) –ANVS AVG
Биста со зракаста круна, надесно;
Рев.RESTITVTOR ORBIS
Во отсечок S
AR; 4,2.гр.;22 мм;↓
(ЗМШ, Инв.бр.645)

208. Аврелијан
Антонинијан, Сисциа, 270-275
Ав.IMP C AVRELIANVS AVG
Рев.(ORIE) NS AVG
Во лево поле S ;Во отсечок XXI
АЕ; 3,5 гр.; 22,5 мм✓
(ЗМШ, Инв.бр.639)

209. D
Фолес,Тесалоника, 302-3 год.
Ав.IMP C C VAL DIOCLETIANVS PF AVG
Биста со ловоров венец, надесно ;
Рев.GENIO POPV-LI ROMANI
Гение стои налево, со модиус на глава, во д.рака
држи патера ,а во лева рог на изобилие;
Во десно поле Г ; Во отсечок TS ;
АЕ ; 9,2 гр.; 28 мм ;↑
RIC ,VI ,23a
(ЗМШ, Инв.бр.270)

210. D
Фолес, Антиохија, 294-96
Ав.IMP C DIOCLETIANVS PF AVG
Биста со ловоров венец,надесно;
Рев.GENIO POPVLI ROMANI
Ист тип на претстава како реден бр.209
Во отсечок ANT;
АЕ; 9,45 гр.;26 мм;✓
RIC,46
(ЗМШ, Инв.бр.475)

211. D
Фолес (фракција), Хераклеа, 295-6
Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG
Биста со радијална круна, драперија и оклоп, надесно
Рев.CONCORDIA MI-LITVM
Претстава на императорот во војничка облека , надесно ,

како ја прима Викторија од Јупитер, кој стои налево ,
и држи скиптар;
Во отсечок HA
AE; 2,8 гр.; 20 мм;↓
RIC,13
(ЗМШ)

212. D
Фракција, Хераклеа, 295-6
Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG
Биста со радијална круна, драперија и оклоп, надесно;
Рев.CONCODIA MILI-TVM
Ист тип на претстава како реден бр.211
Во отсечок HA
AE; 2,8 гр.; 20 мм;↓
RIC,13
(ЗМШ, Инв.бр.624)

213. D
Фракција, Херклеа, 295-6
Ав.IMP CC VAL DIOCLETIANVS PF AVG
Рев.CONCORDIA MILI-TVM
Ист тип на претстава како реден бр.211
Во отсечок HE
AE; 2,40гр.;21мм;↓
RIC,13
(НЗ, ЗМШ)

214. D
Фракција, Хераклеа, 295-96
Ав.IMPCC VAL DIOCLETIANVS PF AVG
Биста со радијалан круна, надесно;
Рев.CONCORDIA MIL-ITVM
Претстава на императорот , во војничка облека ,надесно,
му предава глобус на Јупитер,налево
(во лева рака држи скиптар), помеѓу нив Викториола;
Во отсечок HA;
AE ; 3,0 гр.; 21 мм ;↗
RIC,VI,13
(ЗМШ, Инв.бр.447)

215. MN
Фолес, Сисциа, 297
Ав.MAXIMIANVS NOB CAES
Биста со ловоров венец , надесно ;
Рев.GENIO POP-VLI ROMANI
Претстава на Гение налево , во десната
рака држи палмова гранка, а во лева
рогот на изобилие ; Во отсечок SIS ;
AE ; 7,5 гр.;28 мм ;↙
RIC , VI , 98b
(ЗМШ, Инв.бр.263)

216. MN

Фолис, 295-6

Ав.IMP C M A MAXIMIANVS PF AVG

Биста со зракаста круна, надесно;

Рев.CONCORDIA MILITVM

Императорот стои надесно,ја прима Викторија

на глобус од Јупитер,кој стои налево;

Во отсечок ?

АЕ;2,75 гр ; 21 мм ;✓

(ЗМШ, Инв.бр.476)

217. MD

Фолес, Хераклеа, 309-310

Ав.GAL VAL MAXIMINVS NOB CAES

Биста со лоровов венец, надесно

Рев.GENIO CA-ESARIS

Гение стои налево, со модиус на глава,во

десна рака држи патера, во лева рог на изобилие,

лево *; Во отсечок НТВ ;

АЕ ; 6,65 гр.; 26 мм ;↗

RIC, VI,40

(ЗМШ, Инв.бр.477)

218. MD

Фолес, Сердика, 305-06

Ав.GAL VAL MAXIMINVS NOB CAESAR

Биста со лоровов венец, надесно

Рев.GENIO POPV-L-I ROMANI

Претстава на Гение налево, во десната

рака држи палмова гранка , а во лева

рогот на изобилие

Во отсечок SM•SD

АЕ;9,7 гр.,27 мм; ✓

RIC, 13b

(ЗМШ, Инв.бр.625)

219. L I

Фолес, Сисциа, 313

Ав.IMP LIC LICINVS PFAVG

Биста со лоровов венец , надесно

Рев.IOVI CONSERVATORI (S-E)

Претстава на Јупитер, налево, држи

Викториола во левата рака ;

Во отсечок SIS ;

АЕ;2,0 гр; 24 мм;✓

RIC ,VI,232

(ЗМШ, Инв.бр. 265)

220. LI

Фолес, Тесалоника, 310-11

Ав.IMP LICINVS PF AVG

Биста со лоровов венец , надесно

Рев.GENIO AVGVST(I)

Гение стои налево , со модиус на глава

во десна рака држи патера, а во лева рог на изобилие;

Во отсечок SMTS ;
АЕ; 6,98 гр ; 25 мм ;↗
RIC.40b
(ЗМШ, Инв.бр.478)

221. LI
Фолес,Тесалоника,312-13
Ав.IMP LIC LICINVS PF AVG
Биста со ловоров венец , оклоп и палудаментум
Рев.IOVI CONSERVATORI (AVGG NN)
Јупитер стои на лево, во л.рака држи Викториола,
во д.рака скиптар,до нозете од лево орел;
Во отсечок TSE;
АЕ ;3,36 гр.; 24 мм ;↗
RIC,59b
(ЗМШ, Инв.бр.479)

222. CI
Фолес,Тесалоника, 312-313
Ав.(IMP C CONST) ANTINVS PF AVG
Биста со ловров венец,надесно;
Рев.IOVI CONSERVATORI (AVGG NN)
Ист тип на претстава како реден бр.221
Во отсечок TS•E
АЕ; 2,9 гр.; 24 мм;↖
RIC, 61b
(ЗМШ,Инв.бр.627)

223. CI
Фолес, Сисциа, 313
Ав.IMP CONSTANTINVS PF AVG
Биста со ловоров венец, надесно;
Рев.IOVI CONSERVATORI AVGG NN
Претстава на Јупитер на лево, во д.рака
држи Викторија,во лева скиптар,до нозета десно орел;
Во отсечок SIS;
АЕ ;2,84 гр.; 25 мм ;↗
RIC , 232b
(ЗМШ, Инв.бр.480)

224. CI
Фолес, 312-13
Ав.IMP CONSTANTINVS PF IN AVG
Биста со ловоров венец ,надесно;
Рев.IOVI CONSERVATORI AVG
АЕ ; 3,20 гр.;22 мм ;↗
(ЗМш, Инв.бр.481)

225. CI
Фолес,Сисциа ,318-19
Ав.IMP CONSTANTINVS PF AVG
Биста со шлем, надесно
Рев.VICTORIAELAETAE PRINC PERP
Претстава на две Виктории , свртени една кон друга;
Во отсечок ASIS*
АЕ;2,4 гр.;18 мм;↓

RIC,55
(ЗМШ, Инв.бр.115)

226. C I
Нумус , Сисциа, 330-35
Ав.CONSTANTI-NVS MAX AVG
Биста со ловоров венец и оклоп, надесно
Рев.GLOR-IA EXERC-ITVS
Претсава на два војника , свртени еден кон друг,
со копје и штит , помеѓу нив два воени знака;
Во отсечок ASIS ;
АЕ ;2,3 гр.;17,5 мм;↖
LRBC,I,742
(ЗМШ, Инв.бр.592)

227. CI
Нумус, Сисциа, 335-337
Ав.CONSTANTINVS MAX AVG
Биста на император,со дијадема (со перли) и
палудаментум, надесно;
Рев.GLORIA EXER-CITVS
Ист тип на претстава како реден бр.226
Во отсечок ASIS
АЕ; 1,7 гр.;17 мм ; ↖
LRBC, 754
(ЗМШ, Инв.бр.18)

228. CI
Нумус , Сисциа, 335-337
Ав.CONSTANTI-NVS MAX AVG
Биста на император,со ловоров венец
(со розети), надесно
Рев.GLOR-IA EXER-CITVS
Претстава на два војника, еден кон друг,
со свртени која во надворешните раце,
другите раце на штит кој се потпира на земја;
помеѓу нив еден воен знак; Во отсечок ASIS *
АЕ ;1,4 гр.;16 мм ;↑
LRBC,I,759
(ЗМШ, Инв.бр.29)

229. CI
Нумус , Сисциа,335-37
Ав.IMP CONSTANTINVS AVG
Биста со ловоров венец , оклоп
и палудаментум , надесно
Рев.GLORIA EXERCITVS (1st)
Претстава на императорор ,налево,носи копје и штит
Во отсечок ASIS ;
АЕ ;3,2 гр.;21 мм↓
LRBC , I ,754
(ЗМШ, Инв.бр.174)

230. CI

Нумус, Арл, 324-330

Ав.CONSTAN-TINVS AVG

Биста на император ,со дијадема (со перли),
надесно

Рев.PROVIDEN-TIAE AVGG

Капија на логор со две кули и врата,
над неа една звезда;во лево поле S ;

во десно поле F;во отсечок ARLS;

АЕ; 3,0гр.; 20 мм;✓

LRBC , I,319-320

(ЗМШ, Инв.бр.32)

231. CI

Нумус,Тицинум ,324-327

Ав.CONSTAN-TINVS AVG

Биста на император, со лоров венец
(со розети) надесно

Рев.DN CONSTANTINI MAX AVG

Во лавров венец VOT/XX; во отсечок

S ∪ T

АЕ; 2,3 гр.; 18 мм ;✓

LRBC ,I,495

(ЗМШ, Инв.бр.28)

232. CI

Нумус,Тесалоника,330-335

Ав.CONSTANTI-NVS MAX AVG

Биста со лоров венец, оклоп
и п алудаментум, надесно;

Рев.GLOR-IA EXERC-ITVS (2st)

Два војника со Шлемови,еден спроти друг ,
со свртени која во надв.раце, другите раце
на штит кој се потпира на земја,меѓу нив два воени знака

Во отсечок SMTSA

АЕ;2,0 гр.; 18,5 мм;↑

LRBC,I,840

(ЗМШ, Инв.бр.640)

233. CI

Нумус ,Хераклеа, 330-335

Ав.CONSTANTI-NVS MAX AVG

Биста со лоров венец(со розети)
и палудаментум, надесно

Рев.GLOR - IA EXERC-ITVS

Ист тип на претстава како реден бр.232

Во отсечок • SMHA

АЕ; 2,30 гр.;18 мм; ^

LRBC , I ,904

(ЗМШ , Инв.бр.78)

234. CI

Нумус, Хераклеа , 330-335

Ав.CONSTANTINVS MAX AVG

Биста на император, со ловоров венец (со розети) и палудаментум, надесно

Рев.GLORIA EXERC-ITVS

Претстава на два војника со копје и штит,меѓу нив два воени знака;Во отсечок • SMHA

АЕ; 2,4 гр.; 23 мм ;↗

LRBC ,I ,904

(ЗМШ, Инв.бр.22)

235. CI

Нумус, Лугдунум, 337-341

Ав.DIVO CONS-TANTINOP

Биста со вел и дијадема , надесно;

Рев.AETERNA (PIETAS)

Претстава на стоечка фигура налево,носи копје и глобус; Во отсечок (PLG);

АЕ;1,9 гр.;17 мм;↘

LRBC, I, 238

(ЗМШ,Инв.бр.426)

236 .CI

Нумус, Лугдунум, 337-41

Ав.DIVO CONS-TANTINOP

Биста со дијадема, надесно

Рев.AETERNA PIETAS

Стоечка претстава на императорот , надесно , носи копје и глобус; Во отсечок PLG ;

АЕ;1,5гр.;15мм;↗

LRBC, I, 238

(ЗМШ, Инв.бр.591)

237. CI

Нумус, Александрија, 326-330

Ав.CONSTAN-TINVS AVG

Биста со ловоров венец , надесно

Рев.PROVIDEN-TIAE AVGG

Капија на логор со две кули, помеѓу звезда

Во отсечок SMALA ;

АЕ; 1,9 гр.;18 мм ;↙

LRBC , I,1402

(ЗМШ, Инв.бр.114)

238. CI*

Нумус, Аквилеа, 334-335

Ав. (CONSTANTI) - NVS MAX AVG

Биста на император, со дијадема, наметка и оклоп во профил, надесно

Рев. GLOR - IA EXERC - (ITVS)

Двајца војници со шлемови, стојат еден кон друг, со свртени копја во надворешните раце, а другите раце на штит кој се потпира на земја; помеѓу нив два воени знака; во поле † ; во отсечок AQP ; LRBC I, 656

239. U.R.

Нумус, Тесалоника, 330-335

Ав. VRBS ROMA

Биста со шлем, носи империјална наметка, налево

Рев. Претстава на волчица, налево,

дои близнаци, горе две звезди; Во отсечок SMTSE

AE; 2,5 гр.; 18 мм; ^

LRBC, I, 838

(ЗМШ, Инв. бр. 84)

240. U.R.

Нумус, Кизик, 330-335

Ав. URBS ROMA

Биста со шлем, империјална наметка, налево

Рев. Ист тип на претстава како реден бр. 239

Во отсечок SMK(A) ;

AE; 2,5 гр.; 18 мм ^

LRBC, I, 1247

(ЗМШ, Инв. бр. 85)

241. U.R. тип

Нумус, Тесалоника, 330-35

Ав. URBS ROMA

Биста со шлем, перјаница и палудаментум, надесно;

Рев. Ист тип на претстава како рдн бр. 239

Во отсечок SMTSC

AE; 2,1 гр; 18 мм; ↓

LRBC, I, 838

(MCH)

242. Ср тип

Нумус, Тесалоника, 330-35

Ав. Биста во војничка облека, со дијадема, во лева рака копје;

Рев. Претстава на Викторија налево,

во десна рака држи копје, во лева штит;

Во отсечок SMTSA ;

AE; 2,34 гр.; 19 мм; ↑

(ЗМШ, Инв. бр. 483)

*За промерокот нема метролошки податоци, бидејќи ми беше даден на увид од фотографија; Најден е во Село Видовиште, Кочанско

243. Ср

Нумус, Никомедија, 330-35

Ав. CONSTAN-TINOPOLI

Биста , налево;

Рев. Претстава на Викторија , фронтално,

во едната рака држи превртено копје ,

а со другата се потпира на Штит;

Во отсечок SMNA;

АЕ; 2,2 гр.; 17 мм; ↑

LRBC, I, 1121

(MCH)

244. С II

Нумус, Тесалоника, 324

Ав. CONSTANTINVS IVN NOBC

Биста со лоров венеч , налево

Рев. CAESARVM NOSTRORVM/VOT X

Во отсечок TSEVI

АЕ; 2,6 гр.; 19,5 мм; ↑

LRBC, I, 810с

(ЗМШ, Инв. бр. 622)

245. С II

Нумус, Тесалоника, 335-337

Ав. CONSTANTINVS IVN NOB C

Биста со лоров венеч и оклоп, надесно;

Рев. GLORIA EXER-CITVS (1st)

Претстава на императорот налево, во

едната рака држи копје, а во другата штит;

Во отсечок SMTSA;

АЕ ; 1,3 гр.; 15мм; ✓

LRBC, I, 846

(ЗМШ, Инв. бр. 427)

246. С II

Нумус, Хераклеа, 324-330,

Ав. CONSTANTINVS IVN CAESS

Биста на императорот , со лоров венеч ,

оклоп и палудаментум , надесно;

Рев. PROVIDEN-TIAE CAESS

Претстава на логор со две кули , без врата,

горе звезда; Во отсечок SMHA;

АЕ; 3,1 гр.; 20 мм; ↑

LRBC, I, 870

(ЗМШ, Инв. бр. 601)

247. СII

Нумус, Кизик, 337-339

Ав.CONSTANTINVS IVN NOB C

Биста со ловоров венец и оклоп, надесно

Рев.GLOR-IA EXERCITVS

Два војника со шлемови , свртени еден кон друг,
со свртени копја во надв.раце , другите раце на штит,
кој се потпира на земја,меѓу нив два воени знака;

Во отсечок SMKA

АЕ; 2,1 гр.;17 мм;↓

LRBC, II, 1263

(ЗМШ, Инв.бр.69)

248. СII

Нумус, ков.?, 335-337

Ав.CONSTANTINVS IVN NOB C

Биста со ловоров венец и оклоп, надесно

Рев.GLOR-IA EXERC- ITVS (1ст)

Во отсечок ?

АЕ;1,8 гр.;16 мм;↙

(ЗМШ, Инв.бр.657)

249. Сп

Нумус, Тесалоника, 335-37

Ав.CONSTANS NOB CAES

Биста со ловоров венец , оклоп и палудаментум ,
надесно;

Рев.GLORIA EXER-CITVS

Претстава на два војника, помеѓу нив два
воени знака; Во отсечок SMTSA ;

АЕ;2,3 гр.;18,5мм;↓

LRBC , I ,848/849

(ЗМШ, Инв.бр.413)

250. Сп

Нумус, Тесалоника, 341-346

Ав.CONSTANS PF AVG

Биста со ловоров венец (со розети),
надесно;

Рев.VICTORIAE DD AVGG

Претстава на две Виктории како стојат ,
една спроти друга, секоја држи венец во десната
рака; Во отсечок SMTSA ;

АЕ; 1,6 гр.;16 мм; ↓

LRBC , I , 859

(ЗМШ, Инв.бр.420)

251. Сп

Нумус,Тесалоника,341-346

Ав.CONSTANS PF AVG

Биста со ловоров венец (со розети) оклоп
и палудаментум, надесно;

Рев.VICTORIAE DD AVGG Q NN

Ист тип на претстава како реден бр. 250

Во отсечок SMTSE

АЕ; 1,6гр;15 мм;✓

LRBC, I, 860-861

(ЗМШ, Инв.бр.643)

252. Сп

Нумус,Тесалоника, 341-346

Ав.CONSTANS PF AVG

Биста со ловоров венец (со розети)
оклоп и палудаментум, надесно;

Рев.VICTORIAE DD AVGG Q NN

Ист тип на претстава како реден бр.250

Во отсечок SMTSG

АЕ;1,1гр.;16,5 мм;✓

LRBC,I,860-861

(ЗМШ,Инв.бр.644)

253. Сп

Нумус, Тесалоника, 341-346

Ав.CONSTANS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.VICTORIA DD AVGG NN

Две Виктории, една спроти друга, со венец
во рацете; Во отсечок SMTSA

АЕ;1,6 гр.;15 мм;✓

LRBC,I,859

(ЗМШ, Инв.бр.611)

254. Сп

Нумус, Тесалоника, 341-346

Ав.CONSTA-NS PF AVG

Биста со дијадема со розети, надесно ;

Рев.VICTORIAE DD AVGGQNN

Претстава на две Виктории свртени

една кон друга, со венец во рацете ;

Во отсечок SMTSG ;

АЕ ;1,4 гр.;17 мм;↑

LRBC ,I,860-861

(ЗМШ, Инв.бр.164)

255. Сп

Нумус, Тесалоника, 341-346
Ав. CONSTANS PF AVG
Биста на император, со ловоров венец и палу-
даментум, надесно
Рев. V(ICTORI)AE DD AVGG Q NN
Претстава на две Виктории, со венец во рацете;
Во отсечок SMTSA;
АЕ; 1,6 гр.; 16 мм; ↑
LRBC, II, 860-861
(ЗМШ, Инв.бр.35)

256. Сп

Нумус, Кизик, 341-346
Ав. DN CONSTA-NS PF AVG
Биста со ловоров венец, надесно
Рев. Во венец, во четири реда:
VOT/XX/MVLT/XXX
Во отсечок SMK(A)
АЕ; 1,8 гр.; 17 мм; ↗
LRBC, I, 1308-8a
(ЗМШ, Инв.бр.82)

257. Сп

Нумус, Кизик, 341-346
Ав. (DN CONSTANS PF AVG)
Биста со дијадема (со перли и розети),
надесно;
Рев. Во венец VOT/XX/MVLT/XXX
Во отсечок SMKA;
АЕ; 2,2 гр.; 15 мм; ↙
LRBC, I, 1309
(ЗМШ, Инв.бр.252)

258. Сп*

Нумус, Кизик, 337-339
Ав. DN CONSTA-NS PF AVG
Биста со ловоров венец, надесно;
Рев. GLOR-IA EXERC-ITVS (1 st.)
Претстава на императорот, носи копје и штит
Во отсечок SMK(A)
АЕ; 1,1 гр.; 15 мм; ↖
LRBC, I, 1282-3
(ЗМШ, Инв.бр.636)

259. Сп

Нумус, Кизик, 341-346
Ав. DN CONSTA-NS PF AVG
Биста со дијадема, надесно
Рев. Во венец, во четири реда:
VOT/XX/MVLT/XXX
Во отсечок SMKA;
АЕ; 1,5 гр.; 15 мм; ↑
LRBC, I, 1308-1308a
(ЗМШ, Инв.бр.425)

*Примероците со реден бр .258, 342 се пронајдени на лок.Баргала, Епископиум

260. Cn

Нумус, Лугдунум, 337-341

Ав.CONST(ANS AVG)

Биста со дијадема, оклоп и палудаментум ,
надесно;

Рев.GLOR-IA EXERC-ITVS (1st)

Претстава на императорот , налево, во едната
рака држи копје , а во другата штит ;

Во отсечок PLG ;

АЕ; 1,5 гр.;14 мм ;^

LRBC,I,243-44

(ЗМШ, Инв.бр.421)

261. Cn

Ае2, Константинопол,346-350

Ав.DN CONSTA-NS PF AVG

Биста на император,со дијадема (со перли)
и палудаментум, надесно

Рев.FEL TEMP REPA-RATIO (Hut2)

Војник во левата рака држи копје, а со десната
води еден варварин,свртен надесно,позади има
мала колиба и дрво;

Во отсечок CON(SA);

АЕ;3,9гр ;22 мм;

LRBC, II, 2010-12

(ЗМШ, Инв.бр.36)

262. Cn

Ае2, Рим, 346-350

Ав.DN CONSTA-NS PF AVG

Биста, налево;

Рев.FEL•TEMP•REPAR-ATIO (Hut2)

Ист тип на претстава како реден бр.261

Во отсечок R*P

АЕ; 2,9 гр.; 21 мм;†

LRBC,II,603-604

(ЗМШ,Инв.бр.641)

263. Cn

Нумус, ков. непозната, 341-346

Ав.Легенда нечитка

Глава со дијадема (со перли и розети) надесно ;

Рев.Во венец :

VOT/XX /MVLT /XXX

Во отсечок ?

АЕ;1,3 гр.;14 мм;↓

(ЗМШ, Инв.бр.250)

264. Cn

Нумус, ков.непозната,337-41

Ав.CONSTANS (AVG)

Биста со дијадема, оклоп и палудаментум, надесно;

Рев.(GLOR)-IA EXER-CITVS

Претстава на императорот налево,во едната рака

држи копје, а во другата штит;

Во отсечок ? ;

АЕ; 1,5 гр.;14 мм;↑

(ЗМШ, Инв.бр.423)

265. Cn

Нумус, ков.непозната, 341-46

Ав.DN CONSTA-NS PF AVG

Биста со дијадема (со розети) надесно;

Рев.VOT / X/MVLT/XX

Во отсечок ?

АЕ; 1,3 гр.;17 мм;↓

(ЗМШ, Инв.бр.273)

266. Cn

Нумус, ков.?, 341-46

Ав.DN CONSTA-NS (PF AVG)

Биста со ловоров венец, надесно

Рев.Во венец , во четири реда:

(VOT) /XX/MVLT/XXX

Во отс.?

АЕ;1,4 гр.;16 мм ; ↗

(ЗМШ, Инв.бр.86)

267. Cn

Ав.DN CONSTANS PF AVG

Биста во оклоп и палудаментум,

со дијадема, надесно;

Рев.;Феликтас стои на клада,надесно;

Во отсечок ?

АЕ; 2,54 гр.;19 мм;↙

(ЗМШ,Инв.бр.484)

268. Cs

Нумус, Тесалоника, 341-346

Ав.CONSTAN(TIVS PF AVG)

Биста на император,со дијадема (со перли),

надесно

Рев.VICTORIAE (DDAVGGQNN)

Претстава на две Виктории,свртени една кон друга,

со по еден венец во рацете ;

Во отсечок SMTSA ;

АЕ;1,81гр.;14 мм;↙

LRBC , I ,862

(ЗМШ, Инв.бр.11)

269. Cs

Нумус, Тесалоника, 341-346

Ав.CONSTANTI-VS PF AVG

Биста со ловоров венец, со розети, надесно;

Рев.VICTORIAE DD AVGG Q NN

Ист тип на претстава као реден бр.268

Во отсечок SMTSA

АЕ;1,7 гр.;15 мм;↖

LRBC,I,859

(ЗМШ,Инв.бр.642)

270. Cs

Ае3,Тесалоника, 351-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, со розети ,

надесно;

Рев.FEL TEMP REPARATIO(FH3)

Претстава на војник како прободува коњаник;

Во лево поле В; Во отсечок SMTS

АЕ;2,8гр.;18 мм;↘

LRBC , II ,1681-82

(ЗМШ, Инв.бр.144)

271. Cs

Ае2, Тесалоника, 351-54

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев. FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Ист тип на претстава како реден бр.270;

Во лево поле S , во десно *;

Во отсечок (TSA) ;

АЕ; 5,4 гр.;20 мм;↗

LRBC , II ,1679-80

(ЗМШ, Инв.бр.145)

272. Cs

Ае3, Тесалоника, 351-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно;

Рев.FEL TEMP REPARATIO

Ист тип на претстава како реден бр.270

Во лево поле А , во отсечок SMTS;

АЕ; 2,2 гр.; 17 мм;↘

LRBC,II,1681-82

(MCH)

273 .Cs

Ае 2, Тесалоника, 346-350

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста, налево;

Рев.FEL TEMP REPAR-ATIO (Hut 1);

Претстава на војник со копје, како води за
рака еден варварин , надесно, позади колиба

Во отсечок TESA ;

АЕ;3,80 гр.; 22 мм;↙

LRBC,II,1635-36

(ЗМШ, Инв.бр.452)

274. Cs

Ае 3 ,Тесалоника, 351-54

Ав.DN CONSTAN-TIVS AVG

Биста со ловоров венец , оклоп и

Палудаментум, надесно ;

Рев.FEL TEMP REPARATIO (FH3)

Во лево поле Δ ;Во отсечок SMTS ;

АЕ;2,0 гр.; 19 мм↘

LRBC, II, 1681-82

(ЗМШ, Инв.бр.171)

275. Cs

Ае3,Тесалоника, 351-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Во отсечок SMTS(E)

АЕ; 3,7гр.; 20,5 мм;↖

LRBC, II, 1683

(ЗМШ, Инв.бр.647)

276. Cs

Ае3,Тесалоника, 351-354

Ав.(DN CONSTAN)-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Во отсечок SMTSE

АЕ; 2, 5 гр.; 17 мм ;↓

LRBC, II, 1683

(ЗМШ,Инв.бр.648)

277. Cs

Ае3,Тесалоника, 351-354

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Во отсечок SMTSA

АЕ;1,9 гр.;16 мм;↙

LRBC, II, 1683

(ЗМШ,Инв.бр.672)

278. Cs

Ае3,Тесалоника, 351-354

Ав.(DN CONSTAN0 –TIVS PF AVG

Рев.FEL TEMP REPARATIO (FH3)

Во отсечок SMTS(A)

АЕ;2,0 гр; 17 мм;↓

LRBC,II,1683

ЗМШ,Инв.бр.674

279. Cs

Ае4, Тесалоника, 355-61

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно

Рев.SPES REI-PVBLICE

Војник стои надесно , носи глобус и копје ;

Во лево поле * ,во отсечок SMTSA ;

АЕ;1,7 гр.;15 мм;↖

LRBC , II,1691-92

(ЗМШ, Инв.бр.163)

280. Cs

Ае 3 , Тесалоника , 355-361

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , оклоп и палудаментум , надесно;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO(FH 4)

Во лево поле М ;

Во отсечок SMTSA ;

АЕ ;5,6 гр.; 20 мм;↑

LRBC , II ,1687-88

(ЗМШ, Инв.бр.187)

281.Cs

Ае3, Тесалоника, 355-361

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста на император, со дијадема и палудаментум, надесно

Рев.FEL TEMP REPARATIO (FH3)

Претстава на војник со штит, како прободува еден коњаник,кој се крие позади својот коњ; Во лево поле М;

Во отсечок SMTS (A)

АЕ;1,9 гр ; 16 мм; ↗

LRBC, II, 1684-86

(ЗМШ, Инв.бр. 30)

282. Cs

Нумус,Кизик, 337-339

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.GLOR-IA EXERC-ITVS (1)

Во отсечок SMKA

АЕ;1,4 гр.; 15 мм;↙

LRBC , I , 1281

(ЗМШ,Инв.бр.634)

283. Cs

Нумус, Кизик, 335-37

Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Биста со ловоров венец , и палудаментум надесно;

Рев. GLOR-IA EXERC-ITVS

Претстава на два војника, помеѓу нив

два воен знака; Во отсечок SMKA ;

АЕ; 2,3 гр.; 18 мм; ✓

LRBC, I, 1265

(ЗМШ, Инв.бр.412)

284 .Cs

Ае 2 , Кизик , 346-350

Ав. DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. FEL TEMP RE-PARATIO (4)

Во отсечок SMKA;

АЕ; 2,4 гр.; 19 мм; ✗

(ЗМШ, Инв.бр.414)

285.Cs

Ае4 , Кизик, 355-61

Ав. DN CONSTAN-TIVS P AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев. SPES REI-PVBLICE

Во отсечок SMKA

АЕ; 2,0 гр.; 17 мм; ✗

(ЗМШ, Инв.бр.613)

286. Cs

Нумус, Кизик, 330-35

Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Рев. GLOR-IA EXERC-ITVS (2st)

Во отсечок SMKA

АЕ; 2,3гр.; 17 мм; ✓

LRBC, I, 1227-29

(ЗМШ, Инв.бр.638)

287. Cs

Нумус, Хераклеа, 324-30

Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Биста со ловоров венец, налево

Рев. PROVIDEN-TIAE CAESS

Капија на логор со две кули, помеѓу звезда;

Во отсечок SMHE ;

АЕ; 2,9 гр.; 19 мм; ✗

LRBC, I, 872

(ЗМШ, Инв.бр.119)

288. Cs

Нумус, Хераклеа, 330-35

Ав. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Биста со ловоров венец, оклоп и палудаментум, надесно;

Рев. GLOR-IA EXERC-ITVS (2st)

Претстава на два војника, со копје во рацете, еден спроти друг;

Во отсечок •SMHA;

АЕ; 2,5 гр.; 19 мм↓

LRBC, II, 921

(ЗМШ, Инв.бр.170)

289. Cs

Нумус, Хераклеа, 341-346

Ав. DN C(ONSTANT)IVS PF AVG

Биста на император, со дијадема (со перли), надесно;

Рев. VOT/XX/MVLT/XXX

Во лавров венец; Во отсечок •SMH(A)

АЕ; 0,8 гр.; 15 мм; ↑

LRBC, II, 963

(ЗМШ, Инв.бр.20)

290. Cs

Нумус, Сисциа, 330-335

Ав. CONSTANTIVS IVN NOB C

Биста с ловоров венец и оклоп, надесно;

Рев. GLOR-IA EXERC-ITVS (2ст)

Во отсечок ASIS;

АЕ; 2,9 гр.; 18 мм; ✓

LRBC, I, 744

(ЗМШ, Инв.бр.422)

291. Cs

Ае 2, Сисциа, 350

Ав. DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Во лево поле А;

Рев. НОС SIG-NO VICTOR ERIS

Претстава на императорот, со глава налево, Носи лабарум и скиптар, Викторија го крунисува

Во лево поле А; Во отсечок •ASIS•;

АЕ; 4,7 гр.; 22 мм; ✓

LRBC, II, 1161-62

(ЗМШ, Инв.бр.616)

292 . Cs

Ае 3, Сисциа, 355-361

Ав. DN CONSTAN-TIVS

Биста со дијадема (со перли)

и драпирана облека, надесно

Рев. FEL TEMP REPARATIO(FH 3);

Во отсечок •ASISD;

АЕ ;2,3 гр.; 19 мм;✓
LRBC , II ,1231-33
(ЗМШ, Инв.бр.249)

293. Cs
Нумус, Константинопол, 337-341
Ав.(DN CONSTAN)-TIVS PF AVG
Биста со ловоров венец , надесно;
*Рев.*GLOR-IA EXERC-ITVS (1 st)
Во отсечок CONSG
АЕ; 1,7 гр.; 16 мм;↓
LRBC, I, 1043
(ЗМШ, Инв.бр.646)

294. Cs
Ае3, Константинопол, 351-354
Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG
*Рев.*FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)
Во отсечок CONSA;
АЕ;1,6 гр.;16мм;↘
LRBC, II, 2039-40
(ЗМШ,Инв.бр.650)

295. Cs
Ае2, Константинопол, 346-350
Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG
*Рев.*FEL TEMP REPARATIO (FH4)
Во отсечок CONSA
АЕ ; 2,1 гр.; 17 мм;^
LRBC, II, 2022-23
(ЗМШ, Инв.бр.31)

296. Cs
Ае2, Константинопол,346-350
Ав.(DN CONSTAN) –TIVS PF AVG
Биста со ловоров венец, оклоп
и палудаментум налево;
*Рев.*FEL TEMP REPARATIO (E)
Во отсечок CONSE;
АЕ; 2,4 гр.; 20,5 мм;✓
LRBC, II, 2010-12
(ЗМШ, Инв.бр.612)

297. Cs
Нумус, Антиохија, 330-35
Ав.DN CONSTAN-TIVS
Биста со дијадема и розети , надесно
*Рев.*GLOR-IA EXERC-ITVS
Претстава на два војника, во надворешните
раце држат копје, меѓу нив два воени знака;
Во отсечок SMANS ;
АЕ;1,8 гр.;16 мм;↗
LRBC , I ,1358
(ЗМШ, Инв.бр.162)

298. Cs

Ае4, ков.?, 355-61

Ав.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Рев.SPES REI-PVBLICE

Претстава на војник во оклоп, надесно,

носи глобус и копје;

АЕ;2,5 гр.;17 мм;^

(ЗМШ, Инв.бр.651)

299. Cs

Нумус, ков.?, 341-346

Ав.(CONSTANTI)-VS PF AVG

Рев.VICTORIAE DD AVG Q NN

Претстава на две Виктории,свртени една кон друга,

со по еден венец во рацете

Во отсечок ?

АЕ;1,4 гр.;16 мм;^

(ЗМШ, Инв.бр.652)

300. Cs

Нумус, ков?, 341-346

Ав.CONSTAN-TIVS PF AVG

Рев.VICTORIAE DD AVG Q NN

Ист тип на претстава како реден бр.299

Во отсечок ?

АЕ;1,4гр.;15,5мм;^

(ЗМШ,Инв.бр.655)

301. G

Ае2, Кизик, 351-54

Ав.DN FL CL CONSTANTIVS NOB CAES

Биста со дијадема, гледа исправено нагоре,

надесно

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Претстава на војник како прободува со копје

друг војник

Во лево полеГ; Во отсечок SMKA

АЕ; 4,40 гр.; 22 мм ;^

LRBC, II, 2486-87

(ЗМШ, Инв.бр.106)

302. G

Ае 2 ,Тесалоника, 351-54

Ав.FL IVL CONSTANTIVS NOB CAES

Биста со лаворов венец, надесно

Рев.CONCORDIA- MILITVM

Императорот стои надесно, држи паразониум ,

и ја прима Викторија од Јупитер,

кој стои налево и држи скиптар ;

Во лево поле Г ;Во отсечок* TSA* ;

АЕ; 2,0 гр.; 20 мм ;^

LRBC, II, 1667

(ЗМШ, Инв.бр.122)

303. G

Ае3, Аквилеа , 352-54

Ав.DN CONSTANTIVS INV NOB C

Гологлава биста, надесно

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Претстава на војник како со копје прободува

еден коњаник скриен позади коњот;

Во лево поле II , во отсечок AQP

АЕ; 3,0 гр.;17 мм;↑

LRBC, II, 932-33

(ЗМШ, Инв.бр.123)

304. J (Caesar)

Ае4, Тесалоника, 355-361

Ав.(DN) CLIVLIAN-VS NOB CAES

Гологлава биста на император,

со плашт, надесно

Рев.SPES REI-PVBLICE

Претстава на војник, во десната рака држи

глобус, а во левата копје; Во лево поле *

Во отсечок SMTSC;

АЕ; 2,2 гр ; 16 мм;✓

LRBC, II, 1691-1692

(ЗМШ, Инв.бр.37)

305. J

Ае3 , Тесалоника, 355-361

Ав.DN CL IVIANVS NOB CAES

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.FEL TEMP RE-PARATIO (FH3)

Во лево поле M , во отсечок SMTSA

АЕ;1,2 гр.; 17 мм;↖

LRBC, II, 1684-86

(ЗМШ, Инв.бр.626)

306. J

Ае4, Никомедиа, 355-61

Ав.DN IVLIANVS-NOB CAESAR

Гологлава биста, со драперија, надесно

Рев.SPES REI-PVBLICE

Во отсечок SMNA;

АЕ; 2,0гр.;18 мм;↗

LRBC, II, 2315-16

(ЗМШ, Инв.бр.675)

307. Vn

Ае3, Тесалоника, 364-67

Ав.(D)N VALEN-S PF AVG

Биста со ловоров венец, со розети, надесно

Рев.SECURITAS- REIPVBLICAE

Секуритас (перс.) во левата рака

држи гранка, а со десната се потпира на столб;

Во отсечок · TESA

АЕ;1,6 гр.;19 мм;↑

LRBC, II, 1708-10
(ЗМШ, Инв.бр.79)

308. Vn

Ае3, Тесалоника, 364-67

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста со дијадема (со перли) и драпирана
облека, надесно;

Рев. SECVRITAS REIPVBLICAE

Претстава на Викторија налево, носи
венец и палма ; Во отсечок TESA ;

АЕ;1,7 гр.;17 мм;↑

LRBC, II, 1704-07

(ЗМШ, Инв.бр.165)

309. Vn

Ае3,Тесалоника, 364-367

Ав.(D VAL) EN-S PF AVG

Биста со ловоров венец ,надесно

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Сочка фигура на императорот,надесно,
со копје во десната рака, со левата
држи во покорност еден заробеник

Во отсечок TESA

АЕ; 3,6 гр.;18 мм;↓

LRBC, II, 1711-14

(ЗМШ, Инв.бр.89)

310. Vn

Ае3,Тесалоника, 367-75

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Ист тип на претстава како реден бр.309

Во десно поле А , во отсечок TESA

АЕ;2,0 гр.'17 мм ;↙

LRBC, II ,1744-46

(ЗМШ, Инв.бр.120)

311. Vn

Ае3,Тесалоника , 367-375

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста со дијадема со перли и драперија, надесно

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Ист тип на претстава како реден бр.309

Во лево поле I, во десно *

В

Во отсечок TES

АЕ;3,0гр.;19мм;↙

LRBC , II , 1774

(ЗМШ, Инв.бр.150)

312. Vn

Ае 3, Тесалоника, 367-75

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно ;

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Ист тип на претстава како реден бр.309

Во отсечок TES ;

АЕ; 2,3 гр.; 17мм; \

LRBC, II, 1718-23

(ЗМШ, Инв.бр.272)

313. Vn

Ае3, Сисциа, 367-375

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста со ловоров, венец надесно

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Ист тип на претстава како реден број 309;

Во отсечок ASISC

АЕ; 1,8 гр.; 18 мм; ✓

LRBC, II, 1299-1304

(ЗМШ, Инв.бр.121)

-

314. Vn

Ае3, Сисциа, 364-367

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста на император, со дијадема и палудментум, надесно

Рев. RESTIT-TOR REI(P)

Сточка фигура на императорот,

со викториола и жезло како утврден симбол;

Во отсечок BSIS(C)

АЕ; 2,2 гр.; 19мм; ↗

LRBC, II, 1269-70

(ЗМШ, Инв.бр.33)

315. Vn

Ае 3, Сисциа, 364-67

Ав. DN VALEN-S PF AVG

Биста со дијадема и оклоп, надесно;

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Во отсечок ASISC ;

АЕ; 2,1 гр.; 18 мм ; ↓

LRBC, II, 1271-74

(ЗМШ, Инв.бр.267)

316. Vn

Ае3, Сисциа, 367-375

Ав. DN VALEN-(S) PF AVG

Рев. GLORIA RO-MANORVM(8)

Во десно поле ? , во лево А;

Во отсечок ASIS;

АЕ; 2,3гр.; 20мм; ↗

LRBC, II, 1315-18

(ЗМШ,Инв.бр.669)

317. Vn

Ае 3, Кизик, 364-365

Ав.DN VALEN-S PF AVG

Биста со ловоров венец (со розети), надесно;

Рев.RESTIT-VTOR REIP

Императорот стои надесно, во десна рака

држи воен знак, а во лева викториола;

Во отсечок SMKГ;

АЕ; 2,9 гр.; 18 мм; ↑

LRBC, II, 2514-16

(ЗМШ,Инв.бр.428)

318. Vn

Ае3, ков?, 364-367

Ав.DN VALE-NS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев.(SECVRITAS-REIPVBLICAE 2)

Во отсечок ?

АЕ; 1,7 гр.; 18 мм; ✓

(ЗМШ, Инв.бр.166)

319. Vn

Ае3, Ков.?, 364-375

Ав.DN VALEN-S PF AVG

Биста со ловоров венец, оклоп

и палудаментум, надесно

Рев.GLORIA RO-MANORVM (8)

Во отсечок ?

АЕ; 2,7 гр.; 16 мм; ↑

(ЗМШ, Инв.бр.173)

320. VI

Ае3, Сисциа, 367-375

Ав.DN VALENTI-ANVS PF AVG

Биста со дијадема и палудаментум, надесно;

Рев.SECURITAS-REIPUBLICAE

Претстава на Секуритас (персонификација),

налево, во десната рака држи венец, а во левата

палмова гранка; Во лево поле F;

Во отсечок (A)SISCE

АЕ; 2,6 гр.; 18 мм;

LRBC, II, 1478-84

(ЗМШ, Инв.бр.17)

321. VI

Ае3, Сисциа, 367-75

Ав.DN VALENTIN-IANVS PF AVG

Биста со дијадема со перли, надесно

Рев.GLORIA RO-MANORVM (8)

АЕ; 2,8 гр.; 19мм;

LRBC, II, 1365-74

(ЗМШ, Инв.бр.151)

322. VI

Ае3, Сисциа , 367-75

Ав. DN VALENTINI-ANVS PF AVG

Биста со дијадема (со перли) надесно;

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Во лево поле Г , во десно S;

Во отсечок ASISC ;

АЕ ; 2,9 гр.; 19 мм ↗

LRBC, II, 1323-26

(ЗМШ, Инв.бр.167)

323. VI

Ае3, Тесалоника, 367-375

Ав. DN VALENTINI-ANVS PF AVG

Биста на император, со дијадема и палудаментум, надесно

Рев. GLORIA RO-MANORVM

Сточка фигура на војник со шлем, надесно

со лева рака во став на посед држи еден пленик,

кој покорно моли ; во лево поле В;

во десно поле А; Во отсечок TES

АЕ; 2,1 гр ; 18 мм; ↗

LRBC, II, 1795-97

(ЗМШ, Инв.бр.34)

324. VI

Ае3, Тесалоника, 364-67

Ав. DN VALENTINI-ANVS PF AVG

Биста со драперија и палудаментум , надесно;

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Во отсечок TESA;

АЕ; 1,9 гр.; 18 мм; ↙

LRBC, II, 1704-07

(ЗМШ, Инв.бр.676)

325. VI

Ае 3, Тесалоника, 367-375

Ав. DN VALENTINI-ANVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно ;

Рев. GLORIA RO-MANORVM (8)

Во десно поле А; Во отсечок TES ;

АЕ; 1,9 гр.; 18 мм; ↓

LRBC, II, 1728-33

(ЗМШ, Инв.бр.411)

326. VI

Ае 3, Тесалоника, 364-67

Ав. DN VALENTINI- (ANVS PF AVG)

Биста со ловоров венец (со розети) , надесно;

Рев. GLORIA (RO) - MANORVM

Во десно поле *; Во отсечок T(ESA) ;

АЕ; 2,8 гр.; 20 мм ; ↓

LRBC,II,1711-14
(ЗМШ, Инв.бр.415)

327. VI
Ае3, Тесалоника, 364-367
Ав.DN VALENTINI-ANVS PF AVG
Биста со ловоров венец , со розети , оклоп
и палудаментум,надесно;
Рев.GLORIA RO-MANORVM (8)
Во отсечок TESA
АЕ; 2,6 гр.; 17 мм ;↙
LRBC, II, 1704-07
(ЗМШ,Инв.бр.630)

328. VI
Ае3, Антиохија, 364-367
Ав.(D)N VALENTINI-ANVS PF AVG
Биста на император, со дијадема (со перли)
и палудаментум, надесно
Рев.RESTITV-TOR REIP
Сточка фиура на императорот, надесно,
во десна рака држи воен знак, во лева Викториола;
Во отсечок ANT(A);
АЕ; 2,2 гр.19 мм; ↑
LRBC, II, 2649-52
(ЗМШ, Инв.бр.39)

329. VI
Ае3,ков.?,364-375
Ав.DN VALENTINI-(ANVS) PF AVG
Биста со ловоров венец (со розети),надесно
Рев.SECVRITAS REIPVBLICAE
Претстава на Секуритас (персонификација),
налево, во десната рака држи венец, а во левата
палмова гранка
АЕ;3,1 гр.;18 мм;↓
(ЗМШ, Инв.бр.416)

330. VI
Ае3, ков.?, 364-375
Ав.DN VALENTINI-ANVS PF AVG
Рев.SECVRITAS REIPVBLICAE
Ист тип на претстава како реден бр.329
АЕ; 2,1 гр.;19 мм;↓
(ЗМШ,Инв.бр.418)

331. VI
АЕ 3 , Ков.непозната, 367-375
Ав.DN VALENTINI-ANVS
Биста со ловоров венец, надесно;
Рев. GLORIA RO-MANORVM
АЕ ;2,5гр.;17мм;↙
(ЗМШ , Инв.бр.598)

332.VII

Ае4, Никомедија, 383

Ав.(DN) VAL(ENTINIANVS) PF AVG

Биста на император, со ловоров венец (со розети),
надесно;

Рев.VOT/X/MVLT/XX

Во лавров венец ; во отсечок SMNA

АЕ; 1,2 гр. ; 12мм; ↗

LRBC, II, 2378-86

(ЗМШ, Инв.бр.19)

333. VII

Ае2, Сисциа, 378-383

Ав.DN VALENTINIANVS IVN PF AVG

Биста со дијадема (со перли), надесно

Рев.REPARATIO - REIPVB

Претстава на императорот, во левата рака
држи Викториола, а во десна една жена во
клекнат став; Во отсечок ASISC •

АЕ;

LRBC, II, 1519-24

(ЗМШ, Инв.бр.57)

334. FV

Ае4, ков.?, 387-388

Ав.DN FL VIC-TOR PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев.SPES ROMANORVM (1)

Претстава на логор, горе звезда

Во отсечок ?

АЕ; 1,1 гр.; 13 мм; ↑

(MCH)

335. A

Ае3, Тесалоника, 383-392

Ав.DN ARCAD-(I)VS PF AVG

Биста на император, со дијадема (со перли),
надесно

Рев.GLORIA RO-MANORVM (6)

Сточка престава на императорот,
со десна рака во покорност држи еден пленик,
а во левата лабар;

Во десно поле Г; Во отсечок TES;

АЕ; 1,8 гр.; 15 мм; ↙

LRBC, II, 1848-49

(ЗМШ, Инв.бр.38)

336. TI

Ае4, Кизик, 383

Ав.(DN) THEODO-SIVS PF AVG

Биста со ловоров венец , надесно

Рев.Во венец , во четири реда:

VOT/X/MVL/XX

Во отсечок SMKA

АЕ; 1,3 гр.; 13 мм; ↓

LRBC , II , 2552-62

(ЗМШ,Инв.бр.81)

337.ТI

Ае4, Сисциа, 378-383

Ав.DN THEDO-SIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев.Во венец VOT/X/MVLT/XX

Во отсечок ASIS·

АЕ;1,2 гр.;13 мм;↓

LRBC,II,1547-50

(MCH)

338. ТI

Ае4, Аквилеа, 394-395

Ав.DN THEODO-SIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно;

Rev.SALVS REI-PVBLICAE(2)

Во лево поле ?

Во отсечок AQP

АЕ; 0,8 гр.;13 мм ;↑

LRBC,II,1109-11

(MCH)

339. Н

Ае2, ков.?, 395-408

Ав.DN HONORI-VS PF AVG

Рев.VIRTVS-EXERCITI (2)

Во отсечок ?

АЕ;1,5гр.;16мм;✓

LRBC,II,1159-60

(ЗМШ,Инв.бр.664)

340.ТII

АЕ 4, Констатинопол, 425-50

Ав.(DN THEODOSIVS PF AVG)

Биста со драперија и палудаментум, надесно

Рев.VT/XXX/V

Во отсечок CON ;

АЕ;1,0 гр.;10,5 мм;✓

LRBC,II,2244

(ЗМШ, Инв.бр.566)

341.ТII

Ае4, Кизик, 425-450

Ав.(DN) THEODOSIVS PF AVG

Биста со ловоров венец, надесно

Рев.CONCOR-DIA AVG;Крст

Во отсечок SMKA;

АЕ; 0,9 гр.;10 мм ;↗

LRBC, II, 2602-06

(MCH)

342.ТII

Ае4, ков.?, 425-50

Ав.DN THEODO-SIVS PF AVG

Рев.Крст во венец

Во отсечок ?

АЕ; 0,9гр.; 14 мм;↖

(ЗМШ, Инв.бр.637)

343. ТII

Нумус , ков.? , 402

Ав.DN THEODO-SIVS (PF AVG)

Рев.CONCORDIA AVG

Крст:Во отсечок ?

АЕ4;1,2гр.;12 мм;↗

(MCH)

344. Т II

Ае4, ков.?, 425-450

Ав.(DN THEODO)-SIVS PF AVG

Рев.Крст во венец; Во отсечок ?

АЕ; 0,9 гр.;11 мм;↗

(MCH)

345. Маркијан

Ае 4, ков.непозната, 450-457

Ав. (DN MARCIANVS PF AVG)

Биста со драперија и палудаментум, надесно

Рев.Во средина монограм

Во отсечок ?

АЕ;1,4 гр.;11 мм;↑

LRBC,II,2247 или 2463

(ЗМШ, Инв.бр.424)

Неопределен владетел:

346. Ае4, 383г.

Ав.?

Биста со лоровов венец, надесно;

Рев.Во венец VOT/X/MVLT/XX

АЕ;1,8 гр.;13 мм;↙

(ЗМШ, Инв.бр.677)

347. Нумус, 337-341г

Ав.?

Биста со лоровов венец, надесно

Рев.GLOR-IA EXEER-CITVS (1st)

Во отсечок ?

АЕ;1,7гр ;15мм;↙

(ЗМШ, Инв.бр.678)

ADDENDA

1. Фаустина II

Пауталија, 161-180

Ав. ΦΑΥΣΤΕΙ-ΝΑ

Биста со драперија, надесно

Рев. ΟΥΛΠΙΑΣ ΠΑ-ΥΤΑΛΙΑΣ

Деметра седната, налево,

АЕ; 6,3гр.; 21мм; ✓

Мушовъ, 4104

(ЗМШ, Инв.бр.658)

2. Пауталија, 160-180

Ав. ΦΑΥΣΤΕΙ-ΝΑ СЕΒΑΣΤΗ

Биста со драперија, надесно

Рев. ΟΥΛ ΡΙΑС ΠΑ-ΥΤΑ ΛΙΑС

Деметра седната, налево

АЕ; 6,4 гр.; 23мм; ✓

Мушмовъ, 4106

(ЗМШ, Инв.бр.662)

3. Пауталија, 161-180

Ав. ΦΑΥΣΤΕΙΝ-Α СЕΒΑΣΤΗ

Биста со драперија, надесно

Рев. ΟΥΛΡΙΑС ΠΑ-ΥΤΑΛΙΑС

Сточка претстава на Деметра налево,

во едната рака држи рог на изобиле ,

во другата долго копје;

АЕ; 5,6гр.; 20мм; ✓

Мушмовъ, 4106

(ЗМШ, Инв.бр.659)

4. Пауталија, 161-180

Ав. ΦΑΥΣΤΕΙΝΑ СЕΒΑΣΤΗ

Биста со драперија, надесно

Рев. ΟΥΛΠΙΑС ΠΑ-ΥΤΑΛΙΑС

Сточка претстава на Деметра, налево,

во едната рака држи рог на изобилие,

во другата долго копје

АЕ; 7,3гр.; 23мм; ✓

Мушмовъ, 4106

(ЗМШ, Инв.бр.660)

5. Пауталија, 161-180

Ав. (ΦΑΥΣΤΕΙΝΑ) СЕΒΑΣΤΗ

Биста со драперија, надесно

Рев. ΟΥΛΡΙΑС ΡΑ-ΥΤΑΛΙΑС

Сточка претстава на Деметра, налево,

Во едната рака држи рог на изобилие ,

во другата долго копје

АЕ; 6,6гр.; 21мм; ✓

Мушмовъ, 4106

(ЗМШ, Инв.бр.661)

6. Марк Аврелиј *

Пауталија, 161-180

Ав. MAV ()

Биста со ловоров венец, надесно

Рев. () ΟΥΠΑΥΤΑ ΛΙΩΤΩΝ

Претстава на змија (намотана),

со подигната глава, надесно

АЕ; 30мм

(НЗ, ЗМШ)

7. Септимиј Север

Пауталија, 193-211

Ав. (AV) ΚΛ ΣΕΠΤ ΣΕΥΗΡΟΣ

Биста со ловоров венец, надесно;

Рев. () ΟΜΠΙΑΣ ΠΑΥΤΑΛΙΑ ΣΗΓΕ

Орел стои на молња, глава свртена

надесно, со венец на устата;

АЕ; 27мм

Мушмовъ, 4778

(НЗ, ЗМШ)

8. Јулија Домна

Пауталија, 193-211

Ав. ΙΟΥΛΙΑ ΔΟ-ΜΝΑ ()

Биста со драперија, надесно

Рев. ΟΥΛΠΙΑΣ ΠΑΥΤΑΛΙΑΣ

Претстава на змија (намотана),

со подигната глава, надесно;

АЕ; 30мм

Мушмовъ, 4218

(НЗ, ЗМШ)

9. Гета

Пауталија, 209 -212

Ав. ΑΥΤΚΠ ΣΕ (ΠΤΙΜ ΓΕΤΑΣ)

Биста со ловоров венец, надесно

Рев. ΠΑΥΤΑΛΙΩΤΩΝ

АЕ; 4,2 гр.; 20,5 мм; ✓

Мушмовъ, 4318

(ЗМШ, инв. бр. 663)

10. Гета

Пауталија, 209 -212

Ав. ΑΥΤΚΠΣΕ ()

Биста со ловоров венец, надесно

Рев. ΟΥΛΠΙΑΣ ΠΑΥΤΑΛΙΑΣ

АЕ; 30мм ✓

(НЗ на ЗМШ)

*Примероците со реден бр. 6, 7, и 8, се пронајдени на лок. Керамидница, село Мустафино, при заштитните археолошки истражувања „Злетовица“, 2008 г. (бр. 6 во гроб бр. 5, а 7 и 8 во северен дел на Сонда I)

КРАТЕНКИ

АР – Археолошки преглед

AV – Arheološki Vestnik

ЖА – Жива антика

ГИНИ – Гласник на Институтот за национална историја

ЗАМ – Зборник на Археолошкиот музеј

ЗШНМ – Зборник на Штипскиот Народен Музеј

МАО – Macedonia Acta archeologica

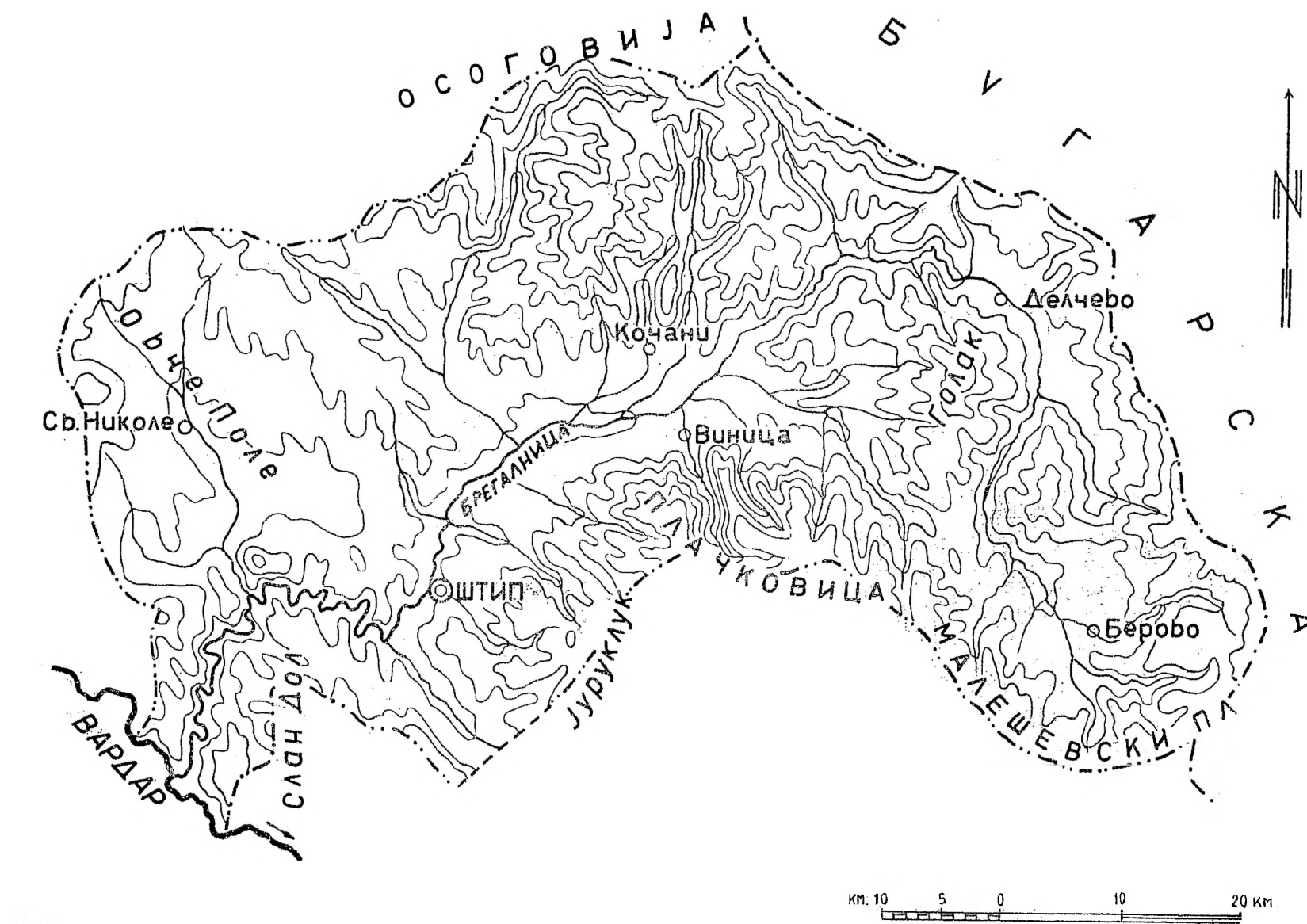
БИБЛИОГРАФИЈА

Алексова Б. 1967	Баргала-Брегалница во светлината на новите археолошки истражувања, ГИНИ 3, Скопје 1967
Алексова Б. 1964	Археолошки истражувања во с.Оризари, Кочанско ЗШНМ, III, 1962-1963, Штип 1964
Белдедовски З 1990	Брегалничкиот басен во римскиот и раниот средновековен период, ЗШНМ, VI, Штип 1990
Белдедовски З 1978
Крстевски Ц	Рекогносцирање и наоди околу Винаца, 1978, МАО 7-8, 1981-1982, Скопје 1987
Beldedovski Z 1979
Krstevski C	Rekognosciranje na podrucju opštine Makedonska Vinica, AP, 20, Beograd 1979
Борић-Брешковић Б
1987	Ковање Филипа II у Виминацијуму и проблем VI године виминацијумске ере, Нумизматичар 10, Београд 1987
Borić-Bresković B
1983	Nalaz bakarnog rimskog novca iz okoline Cuprije, Зборник Народног Музеја, XI-I, Београд 1983
Васић М 1980	Каса са бронзеним новцем IV и V века из Великог Градишта (Pincum), Нуизматичар 3, Београд 1980

Васић М	1981	Остава римског бронзаног новца IV и V века из Виминацијума, Старијар XXI, Београд 1981
Венедиков И	1948	Баргала, Разкопки и проучвања, I, Софија, 1948
Венедиковъ Ив.	1943	ЗемитѢ по срѢдния Вардаръ, Скопие 1943
Гарашанин М Гарашанин Д	1959	Археолошка ископавања у селу Радању, на локалитету “Криви Дол”, ЗШНМ, I, 1958-1959, Штип 1959
Гарашанин М Гарашанин Д	1959	Археолошке белешке са рекогносцирања у Источној Македонији, ЗШНМ, I, 1958-1959, Штип 1959
Grierson Ph. Mays M	1992	Catalogue of Late Roman coins in the Dubarton oaks collection and the witte more collection from Arcadius and Honorius to the accession of Anastasius, Washington, D.C. 1992
Душанић С	1961	Новац колоније Виминацијума и датуми из Римске историје средине III века, Старијар Н.С. XII/61, Београд 1961
Dusanić S	1976	The era of Viminacium, Ковање и ковнице античког и средњовековног новца, Београд 1976
Duncan G.L.	1993	Coin circulation in the Danubian and Balkan Provinces of The Roman Empire AD 294-578, London 1993
Zmajić B	1967	Pregled novcanih kovova Rimskog Carstva, Bilten numizmatickog drustva, br.12, Zagreb 1967
Зотовић Љ Јордовић Ч	1990	Некропола више гробоља, Viminacium I, Београд 1990
Керамитчиев А	1979	Малешевската котлина (резултати од археолошкото рекогносцирање во 1973), МАА 5, Прилеп 1979
Керамитчиев А	1974	Римското рударство во Источна Македонија, ГИНИ год.XVIII, кн.1, Скопје 1974
Керамитчиев А	1966	Римската монетарница во Стоби, ЗАМ (1961-1966), Скопје 1966
Kos P	1998	Leksikon anticke numizmatike, Zagreb 1998
Kos P	1997	Interpretacija (anticnih) novcnih najdb. Metodologija -njene možnosti in pasti, AV 48, Ljubljana 1997
Cohen H	1955	Description historique de monnaies frappes sous l’empire Romain , 2ed., Tome 5, Graz 1955
Lemerle P	1954	Invasions et migrations dans les Balkans le fin de l’époque Romaine jusqu’au VIII siecle, Paris, 1954
Лилчиќ В	1994	Античка патна мрежа, Археолошка карта на Република

Машкин Н.А.	1985	Историја Старог Рима, Београд 1985
Микулчиќ И	1999	Античките градови во Македонија, Скопје 1999
Микулчиќ И	1962	Некои археолошки податоци за првото готско пустошење во Пелагонија, Стремеж 4, Прилеп 1962
Mikulčić I	1968	Sondažna rekognosciranja gornjeg toka Bregalnice, AP , 10, Beograd 1968
Keramičiev A		
Mirnik I.A.	1981	Coin Hoards in Yugoslavia, BAR International Series, 95, 1981
Mitrevski D	1967	Kunovo Cuki/Orizari, nekropola starijeg gvozdanog doba i kasnije antike, AP 1986, Ljubljana 1967
Папазоглу Ф	1957	Македонски градови у римско доба, ЖА кн.1, Скопје 1957
Панов М	1998	Енциклопедија на селата во Република Македонија, Скопје, 1998
Reese R	1988	Theory and Practice in Roman Coinage, Studia Numismatica Labacensia, Ljubljana 1988
Санев В	1978	Могилите од Куново Чуки кај с.Оризари, Кочанско, ЗАМ, VIII-IX, Скопје 1978
Санев В	1961	Извештај од археолошките рекогноцирања во Источна Македонија, ЗШНМ, II, 1960-1961, Штип 1961
Sandeva G	2000	Hoard from the village of Crvulevo, near Stip, Македонски Нумизматички гласник, Скопје 2000
Stein E	1959	Histoire du Bas – Empire I, Paris 1959
Sutherland C.H.V.	1967	The Roman Imperial Coinage, Vol.VI, From Diocletians Reform (AD 294) to the death of Maximinus (AD 313), London 1967
Touratosoglou I.P.	2006	Greece and the Balkans before the end of antiquity, Athens, 2006
Hill P.V. Kent J.P.C. Carson R.A.G.	1972	Late Roman Bronze Coina, AD.324-498 (Part I, II), London 1972
Honigman Ed.E	1939	Le Synekdemosis d'Hierokles, Brussels 1939
Џвијич Ј	1906	Основе за географију и геологију Македоније и Старе Србије, I, Белоград 1906
Група автори		Археолошка карта на Република Македонија, Том II, Скопје 1996

ИЛУСТРАЦИИ

Карта 1

АРХЕОЛОШКА КАРТА НА БРЕГАЛНИЧКИОТ РЕГИОН

1

2

3

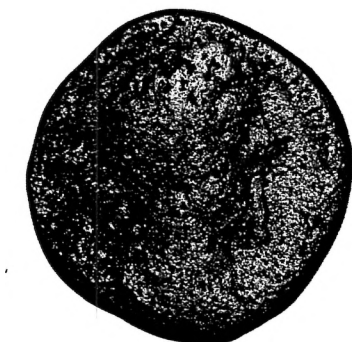
4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

21

22

23

24

17

18

19

20

26

25

23

27

30

29

32

31

33

34

35

36

38

37

40

39

41

42

43

44

45

46

47

48

53

54

55

56

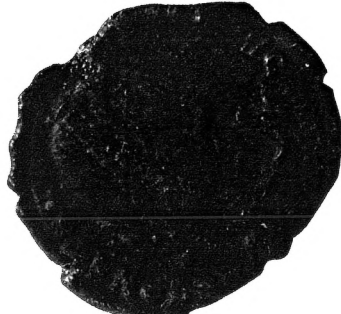
49

50

51

52

57

58

59

60

61

62

63

64

66

68

65

67

69

70

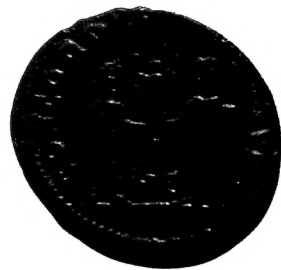
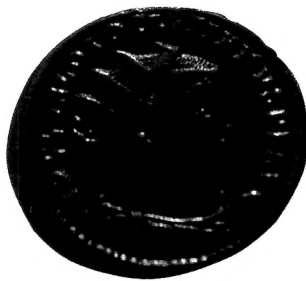

71

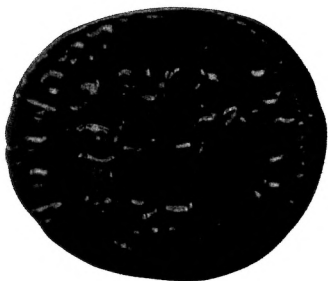
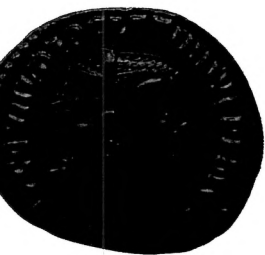
72

73

74

75

76

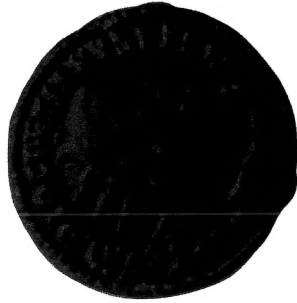
77

78

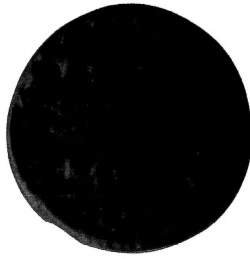

79

80

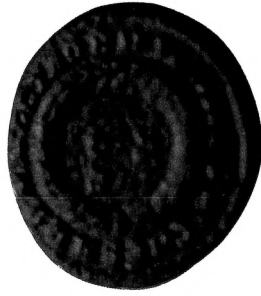
83

84

85

86

87

88

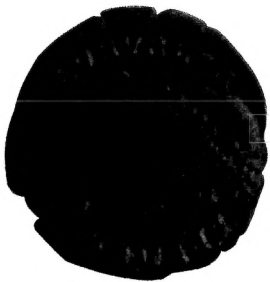

89

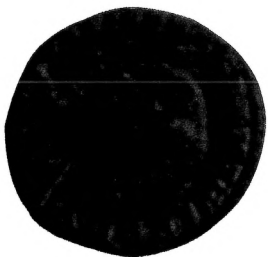
90

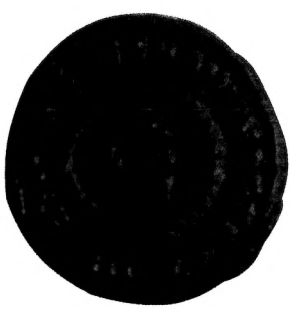
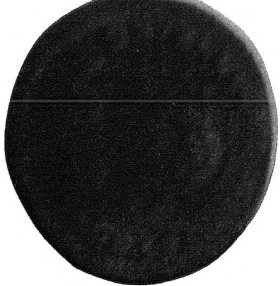
95

96

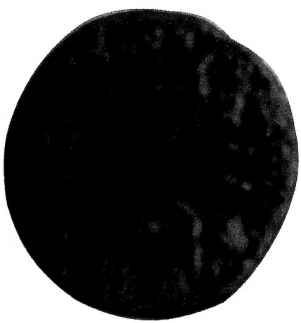
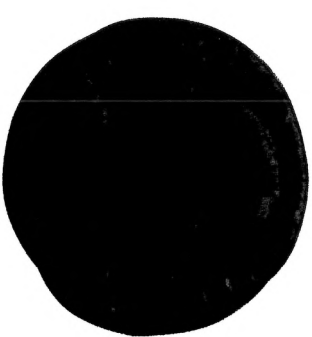
97

98

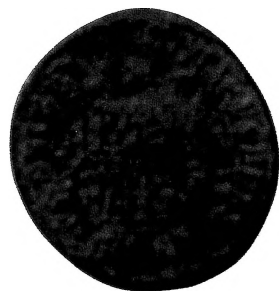
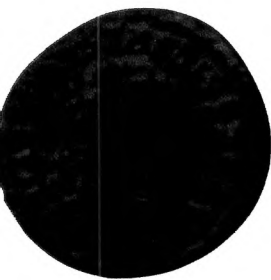
91

92

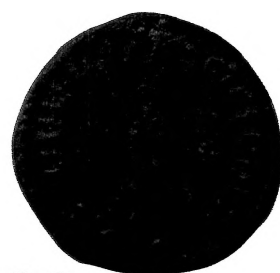
93

94

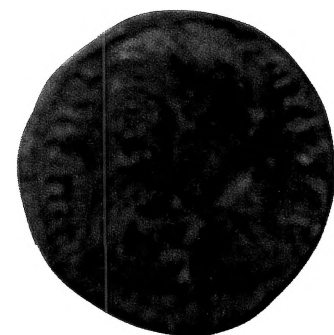
99

100

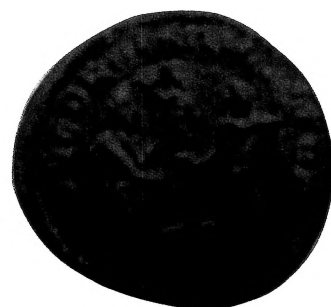
101

102

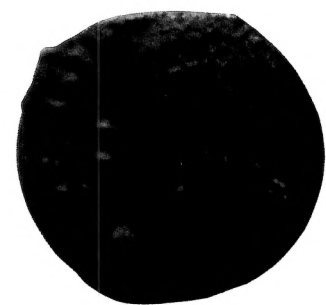
103

104

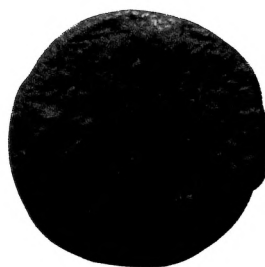
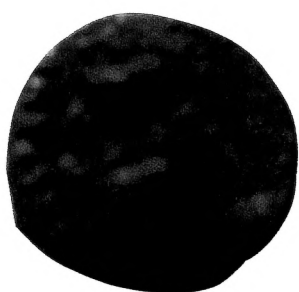

105

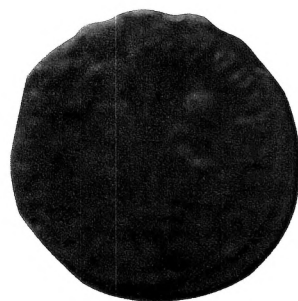
106

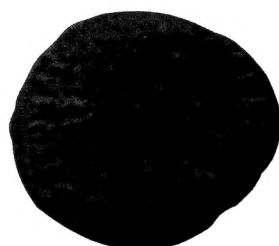
107

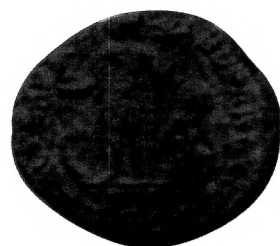
108

109

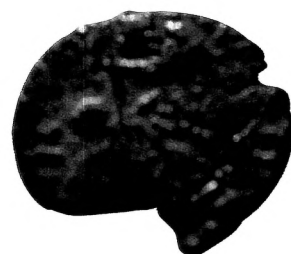
110

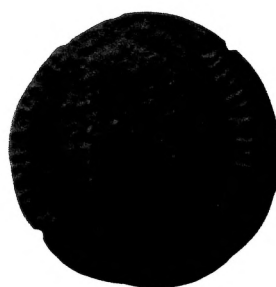
111

112

113

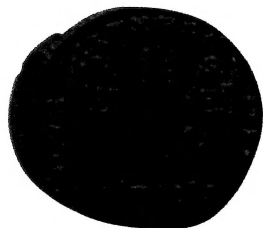
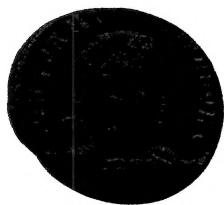
114

115

116

117

118

119

120

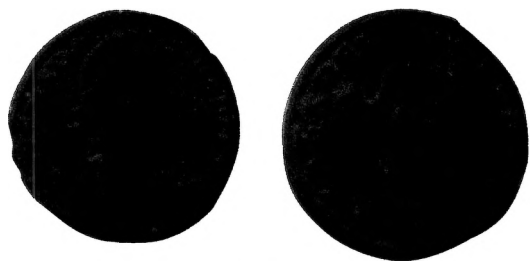

121

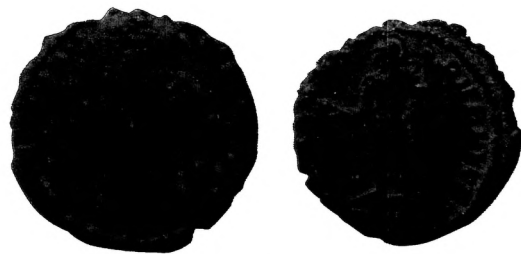
122

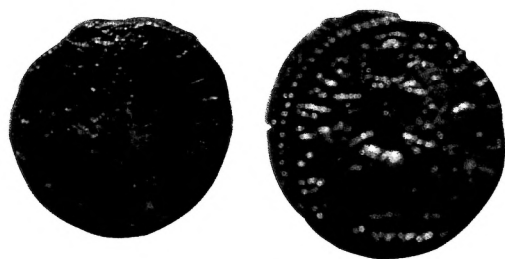
123

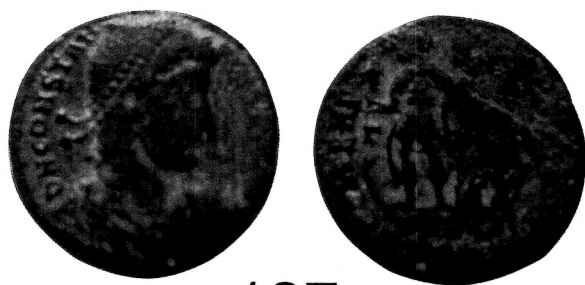
124

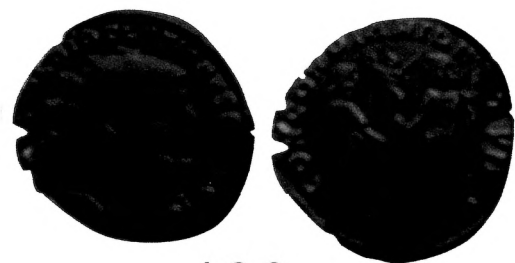
125

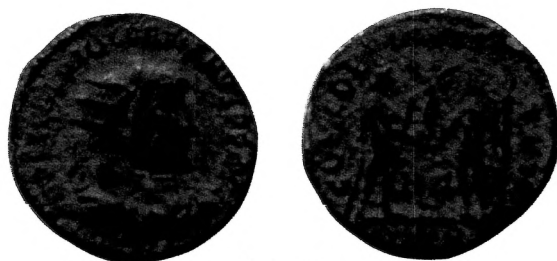
126

127

128

130

129

131

132

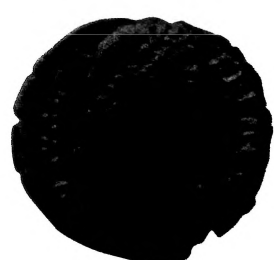
133

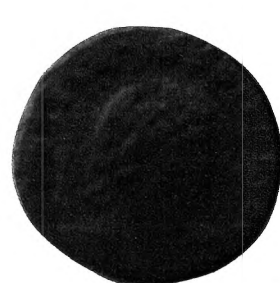
134

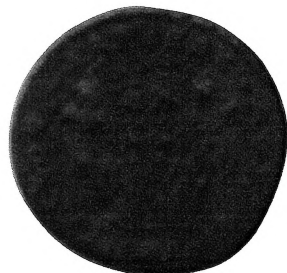
135

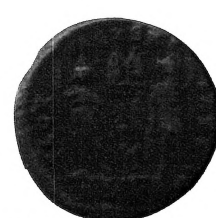
136

137

138

139

140

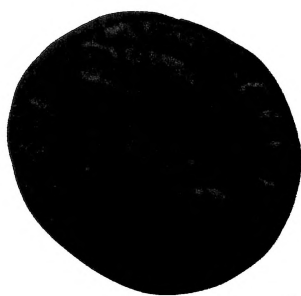

141

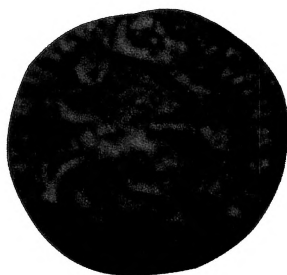
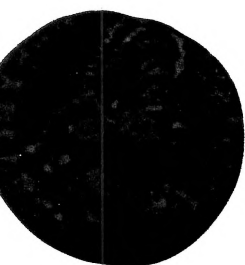

142

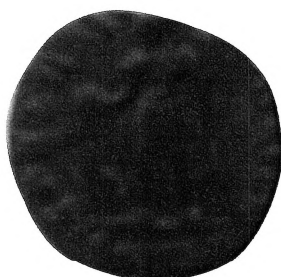
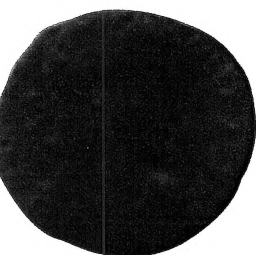
143

144

145

146

147

148

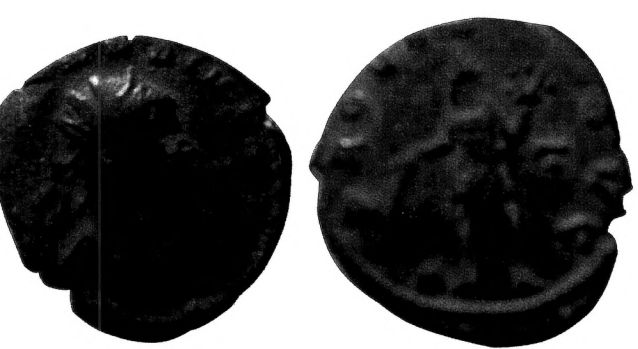
149

150

151

152

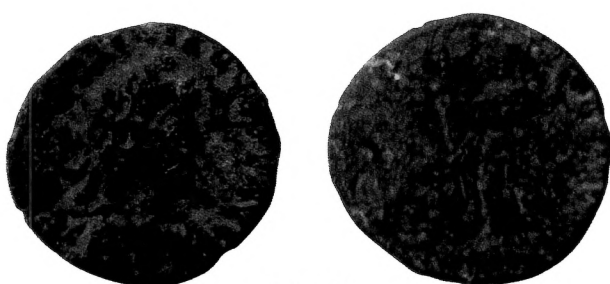
153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

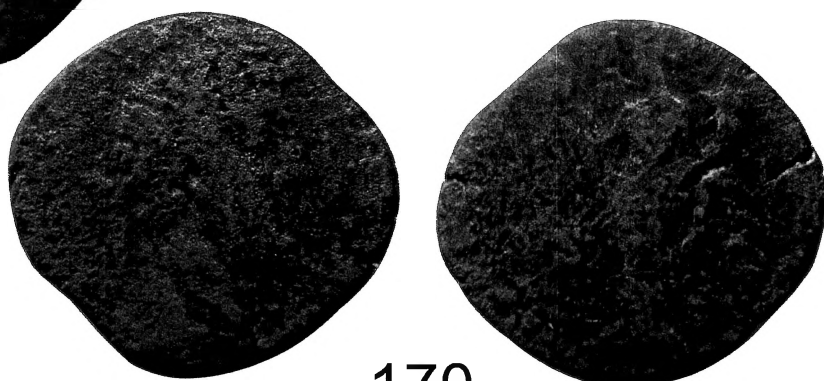
167

168

169

170

171

172

173

174

175

ADDENDA

1

2

3

4

5

6

9

10

